

1800

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΙΜΟΥ ΜΠΑΛΑΝΟΥ

Καθηγητοῦ τῶν Θεολογικῶν ἐν τῷ προτύπῳ σχολείῳ τοῦ
Διδασκαλείου τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

Ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργείου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΒΔΟΜΗ

ΕΚΤΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΙΔΕΡΗ

46 ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ - ΜΕΓΑΡΟΝ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ

1925

Τιμήτα μετά β. βλ. σ. 7.05
Αξία β. βλ. σ. 2.65
Πρόσθετος φόρος 10%
ΕΝΕΚΑ

1800

β^{ος}

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΙΜΟΥ ΜΠΑΛΑΝΟΥ

Καθηγητοῦ τῶν θεολογικῶν ἐν τῷ προτόπῳ σχολείῳ τοῦ Λυκαίου τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσως

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

Ἐγκρίσει τοῦ Ἐπιπουργείου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΚΤΗ

184
1813-1923
Συμβ.
Τιμή μετὰ β. βίβλ. καὶ φορτίου 7,000
Ἄξιον β. βίβλ. 10%
Πρόσθετος φόρος 10% 0,30
TAVEL
ENEKA

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΙΔΕΡΗ

46 - Ὀδὸς Σταδίου - 46

1925

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

Α'. Η ΠΡΟ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

1. Οἱ πρωτόπλαστοι.

Ὁ πανάγαθος Θεός, ὁ ὅποιος μὲ μόνον τὸν λόγον τοῦ ἔδημιούργησε τὸν κόσμον ἐλόκληρον καὶ ἔλα τὰ ὄντα, τὰ ὅποια ὑπάρχουν εἰς αὐτόν, ἔδημιούργησε τελευταῖον καὶ τὸ τελειότερον δημιούργημά του ἐπὶ τῆς γῆς, τὸν ἄνθρωπον.

Ὁ ἄνθρωπος διαφέρει ἀπὸ τὰ ἄλλα ζῷα, διότι δὲν ἔχει μόνον σῶμα, ὅπως αὐτά, ἀλλ' ἔχει καὶ νοῦν, μὲ τὸν ὅποιον δύναται νὰ σκέπτεται καὶ νὰ ἐκτελεῖ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

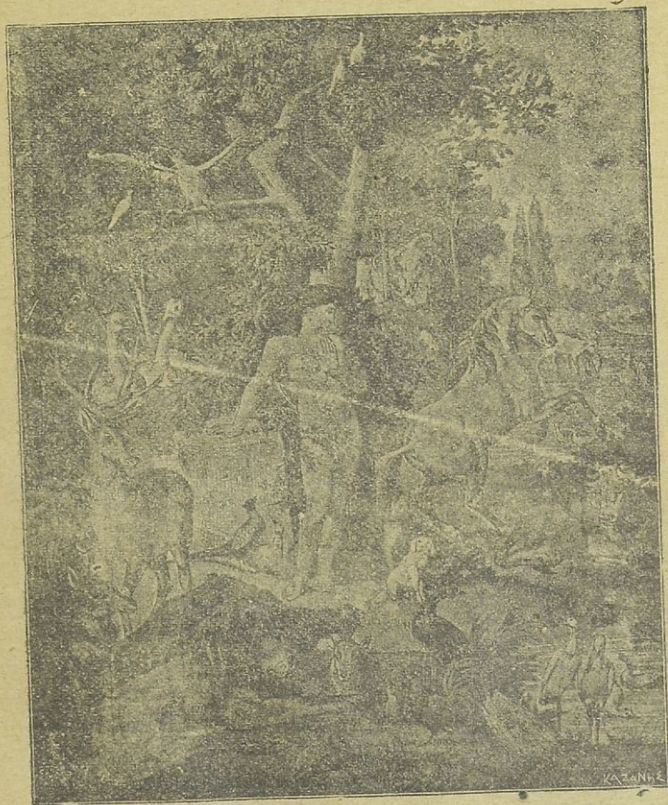
Οἱ πρωτόπλαστοι, δηλαδή οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι, ποὺ ἐπλάσθησαν ἀπὸ τὸν Θεόν, λέγονται Ἀδὰμ καὶ Εὕα.

Ὁ Θεός ἔβαλε τοὺς πρωτοπλάστους νὰ κατοικήσουν εἰς ἕνα μέγαν καὶ ὠραιότατον κήπον, τὸν παράδεισον, ὅπου ὑπῆρχαν καθε εἶδους φυτὰ, δένδρα καὶ ζῷα· εἰς αὐτὸν δὲ τὸν κήπον, τὸν ὁποῖον ἐκαλλιεργοῦν, ἔζων εὐτυχεῖς.

Ὁ Θεός ἐπέτρεψεν εἰς αὐτοὺς νὰ τρώγουν ἀπὸ τοὺς καρποὺς ἔλων τῶν δένδρων, μόνον ἀπὸ ἓν δένδρον ἀπηγόρευσε εἰς αὐτοὺς νὰ φάγουν, διότι ἀλλέως ἀμέσως θὰ ἐξεδιώκοντο ἀπὸ τὸν παράδεισον καὶ θὰ ἐγίνοντο θνητοί· ἔδωκε δὲ ὁ Θεός τὴν διαταγὴν αὐτὴν διὰ νὰ συνηθίσῃ τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν ἐγκράτειαν καὶ εἰς τὴν ὑπακοήν.

Μίαν ἡμέραν ὁ ὄφις ἠρώτησε τὴν Εὕαν ἐὰν ἔχουν δικαίωμα νὰ τρώγουν ἀπὸ ἄλλα τὰ δένδρα τοῦ παραδείσου, ἡ δὲ Εὕα ἀπήν-

τηρεν ὅτι ἀπὸ θλα δίκκιοῦνται νὰ φύγουν ἐκτὸς ἀπὸ ἐν. Τότε ὁ ἔφις, ὁ ὅποιος ἐξήλευε νὰ βλέπη τὴν εὐτυχίαν τῶν πρωτοπλάστων καὶ ἤθελε μὲ κάθε τρόπον νὰ τοὺς θλάψῃ, εἶπεν εἰς τὴν

Ὁ Ἀδὰμ ἐν τῇ παραδείσῳ.

Εἶδαν ὅτι ὁ Θεὸς ἀπ' ἄπ' φθ νον ἀπηγγόρευσε τοῦτο, διότι ἐγνώριζεν ὅτι ἐὰν ἔτρωγαν ἀπὸ αὐτῆς, θὰ ἐγίνοντο σοφοί, ἕπως αὐτόν. Ἡ Εὔα τότε, ἀντὶ νὰ ἀκούσῃ τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ, ἤκουσε τοὺς πονηροὺς λόγους τοῦ ὄφειος, ἔλαβεν ἀπὸ τοὺς καρποὺς τοῦ δέν-

δρου και ἔφαγεν, ἔδωκε δὲ καὶ εἰς τὸν Ἀδὰμ, ὁ ὁποῖος ἔφαγε καὶ αὐτός. Μόλις ὅμως οἱ πρωτόπλαστοι παρήκουσαν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἐνόησαν τί κακὸν ἔπραξαν καὶ ἐφοβοῦντο νὰ ἀντικρύσουν τὸν Θεόν, διὰ τοῦτο δὲ ἐκρύπτοντο ὀπισθεν ἀπὸ τὰ δένδρα τοῦ παραδείσου.

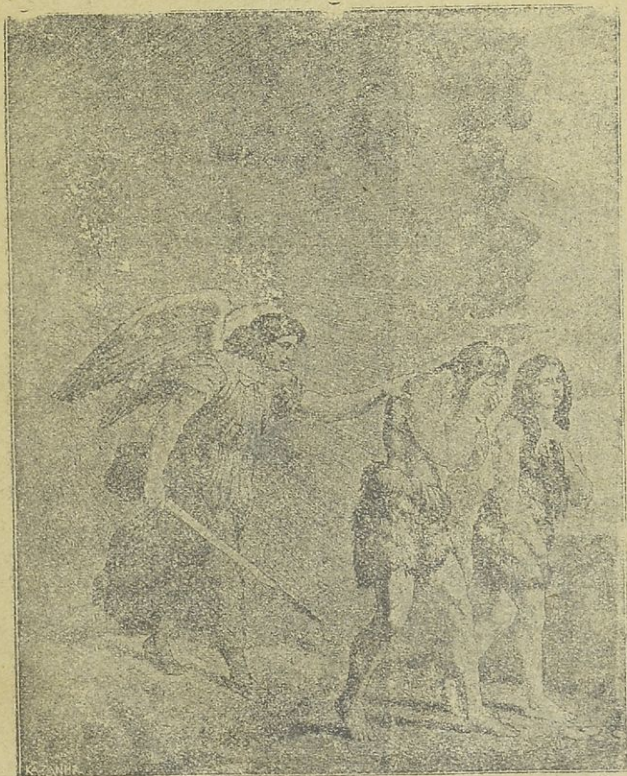

Οἱ πρωτόπλαστοι πασούρονται ἀπὸ τὸν ὄφιν.

Ὁ Θεὸς ἀπὸ τὸν ὁποῖον δὲν δύναται νὰ κρυφθῇ κανεὶς, ἐκάλεσε τὸν Ἀδὰμ, καὶ τοῦ εἶπεν: Ἀδὰμ ποῦ εἶσαι: Οὗτος δὲ ἀπήντησεν: ἤκουσα τὴν φωνὴν σου καὶ ἐφοβήθην, διὰ τοῦτο ἐκρύβην. Ὁ Θεὸς τότε ἀπήντησε: διὰ τί ἐφοβήθης; Μήπως παρέβης τὴν ἐντολὴν μου καὶ ἔφαγες ἀπὸ τὸν ἀπηγορευμένον καρπὸν: Ὁ Ἀδὰμ εἶπε: δὲν πταίω ἐγὼ, ἡ Εὐὰ μοῦ ἔδωκε καὶ ἔφαγα. Ὁ Θεὸς τότε ἠρώτησε τὴν Εὐὰν διὰ τί ἔπραξε τοῦτο καὶ αὐτὴ εἰς δικαιολογίαν εἶπεν ὅτι τὴν ἠπάτησεν ὁ ὄφιν.

Τότε ὁ Θεὸς κατηγάσθη τὸν ὄφιν, ὁ ὁποῖος παρέσυρε τοὺς πρωτοπλάστους εἰς τὸ κακόν, καὶ αὐτοῦς, διότι παρήκουσαν εἰς τὸ θέλημα τοῦ καὶ παρεσύρθησαν ἀπὸ τὸν ὄφιν, καὶ τοὺς ἐξεδίωξεν ἀπὸ

τὸν παράδεισον. Ἀπὸ τότε οἱ πρωτόπλαστοι ἔργαν θνητοὶ καὶ ἤρχισαν νὰ περιπίπτουν καὶ εἰς δυστυχίαν.

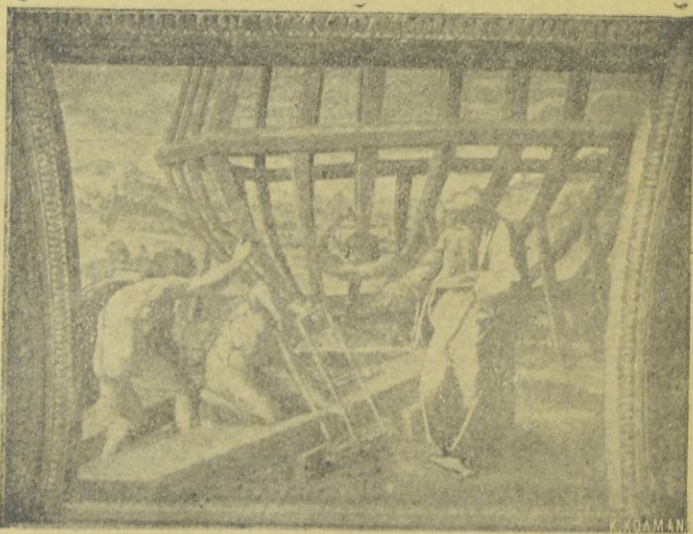

Οἱ πρωτόπλαστοι ἐκδιώκονται ἀπὸ τὸν παράδεισον.

2. Ὁ κατακλυσμὸς.

Ἐπέρασαν ἀπὸ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου πολλοὶ αἰῶνες καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐπληθύνοντο καὶ διεφθείροντο περισσότερο. Τέλος ὁ Θεὸς, ἐπειδὴ αὐτοὶ ἔμειναν ἀδιόρθωτοι, ἀπεφάσισε νὰ τοὺς καταστρέψῃ μὲ κατακλυσμὸν.

Μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ὑπῆρχον ὅμως εἰς, ὁ Νῶε, εὐσεβὴς καὶ ἐνάρετος· διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς, ὁ ὁποῖος ἀγαπᾷ τοὺς δικαίους, ἀπεφάσισε νὰ τὸν σώσῃ μετ' ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν του. Τὸν διέταξε λοιπὸν νὰ κατασκευάσῃ μίαν κιβωτὸν καὶ νὰ εἰσέλθουν εἰς αὐτήν, αὐτὸς, ἡ γυνὴ του, οἱ τρεῖς υἱοὶ του, Σήμ, Χάμ καὶ 'Ιάφεθ, μετὰ τὰς γυναῖκάς των, νὰ παραλάβῃ δὲ μαζὺ του ζεύγη

Ἡ κατασκευὴ τῆς κιβωτοῦ τοῦ Νῶε.

ἀπὸ ὅλα τὰ ζῆα καὶ τροφάς. Ὁ Νῶε ἐξετέλεσεν ὅλα ὅσα τοῦ παρήγγειλεν ὁ Θεὸς καί, ἀφοῦ ἤλειψε τὴν κιβωτὸν μετὰ πίσσαν διὰ νὰ μὴ εἰσέρχεται τὸ ὕδωρ, εἰσῆλθε μετὰ τὴν οἰκογένειάν του ἐντὸς αὐτῆς.

Τότε ἤρχισε νὰ πίπτῃ βροχὴ ἀφθονος, χωρὶς διακοπὴν, 40 ἡμέρας καὶ νύκτας καὶ ἀνέβησαν τόσον πολὺ τὰ ὕδατα, ὥστε ἐκαλύφθησαν καὶ τὰ ὑψηλότερα ὄρη τῆς γῆς. Ὅλα τὰ ζῆα καὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐπνίγησαν καὶ μόνον ἡ κιβωτὸς τοῦ Νῶε ἐσώθη χάρις εἰς τὴν προστασίαν τοῦ Θεοῦ. Ἐπέρασαν πολλαὶ ἡμέραι.

ἀφ' οὗτου ἔπαυσεν ὁ κατακλυσμὸς, ἤρχισαν γὰρ χαμηλῶνουν τὰ ὕδατα καὶ τέλος ἡ κιβωτὸς ἐστάθη ἐπάνω εἰς ἓν ὑψηλὸν ὄρος τῆς Ἀρμενίας, τὸ Ἀραράτ.

Μετὰ τινα καιρὸν ὁ Νῶε διὰ τὴν ἐννοήσῃ ἐὰν τὸ ὕδωρ ἐξηράνθη εἰς τὴν γῆν, ἤνοιξε τὸ παράθυρον τῆς κιβωτοῦ καὶ ἔστειλεν ἕνα κόρακα· ὁ κόραξ ὅμως δὲν ἐπέστρεψε, διότι ἠδύνατο γὰρ μείνῃ εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ὄρέων, αἱ ὁποῖαι εἶχον πλέον στεγνῶσαι, καὶ γὰρ τρέφεται μὲ τὰς σάρκας τῶν θνησιμαίων· μετ' ὀλίγον ὁ Νῶε ἔστειλε μίαν περιστερὰν, ἣ ὁποία ὅμως δὲν εἶχε ποῦ γὰρ μείνῃ καὶ ἐπέ-

Ὁ Νῶε θυσιάζει.

στρεψε τὴν ἰδίαν ἐσπέραν· μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας ἔστειλε πάλιν τὴν περιστερὰν, ἣ ὁποία ἐπανῆλθε μὲ κλάδον ἐλαίας εἰς τὸ ράμφος τῆς· τότε ἐνόησεν ὁ Νῶε ὅτι ἀνεφάνησαν τὰ δένδρα. Τέλος, μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας, ἔστειλεν ἐκ νέου μίαν περιστερὰν, ἣ ὁποία δὲν ἐπέστρεψε πλέον εἰς τὴν κιβωτὸν. Ὁ Νῶε ἐνόησε τότε ὅτι ἡ γῆ ἐξηράνθη καί, κατὰ διαταγὴν τοῦ Θεοῦ, ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν κιβωτὸν μὲ τὴν οἰκογένειάν του καὶ μὲ τὰ ζῷα. Πρῶτον ἔργον του ἦτο γὰρ προσφέρειν θυσίαν εἰς τὸν Θεόν, διὰ τὴν εὐχαριστήσῃ διὰ τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ καὶ

τῆς οἰκογενείας του. Ὁ Θεὸς ὑπεσχέθη τότε εἰς τὸν Νῶε νὰ μὴ κάμῃ ἄλλον κατακλυσμὸν καὶ ἠλόγησεν αὐτὸν καὶ τοὺς υἱοὺς του.

3. Ὁ πύργος τῆς Βαβέλ.

Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Νῶε ἐπληθύνθησαν πολὺ καὶ δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ζοῦν ἔλοι μαζὺ καὶ διὰ τοῦτο ἀπεφάσισαν νὰ χωρισθοῦν. Μίαν ἡμέραν ἦλθαν εἰς μίαν πεδιάδα, ἐκεῖ δὲ ἀπεφάσισαν, πρὶν

Ὁ πύργος τῆς Βαβέλ.

διασκορπισθοῦν, νὰ κτίσουν μίαν πόλιν καὶ ἕνα πύργον ὑψηλότερον, τοῦ ὁποίου τὸ ἄκρον νὰ φθάσῃ μέχρις οὐρανοῦ, διὰ νὰ δοξασθοῦν. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ σκέψις τῶν αὐτῶν ἦτο ἀυθάδης, ὁ Θεὸς ἀπεφάσισε νὰ τιμωρήσῃ τὴν ὑπερηφάνειάν των· ἐνῶ μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὠμιλοῦν τὴν αὐτὴν γλῶσσαν, ὁ Θεὸς ἐσύγχυσε τὰς γλώσσας των, καὶ τοιουτοτρόπως δὲν ἠδύνατο νὰ ἐνηνοήσῃ ὁ εἰς τὸν ἄλλον· διὰ τοῦτο ἔπαυσαν πλέον νὰ κτίζουν τὴν πόλιν καὶ τὸν

πύργον, ὁ ὁποῖος ὠνομάσθη πύργος Βαβέλ, δηλαδὴ πύργος τῆς συγχύσεως, ἐπειδὴ ἐσυγχύσθησαν αἱ γλῶσσαι τῶν ἀνθρώπων. Τότε διεσκορπίσθησαν οὗτοι εἰς ὄλην τὴν γῆν.

Β'. ΟΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΑΙ

Οἱ Ἰσραηλιταὶ ἔλεγον Πατριάρχας τὸν Ἀβραάμ, τὸν Ἰσαὰκ καὶ τὸν Ἰακώβ καὶ τοὺς υἱοὺς του· εἰς τούτους ὑπεσχέθη ὁ Θεὸς νὰ ἀδξήσῃ καὶ νὰ προστατεύσῃ τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαόν.

4. Ὁ Ἀβραάμ

Οἱ ἄνθρωποι μετὰ τὸν κατακλισμὸν ταχέως ἐλησιμόνησαν ὅτι ὁ Θεὸς τιμωρεῖ τοὺς ἀμαρτωλοὺς, καὶ ἔγιναν πάλιν ἀσεβεῖς πρὸς αὐτὸν καὶ κακοὶ πρὸς τοὺς ὁμοίους των. Εἰς τὴν Μεσοποταμίαν ὅμως ἔζη εἰς ἄνθρωπος εὐσεβεῖς καὶ δίκαιος, ὁ ὁποῖος ἔμενε πάντοτε πιστὸς εἰς τὸν Θεόν καὶ ἔπραττε πάντοτε τὸ θέλημά του· ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἐλέγετο Ἀβραάμ. Εἰς τὸν Ἀβραάμ λοιπὸν παρουσιάσθη ὁ Θεὸς καὶ τοῦ παρήγγειλε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πατρίδα του καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Χαναάν, ἔπου θὰ τὸν εὐλογήσῃ καὶ θὰ τὸν δοξάσῃ καὶ θὰ τὸν καταστήσῃ γενάρχην μεγάλου λαοῦ. Ὁ Ἀβραάμ ὑπήκουσεν ἀμέσως εἰς τὴν παραγγελίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀφοῦ ἐγκατέλειψε τὴν πατρίδα του, ἦλθε μὲ τὴν σύζυγον του Σάρραν καὶ τὸν ἀνεψιὸν του Λὼτ εἰς τὴν Χαναάν.

Ἐπειδὴ εἰς τὸ μέρος ἔπου κατῴκησεν ὁ Ἀβραάμ μὲ τὴν οἰογένειάν του, ἡ βοσκὴ ἦτο ὀλίγη, οἱ ποιμένες τοῦ Ἀβραάμ ἐφιλονίκουν μὲ τοὺς ποιμένας τοῦ Λὼτ, διότι καὶ αὐτοὶ καὶ ἐκεῖνοι ἤθελαν τὴν βοσκὴν διὰ τὰ πρόβατα τοῦ κυρίου των· εἶχαν δὲ καὶ οἱ δύο πολλὰ πρόβατα. Τότε ὁ Ἀβραάμ ἐφοβήθη μήπως ἡ φιλονικία τῶν ποιμένων καταλήξῃ εἰς φιλονικίαν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου μὲ τὸν ἀγαπητόν του ἀνεψιὸν Λὼτ, καὶ διὰ νὰ προλάβῃ τοῦτο ἐκάλεσε τὸν Λὼτ καὶ τοῦ εἶπεν ὅτι φρονιμώτερον εἶνε νὰ χωρισθοῦν

ἀγαπημένοι και νὰ υπάγη ἕκαστος εἰς τόπον ἔπου νὰ υπάρχη ἀρκετὴ βροσκή, ἔδωκε δὲ εἰς τὸν Λῶτ τὸ δικαίωμα αὐτὸς πρῶτος νὰ ἐκλέξη τὸ μέρος, ἔπου θέλει νὰ υπάγη. Ὁ Λῶτ ἐνόησε πόσον φρόνιμοι ἦσαν οἱ λόγοι τοῦ Ἀβραάμ και ἐξέλεξε ὡς τόπον κατοικίας τὴν ευφορον χώραν πλησίον τοῦ ποταμοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸ μέρος, ἔπου ἦσαν αἱ πόλεις Σόδομα και Γόμορρα· ὁ δὲ Ἀβραάμ, κατόκησεν εἰς τὴν χώραν Χεδρών. Ὁ Θεὸς εἶπε τότε εἰς τὸν Ἀβραάμ ὅτι εἰς αὐτὸν και εἰς τοὺς ἀπογόνους του θὰ δώσῃ δό-

Ὁ Λῶτ με τὴν οἰκογένειάν του φεύγουν ἀπὸ τὰ Σόδομα.

κληρον τὴν γῆν Χαναάν, ὁ δὲ Ἀβραάμ ἔκτισεν ἀπὸ εὐγνωμοσύνης θουσιαστήριον εἰς τὸν Θεόν.

Εἰς τὰς πόλεις τῶν Σοδόμων και Γομόρρων οἱ κάτοικοι ἦσαν ἀσεβέστατοι· διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς κατέστρεψεν αὐτάς, και ἐκ τῶν κατοίκων διεσώθη μόνον ὁ Λῶτ, ὁ ὅποιος ἦτο ἐνάρετος, με τὴν οἰκογένειάν του.

Ὁ Ἀβραάμ και ἡ Σάρρα δὲν εἶχαν τέκνα και ἐλυποῦντο πολὺ

διὰ τοῦτο ἐπειδὴ δὲ εἶχαν γεράσει πολὺ, δὲν ἤλπιζαν πλέον ν' ἀποκτήσουν Ἄλλ' εἰς τὸν Θεὸν οὐδὲν εἶνε ἀδύνατον, καὶ ἐπειδὴ ἦσαν εὐσεβεῖς καὶ ἐνάρετοι, ἐξεπληρώθη τέλος ἡ ἐπιθυμία των καὶ ἀπέκτησαν εἰς βαθύτατον γῆρας υἱόν, τὸν ὁποῖον ὠνόμασαν Ἰσαάκ.

5. Ὁ γάμος τοῦ Ἰσαάκ.

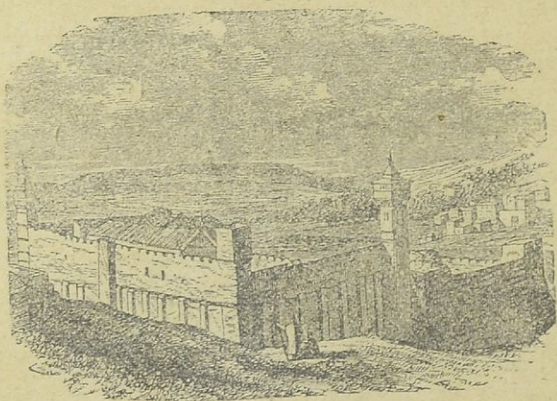
Ἀφοῦ ἀπέθανεν ἡ Σάρρα, ὁ Ἀβραάμ, ὁ ὁποῖος ἦτο πολὺ γέρον, ἀπεφάσισε νὰ νυμφεύσῃ τὸν Ἰσαάκ. Ἐπειδὴ ὁμοῦς ἤθελε

Ὁ Ἐλιέζερ καὶ ἡ Ῥεβέκκα.

νὰ τοῦ δώσει σύζυγον ἀπὸ τὴν πατρίδα του τὴν Μεσοποταμίαν, ἔστειλεν ἐκεῖ τὸν παλαιὸν καὶ πιστὸν του ὑπηρέτην, τὸν Ἐλιέζερ, διὰ νὰ εὔρῃ νύμφην, μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ. Ὁ Ἐλιέζερ, ἀφοῦ ἔλαβε μαζὺ του δέκα καμήλους τοῦ κυρίου του καὶ δῶρα πολλὰ, ἔφθασεν ὕστερα ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας, εἰς μίαν πόλιν τῆς Μεσοποταμίας, ὅπου ἐκάθητο ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀβραάμ.

“Όταν ἔφθασεν ἐκεῖ, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς καὶ τὰ ζῶα ἦσαν κουρασμένα ἀπὸ τὴν πορείαν, ἐκάθησε ν’ ἀναπαυθῆ ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν πλησίον εἰς ἓν φρέαρ, ἀπὸ τὸ ὅποιον ἐλάμβανον ὕδωρ αἱ γυναῖκες τοῦ τόπου. “Όταν μετ’ ὀλίγον ἦλθεν ἐκεῖ μὲ τὴν στάμναν τῆς κόρης ὠραιστάτη, ἡ Ρεβέκκα, ὁ Ἐλιέξερ ἐζήτησεν ὀλίγον ὕδωρ ἀπὸ αὐτὴν, αὐτὴ δὲ προθυμότατα τοῦ ἔδωκε καὶ ἐπότισε τὰς καμήλους του. “Ο Ἐλιέξερ τότε τῆς προσέφερε πλούσια δῶρα, καὶ ὅταν μὲ χαρὰν του ἔμαθεν ὅτι ἡ κόρη ἦτο ἐγγονὴ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἀβραάμ, ἐνόησεν ὅτι θέλημα Θεοῦ ἦτο αὐτὴ νὰ γίνῃ

Τὸ μνημεῖον τοῦ Ἀβραάμ πλησίον τῆς πόλεως Χεβρών.

σύζυγος τοῦ Ἰσαάκ. Ἡ Ρεβέκκα ἔτρεξεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς καὶ διηγήθη τὰ συμβάντα, ὁ δὲ ἀδελφός τῆς Λάβαν, ὅταν ἔμαθεν ὅτι ἐβρίσχετο εἰς τὴν πατρίδα του ὁ πιστός δούλος τοῦ θεοῦ του, ὁ ὅποιος ἐχάρισε τέσπον πλούσια δῶρα εἰς τὴν ἀδελφὴν του, ἔτρεξεν εἰς συνάντησιν αὐτοῦ καὶ τὸν ὠδήγησεν εἰς τὴν οἰκίαν του. Ἐκεῖ διηγήθη ὁ Ἐλιέξερ τὸν σκοπὸν τοῦ ταξιδίου του καὶ ἐζήτησε τὴν Ρεβέκκαν διὰ σύζυγον τοῦ Ἰσαάκ. Ἡ Ρεβέκκα καὶ οἱ συγγενεῖς τῆς ἐδέχθησαν μὲ χαρὰν, ὁ δὲ Ἐλιέξερ ἐμοίρασεν εἰς ἑαυτοῦ πλούσια δῶρα.

Τὴν ἐπομένῃν, ἀφοῦ ἡ Ρεβέκκα ἔλαβε τὰς εὐλογίας τῶν συγγενῶν τῆς, ἔφυγε μαζὺ μὲ τὸν Ἐλιέζαρ καὶ τοὺς δούλους τῆς διὰ τὴν Χαναάν. Μόλις ἔφθασεν ἐκεῖ τὴν ὑπεδέχθησαν μὲ ἀγάπην καὶ μὲ πανηγύρεις, μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας ἔγιναν οἱ γάμοι.

Ὁ Ἰσαάκ καὶ ἡ Ρεβέκκα ἔζησαν πολλὰ εὐτυχεῖς καὶ ἀπέκτησαν δύο υἱοὺς διδύμους. Πρῶτος ἐγεννήθη ὁ Ἡσαῦ, δεῦτερος δὲ ὁ Ἰακώβ, τὸν ὁποῖον ἠγάπη ἰδιαιτέρως ἡ μήτηρ του.

6. Ἡσαῦ καὶ Ἰακώβ.

Ὅταν ὁ Ἰσαάκ ἐγήρασε καὶ ἐνόησεν ὅτι πλησιάζει ὁ καιρὸς τοῦ θανάτου του, ἐκάλεσε τὸν Ἡσαῦ καὶ τοῦ εἶπεν: Ἐγήρασα καὶ δὲν θὰ ἀργήσω νὰ ἀποθάνω· λάβε ὅ,τι χρειάζεσαι διὰ τὸ κυνήγιον, ὕπαγε εἰς τοὺς ἀγρούς, καὶ φέρε μου νὰ φάγω ὅ,τι κυνηγήσης, διὰ νὰ σὲ εὐλογήσω πρὶν ἀποθάνω. Ὁ Ἡσαῦ ὑπήκουσεν καὶ ἐξῆλθεν εἰς τοὺς ἀγρούς. Ἡ Ρεβέκκα ὅμως ἤκουσε τί εἶπεν ὁ Ἰσαάκ εἰς τὸν Ἡσαῦ καὶ ἐσκέφθη πῶς νὰ τὸν ἐμποδίσῃ νὰ λάβῃ αὐτὸς τὴν εὐλογίαν, διὰ νὰ τὴν λάβῃ ὁ ἀγαπητός τῆς Ἰακώβ. Ἐκάλεσε λοιπὸν τὸν Ἰακώβ καὶ τοῦ εἶπε νὰ ὑπάγῃ νὰ φέρῃ δύο ἐρίφια διὰ νὰ τὰ προσφέρῃ μαγειρευμένα εἰς τὸν πατέρα του, πρὶν ἐπιστρέψῃ ὁ Ἡσαῦ, ὥστε νὰ λάβῃ αὐτὸς τὴν εὐλογίαν τοῦ πατρὸς του. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Ἰακώβ δὲν εἶχε τρίχας εἰς τὸ σῶμά του, ἐνῶ ὁ Ἡσαῦ ἦτο τριχωτός, ἐφοβήθη οὗτος μήπως ὁ τυφλὸς πατὴρ του τὸν ψηλαφήσῃ καὶ ἐννοήσῃ τὴν ἀπάτην, τὸν καταρασθῆ δὲ ἀντὶ νὰ τὸν εὐλογήσῃ· ἀλλ' ἡ μήτηρ του τὸν καθησάχασε καὶ τοῦ παρήγγειλε νὰ φέρῃ ἀμέσως τὰ ἐρίφια. Ὁ Ἰακώβ ὑπήκουσε καὶ τὰ ἔφερεν. Ἀφοῦ ἡ μήτηρ τὰ ἐμαγείρευσε, ἐνέδυσσε τὸν Ἰακώβ μὲ τὴν καλὴν ἐνδυμασίαν τοῦ Ἡσαῦ καὶ ἔθεσε εἰς τοὺς βραχίονας καὶ τὸ γυμνὸν μέρος τοῦ λαιμοῦ του δέρμα ἀπὸ τὰ ἐρίφια, ὥστε, ἐὰν τὸν ἤγγιζεν ὁ τυφλὸς πατὴρ, νὰ ἐνόμιζεν ὅτι εἶχεν ἐμπρὸς του τὸν πρωτότοκον υἱὸν του.

Ὁ Ἰακώβ, ἀφοῦ ἐνεδύθη μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον, ἔλαβε τὸ φαγητὸν καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ πατρὸς του. Εἰς τὴν ἐρώ-

την του γέροντος Ἰσαὰκ ποῖος εἶναι, ὁ Ἰακώβ ἀπήγγησε : Καλέ μου πάτερ, ἐγὼ εἶμαι ὁ πρωτότοκος υἱός σου, ὁ Ἡσαῦ. ἔφερα τὸ κυνήγιον, ὅπως ἤθελες, ὡραία μαγειρευμένον καὶ τώρα σὲ παρακαλῶ, ἀφοῦ φάγῃς, νὰ μὲ εὐλογήσῃς, ὅπως μοῦ ὑπεσχέθης. Ὁ Ἰσαὰκ ἠπόρησε πῶς ἦτο δυνατόν τόσο ἐνωρίς νὰ ἐπιστρέψῃ ὁ Ἡσαῦ ἀπὸ τὸ κυνήγιον, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ἡ φωνὴ τοῦ ἤκουσε δὲν τοῦ ἐφαίνετο ὡς ἡ φωνὴ τοῦ Ἡσαῦ. ἀλλὰ μάλλον ὡς ἡ

Ὁ Ἰσαὰκ εὐλογεῖ τὸν Ἰακώβ.

φωνὴ τοῦ Ἰακώβ. Διὰ τοῦτο εἶπεν εἰς τὸν Ἰακώβ νὰ πλησιάσῃ διὰ νὰ πεισθῇ. Μόλις ἐπλησίασε, τὸν ἐψηλάφησεν ὁ πατήρ του, ἐπειδὴ ὁμοίως ἡ Ρεβέκκα εἶχε προαῖσιν νὰ ἐνδύσῃ τοὺς βραχίονας καὶ τὸν λαιμὸν του μὲ δέρμα ἐριφίου, ἠπατήθη ὁ γέρον Ἰσαὰκ καὶ ἀνεφώνησεν : ἡ μὲν φωνή, φωνὴ Ἰακώβ, αἱ δὲ χεῖρες, χεῖρες Ἡσαῦ. Ἀφοῦ δ' ἔφαγεν, ἠλόγησε τὸν Ἰακώβ, τὸν ὁποῖον ἐνόμιζεν ὡς τὸν Ἡσαῦ καὶ τοῦ ἠυχέθη νὰ ἔχῃ ὅλα τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς.

Μόλις ὁ Ἰακώβ ἔλαβε τὴν εὐλογίαν τοῦ πατρὸς του καὶ ἔφυγεν ἀπὸ τὸ δωμάτιόν του, ἦλθεν ὁ Ἡσαῦ ἀπὸ τὸ κυνήγιον, ἤτοιμάσε τὸ φαγητόν καὶ τὸ ἔφερεν εἰς τὸν πατέρα του, διὰ νὰ λάβῃ τὴν εὐλογίαν του. Ὁ Ἰσαὰκ τότε ἐνόησε τὴν ἀπάτην τοῦ Ἰακώβ καὶ εἶπεν εἰς τὸν Ἡσαῦ, ὅτι πρὸ ὀλίγου ἔδωσε τὴν εὐλογίαν του, τὴν ὅποιαν δὲν δύναται νὰ λάβῃ ὀπίσω. Θερμῶς παρεκάλει ὁ Ἡσαῦ τὸν πατέρα του νὰ εὐλογήσῃ καὶ αὐτόν, ἀλλ' ὁ πατὴρ ἀπήντα ὅτι ὁ ἀδελφός του Ἰακώβ ἔλαβεν ἤδη μὲ ἀπάτην τὴν εὐλογίαν του. Τέλος τὸν ἐλυπήθη καὶ νοῦ ἠρῆχθη νὰ ζήσῃ εἰς εὐφορον χώραν, τοῦ εἶπεν ὅμως ὅτι θὰ ὑπηρετῇ τὸν ἀδελφόν του.

7. Ὁ Ἰακώβ μακρὰν τῆς πατρίδος του.

Ὁ Ἡσαῦ ἦτο πολὺ ὀργισμένος κατὰ τοῦ Ἰακώβ καὶ ἤθελε νὰ τὸν ἐκδικηθῇ. Διὰ τοῦτο ἡ Ρεβέκκα συνεβούλευσε τὸν Ἰακώβ νὰ φύγῃ εἰς Μεσοποταμίαν πλησίον τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Λάβαν, καὶ νὰ μείνῃ ἐκεῖ ἕως ἄτου παρέλθῃ ἡ ὀργὴ τοῦ ἀδελφοῦ του. Ὁ Ἰσαὰκ ἦτο σύμφωνος, ὁ δὲ Ἰακώβ ὑπήκουσεν εἰς τοὺς γονεῖς του καὶ ἠναγκάσθη, μὲ μεγάλην λύπην του, νὰ ἐγκαταλείψῃ αὐτοὺς καὶ τὴν πατρίδα του.

Ἀφοῦ ὁ Ἰακώβ ἐπεριπάτησεν ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐπειδὴ ἐνόκτωσεν, ἠναγκάσθη νὰ διανυκτερεύσῃ εἰς τὸ ὑπαιθρον· τότε ἔλαβεν ἓνα λίθον καὶ τὸν ἔθεσε διὰ προσκεφάλαιον καὶ ἀπεκοιμήθη. Εἶδε δὲ εἰς τὸ ὄνειρόν του μίαν κλίμακα, ἀπὸ τὴν γῆν εἰς τὸν οὐρανόν, εἰς τὴν ὅποιαν ἀνέβαινον καὶ κατέβαινον οἱ ἄγγελοι τοῦ οὐρανοῦ. Εἰς τὸ ἄκρον τῆς κλίμακός ἐφάνη ὁ Θεὸς καὶ εἶπεν εἰς τὸν Ἰακώβ νὰ μὴ φοβῆται, διότι αὐτὸς εἶναι ὁ Θεὸς τῶν προγόνων του, ὁ ὅποιος θὰ δώσῃ εἰς αὐτόν καὶ τοὺς ἀπογόνους του τὴν γῆν ὅπου κοιμάται καὶ ὁ ὅποιος θὰ τὸν διαφυλάττῃ καὶ θὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ ἐπανέλθῃ ὑγιῆς εἰς αὐτὸ τὸ μέρος. Τὸ ὄνειρον αὐτὸ ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τὸν Ἰακώβ· ἐξύπνησε μὲ ταραχὴν καὶ ἐσκέφθη ὅτι ὁ Θεὸς κατοικεῖ εἰς τὸν τόπον αὐτόν· ἐσηκώθη καὶ ἔλαβε τὸν λίθον, τὸν ὅποιον εἶχε μεταχειρισθῇ

ὡς προσκεφάλαιον καὶ τὸν ἀπέρωσεν εἰς τὸν Θεόν· ὑπεσχέθη δὲ ὅτι ἐὰν ἐπανέλθῃ ὑγιής, εἰς αὐτὸ τὸ μέρος θὰ κτίσῃ θυσιαστήριον εἰς τὸν Θεόν.

Ἄφου ὁ Ἰακώβ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον τοῦ ἔφθασε, τέλος, πλησίον εἰς τὴν πόλιν τῆς Μεσοποταμίας Λαρράν, ὅπου ἐκάθητο ὁ θεῖος του· ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτο κουρασμένος ἀνεπαύθη πλησίον εἰς ἓν φρέαρ ἔξω τῆς πόλεως. Ἐκεῖ, ἐνῶ ἠρώτα ὁ Ἰακώβ διαφόρους

Ὁ Ἰακώβ καὶ ἡ Ῥαχὴλ.

ποιμένας, οἱ ὅποιοι ἐπότιζαν τὰ πρόβατά των, διὰ τὸν θεῖόν του Λάβαν, ἐφάνη καὶ ἡ Ῥαχὴλ, ἡ θυγάτηρ τοῦ Λάβαν, ἡ ὅποια ἤρχετο νὰ ποτίσῃ τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς της· τότε ἐγνωρίσθησαν οἱ δύο ἐξάδελφοι, ἡ δὲ Ῥαχὴλ ἔτρεξε πρὸς τὸν πατέρα της καὶ τοῦ ἀνήγγειλεν ὅτι ἔφθασεν εἰς τὴν πόλιν των ὁ ἀνεψιός του Ἰακώβ. Ὁ Λάβαν ἀμέσως ἔτρεξεν εἰς συνάντησίν του, τὸν κατεφίλησε καὶ τὸν ὠδήγησεν εἰς τὴν οἰκίαν του, ὅπου ὁ ἀνεψιός του διηγήθη πῶς καὶ διατί ἔφυγεν ἀπὸ τὴν πατρίδα καὶ ἔδωκεν εἰδήσεις διὰ τοὺς γονεῖς του.

8. Ἐπιστροφή τοῦ Ἰακώβ.

Ὁ Ἰακώβ ἐνυμφεύθη εἰς τὴν Χαρράν καὶ ἀπέκτησε δώδεκα υἱούς. Ἀφοῦ ὅμως διέμεινεν εἴκοσιν ἔτη εἰς τὴν ξένην γῆν, τὸν κατέλαβε μεγάλη ἐπιθυμία νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν γῆν τῆς γεννήσεώς του διὰ νὰ ἴδῃ τὸν πατέρα του (ἡ μήτηρ του εἶχεν ἤδη ἀποθάνει), τοὺς συγγενεῖς καὶ τοὺς φίλους του. Ἄλλ' ἐφοβεῖτο μήπως ὁ Ἡσαῦ διατηρῇ ἀκόμη τὴν εἰρήραν καὶ θελήσῃ νὰ τὸν ἐκδικηθῇ. Ἀφοῦ ὅμως ὁ Θεὸς τοῦ ὑποσχέθη ὅτι δὲν ἔχει νὰ φοβηθῇ τίποτε ἀπὸ τὸν Ἡσαῦ, ἐκίνησε διὰ νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν Χαναάν, μὲ τὴν οἰκογένειάν του, τοὺς ὑπηρέτας του καὶ τὰ ὑπάρχοντά του.

Ὁ Ἡσαῦ, μόλις ἔμαθεν ὅτι ἐπανερχεται ὁ ἀδελφός του, ἐλησμόνησε τὰ παρελθόντα καὶ ἐξῆλθε νὰ τὸν ὑποδεχθῇ μὲ ἀγάπην. Ὅταν συνηγνῆθησαν ὕστερον ἀπὸ τόσον καιρὸν, οἱ δύο ἀδελφοί, ἐφιλήθησαν, τρυφερὰ καὶ ἐκλαυσαν ἀπὸ τὴν χαρὰν των. Ὁ Ἰακώβ, πλήρης ἀπὸ εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν Θεόν, διότι μὲ τὴν προστασίαν του ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα του, ἀπῆλθεν εἰς τὸν τόπον ὅπου, ἔταν ἐπήγαιεν εἰς τὴν Χαρράν, εἶχεν ἰδεῖ τὸ ὄνειρον τῆς κλίμακος, καί, συμφώνως μὲ τὴν ὑπόσχεσίν του, ἔδρυσεν ἐκεῖ εἰς τὴν γῆν τοῦ Θεοῦ θυσιαστήριον.

9. Ὁ Ἰωσήφ καὶ οἱ ἀδελφοί του.

Ὁ Ἰακώβ εἶχε δώδεκα υἱούς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους, ἡγάπα περισσότερο τὸν προτελευταῖον, τὸν Ἰωσήφ, διότι ἦτο ὁ καλύτερος. Οἱ ἀδελφοί του ὅμως τὸν ἐφθόνουν δι' αὐτό, καὶ μάλιστα ἀφ' ὅτου ὁ πατὴρ τοῦ εἶχε χαρίσει πολὺτιμον ἐπανωφόριον. Ἀκόμη δὲ περισσότερο τὸν ἐμίσησαν, ἔταν ὁ Ἰωσήφ διηγήθη εἰς αὐτοὺς δύο ὄνειρα, τὰ ὅποια εἶδεν. Εἰς τὸ πρῶτον ὄνειρον εἶδεν ὅτι ἔλοι οἱ ἀδελφοί ἔδεναν εἰς τὸν ἀγρὸν στάχυς, καὶ τὸ μὲν ἰδικόν του δεμάμιον ἔμεινεν ὄρθιον, τὰ δὲ δεμάτια τῶν ἀδελφῶν του ἔκλινον ἐμπρὸς εἰς τὸ ἰδικόν του. Ὅταν ὁ Ἰωσήφ διηγήθη αὐτὸ τὸ ὄνειρον

Μπαλάνου Δ. Ἰερά Ἱστορία Π. Διαθήκης διὰ τὰ Ἑλλην. σχολεῖα
Ἐκδόσεις Ζ 6—2—25

εις τούς αδελφούς του, τοῦ εἶπαν αὐτοί: Μήπως θέλεις νὰ γίνῃς βασιλεὺς μας, νὰ μᾶς ἐξουσιάζῃς: Εἰς τὸ δεύτερον ὄνειρον εἶδαν ὅτι ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη καὶ ἕνδεκα ἀστέρες τὸν προσεκύνησαν. Ὅταν διηγήθη τὸ ὄνειρον τοῦτο εἰς τὸν πατέρα του, αὐτὸς τὸν ἐπέπληξε καὶ τοῦ εἶπε: Τί ὄνειρον εἶνε τοῦτο: Μήπως ἐγώ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου θὰ σὲ προσκυνήσωμεν: Οἱ ἀδελφοί του τὸν ἐμίσουν δι' ὅλα αὐτὰ πολὺ, καὶ ἐζήτουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὸν φονεύσουν.

Τὰ ὄνειρα τοῦ Ἰωσήφ.

Μίαν ἡμέραν, ἐνῷ οἱ ἀδελφοί τοῦ Ἰωσήφ ἔβασκαν τὰ πρόβατά των εἰς τοὺς ἀγρούς, ἔστειλεν ὁ Ἰακώβ τὸν Ἰωσήφ διὰ νὰ φέρῃ πρὸς αὐτοὺς τροφάς. Μόλις τὸν εἶδαν οἱ ἀδελφοί του ἀπὸ μακρὰν, εἶπαν μεταξύ των: Ἴδοὺ αὐτός, ὁ ὅποιος βλέπει τὰ ὄνειρα· καὶ ἐσκέφθησαν νὰ τὸν φονεύσουν καὶ νὰ ρίψουν τὸ πτώμα του εἰς ἕνα λάκκον. Εἰς ἕκ τῶν ἀδελφῶν του ὅμως, ὁ Ρουβὴν, ἐπρότεινε νὰ μὴ τὸν φονεύσουν, ἀλλὰ νὰ ἀφήσουν αὐτὸν εἰς ἕνα λάκκον, διὰ νὰ μὴ βράβουν τὰς χεῖράς των εἰς ἀδελφικὸν αἷμα, ὅπως τοὺς

ἔλεγεν. Ὁ πραγματικός του ὄμιος σκοπὸς ἦτο νὰ δυνηθῆ νὰ τὸν σώσῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἄλλων καὶ νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὸν πατέρα του. Οἱ ἀδελφοὶ παρέδέχθησαν τὴν γνώμην τοῦ Ρουβὴν καὶ μάλιστα ἐπλησίασεν ὁ Ἰωσήφ τὸν συνέλαβον, τοῦ ἀφῆρσαν τὸ πολύτιμον ἐπανωφόριον, τὸ ὁποῖον ἐφέρει, τὸν ἔρριψαν εἰς ἓνα λάκκον, καὶ χωρὶς νὰ δίδουν καμμίαν προσοχὴν εἰς τοὺς θρήνους του, ἐκάθησαν ἐκεῖ πλησίον νὰ φάγουν ὄσπρι, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Ρουβὴν, ὁ ὁποῖος ἐσκέπτετο πῶς νὰ σώσῃ τὸν Ἰωσήφ.

Ὁ Ἰωσήφ πωλεῖται ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς του.

Ἐνῷ ὄμως ἔτρωγον οἱ ἀδελφοὶ εἶδαν ἀπὸ μακρὰν νὰ διαβαίνουν ἐπάνω εἰς καμήλους ἔμποροι ἀπὸ τὴν Ἰσραηλιαν οἱ ὁποῖοι ἐπήγαιναν εἰς τὴν Αἴγυπτον. Τότε ὁ Ἰούδας ἐπρότεινε εἰς τοὺς ἀδελφούς του νὰ ἐξαγάγουν τὸν Ἰωσήφ ἀπὸ τὸν λάκκον καὶ νὰ τὸν πωλήσουν εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας ἔμπόρους, ὥστε καὶ ἀπὸ τὸν ἀδελφόν των νὰ ἀπαλλαχθῶν, χωρὶς νὰ τὸν φονεύσουν, καὶ νὰ κερδίσουν ὀλίγα χρήματα. Οἱ ἀδελφοὶ ἔμειναν σύμφωνοι καὶ ἀνεβίβασαν

τὸν Ἰωσήφ ἀπὸ τὸν λάκκον, ἐπώλησαν δὲ αὐτὸν δι' ὀλίγα χρήματα εἰς τοὺς ἐμπόρους ὡς δοῦλον.

Οἱ ἀδελφοὶ δὲν εἶχαν βέβαια τὸ θάρρος νὰ εἶπουν τὴν κακὴν τῶν πράξιν εἰς τὸν πατέρα των καὶ ἐσκέπτοντο τί νὰ εἶπουν εἰς αὐτὸν διὰ νὰ δικαιολογήσουν τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ Ἰωσήφ. Ἐσφαζαν λοιπὸν ἐν ἐρίφειον, ἔβαψαν τὸ ἐπανωφόριον τοῦ Ἰωσήφ εἰς τὸ αἷμά του, τὸ παρουσίασαν εἰς τὸν πατέρα των καὶ τοῦ εἶπαν: Ἡὐραμεν αὐτὸ τὸ ἐπανωφόριον ἰδὲ μήπως εἶνε τοῦ υἱοῦ σου: Ὁ Ἰακώβ ἀνεγνώρισεν τὸ ἐπανωφόριον καὶ εἶπεν: Ἀλλοίμονον, αὐτὸ εἶνε τὸ ἐπανωφόριον τοῦ υἱοῦ μου· κακὸν θηρίον τὸν κατέφαγε· με πένθος θαρὺ θὰ ἀποθάω. Ἀπερίγραπτος ἦτο ἡ λύπη τοῦ δυστυχοῦς πατρὸς διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀγαπητοῦ του υἱοῦ, τὸν ὅποιον ἔκλαιεν ἀδιακόπως.

10. Ὁ Ἰωσήφ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Πετεφροῦ καὶ εἰς τὴν φυλακὴν.

Οἱ Ἰσραηλιταὶ ἔμποροι, ὅταν ἔφθασαν εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἐπώλησαν τὸν Ἰωσήφ εἰς τὸν Πετεφρῆν, ὁ ὅποτος ἦτο ἀρχιμάγειρος τοῦ Φαραώ. Ὁ Πετεφρῆς ἐξετίμησε τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν ἀρετὴν τοῦ Ἰωσήφ, καὶ ἀμέσως ἀνέθεσεν εἰς αὐτὸν τὴν ἐπιστάσιαν τῆς οἰκίας του. Ἡ γυνὴ ὁμοῦ τοῦ Πετεφρῆ ἦτο κακὴ καὶ ἐσυκοφάντησε τὸν Ἰωσήφ εἰς τὸν σύζυγόν της· ἐκείνος δὲ χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ, τὴν ἐπίστευσε καὶ ἔρριψε τὸν Ἰωσήφ εἰς τὴν φυλακὴν.

Ὁ Ἰωσήφ εἰς τὴν φυλακὴν διεκρίνετο διὰ τὴν καλὴν του διαγωγὴν, καὶ διὰ τοῦτο ὁ ἐπιστάτης τῆς φυλακῆς τὸν συνεπάησε καὶ τὸν ὤρισε φύλακα ὄλων τῶν ἄλλων φυλακισμένων. Εἰς τὴν φυλακὴν, ὅπου εὐρίσκειτο ὁ Ἰωσήφ, ἐφυλακίσθησαν μετ' ὀλίγον ὁ ἀρχαιονοχὸς καὶ ὁ ἀρχισιτοποιὸς (δηλαδὴ ὁ πρῶτος ἀρτοποιὸς) τοῦ βασιλέως, διότι παρήκουσαν τὰς διαταγὰς του. Μίαν πρωτὴν ὁ Ἰωσήφ εἶδεν αὐτοὺς πολλὸν σκεπτικούς καὶ λυπημένους, καὶ τοὺς ἠρώτησε τὴν αἰτίαν τῆς λύπης των. Καὶ οἱ δύο ἀπήντησαν ὅτι τὴν νύκτα εἶδον ὄνειρα, τὰ ὅποια πολλὸν τοὺς ἐτάραξαν, ἀλλ' ὅτι κανεὶς δὲν ἠδυνάθη νὰ τὰ ἐξηγήσῃ εἰς αὐτοὺς.

Ὁ Ἰωσήφ εἶπε νὰ διηγηθοῦν εἰς αὐτὸν τὰ ὄνειρά των, τὰ ὅποια ἴσως μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐξηγήσῃ. Τότε ὁ ἀρχιερανοχός διηγήθη ὡς ἑξῆς τὸ ὄνειρόν του: Εἶδα μίαν ἀμπελον μὲ τρία κλήματα, πλήρη ἀπὸ ὠρίμους σταφυλὰς ἔλαβα ἀπὸ αὐτάς, τὰς ἔθλιψα ἐντὸς ἐνὸς ποτηρίου, ἀπὸ τὸ ὅποιον ἔπιεν ὁ Φαραὼ. Ὁ Ἰωσήφ εἶπε: Τὰ τρία κλήματα δηλοῦν τρεῖς ἡμέρας· μετὰ τρεῖς ἡμέρας ὁ Φαραὼ θὰ σὲ ἐξαγάγῃ ἐκ τῆς φυλακῆς καὶ θὰ σὲ ἐπαναφέρῃ εἰς τὸ ἀξίωμα σου. Τότε ὅμως μὴ μὲ λησμονήσῃς καὶ φρόντισε νὰ ἐξέλθω καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὴν φυλακὴν, διότι εἰμαι ἀθῆρος.

Κατόπιν διηγήθη καὶ ὁ ἀρχιερατοποιὸς τὸ ὄνειρόν του: Ὁνειρεύθη ἔτι ἐβάσταξα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου τρία καλάθια, τὰ ἐν ἐπάνω εἰς τὸ ἄλλο· εἰς τὸ ἐπάνω καλάθιον εὐρίσκοντο διάφορα ζυμαρικά διὰ τὸν Φαραὼ, ἤρχοντο δὲ τὰ πτηνὰ καὶ ἔτρωγαν ἐξ αὐτῶν. Ὁ Ἰωσήφ εἶπε: Τὰ τρία καλάθια σημαίνουν τρεῖς ἡμέρας· μετὰ τρεῖς ἡμέρας, κατὰ διαταγὴν τοῦ Φαραὼ, θὰ κρεμασθῆς καὶ τὰ πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ θὰ κατατρώγουν τὰς σάρκας σου. Ὅπως εἶπεν ὁ Ἰωσήφ καὶ ἔγινε. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ὅταν ὁ Φαραὼ ἐώρταξε τὰ γενέθλιά του, ὁ ἀρχιερανοχός ἀνέλαβε τὴν ὑπηρεσίαν του, ὁ δὲ ἀρχιερατοποιὸς ἐκρεμάσθη. Ὁ ἀρχιερανοχός ὅμως δὲν ἐνεθῆμῆθη ἔτι τὸν παρεκάλεισεν ὁ Ἰωσήφ νὰ ὁμιλήσῃ δι' αὐτὸν εἰς τὸν Φαραὼ, ἀλλὰ τὸν ἐλησμόνησε.

11. Ἡ ἀνύψωσις τοῦ Ἰωσήφ.

Δύο ἔτη μετὰ τὸ συμβῆναι τοῦτο εἶδεν ὁ Φαραὼ εἰς τὸν ὕπνον του ὄνειρον ἔτι, ἐνῶ ἦτο εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Νείλου ποταμοῦ ἀνέβαιναν ἐξ αὐτοῦ ἑπτὰ ὠραῖαι καὶ παχεῖαι ἀγελάδες, αἱ ὅποια ἔβοσκον ἐκεῖ πλησίον· ἀμέσως ὅμως κατόπιν εἶδε νὰ ἐξέρχονται ἀπὸ τὰ ὕδατα τοῦ Νείλου ἄλλαι ἑπτὰ ἀγελάδες, ἰσχυαὶ καὶ ἀσχημαί, αἱ ὅποια κατέφαγαν τὰς παχεῖας καὶ ὠραῖας ἀγελάδας. Μόλις εἶδε τὸ ὄνειρον τοῦτο ὁ Φαραὼ ἐξύπνησεν· ἀλλ' ἔταν μετ' ὀλίγον ἀπεκοιμήθη, εἶδεν ἀμέσως δεῦτερον ὄνειρον, ἔτι ἀπὸ μίαν ῥίζαν ἐβλάστησαν ἑπτὰ στάχυες παχεῖς καὶ ὠραῖοι, πλησίον δ' αὐτῶν

εβλάστησαν ἑπτὰ στάχυες λεπτοὶ καὶ μαραμμένοι, οἱ ὅποιοι κατέπιαν τοὺς ἑπτὰ καὶ ὠραίους. Τότε ἐξύπνησεν ὁ Φαραὼ καὶ, ἐπειδὴ τὰ ὄνειρα αὐτὰ τοῦ ἐπροξένησαν μεγάλην ἐντύπωσιν, ἐκάλεισε τοὺς σοφοὺς τῆς χώρας νὰ τὰ ἐξηγήσουν, ἀλλ' αὐτοὶ δὲν ἠδυνήθησαν.

Τότε ὁ ἀρχιοικογὸς ἐνεθυμήθη πῶς ὁ Ἰωσήφ ἐξήγησε τὸ ὄνειρον αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀρχισιτοποιοῦ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ εἶπε τοῦτο

Ὁ Ἰωσήφ ἐξηγεῖ τὰ ὄνειρα τοῦ Φαραώ.

εἰς τὸν Φαραώ, ὁ ὅποιος ἀμέσως διέταξε νὰ φέρουν τὸν Ἰωσήφ ἐνώπιόν του. Τοῦτο καὶ ἐγένε, ὁ δὲ Ἰωσήφ, ἀποῦ παρουσιάσθη πρὸ τοῦ Φαραώ, ὡς ἐξῆς ἐξήγησε τὰ ὄνειρά του: Τὰ δύο ὄνειρα σημαίνουν ἓν καὶ τὸ αὐτό. Αἱ ἑπτὰ παχείαι ἀγελάδες καὶ οἱ ἑπτὰ παχεῖς στάχυες σημαίνουν ἑπτὰ ἔτη εὐφορίας εἰς τὴν χώραν τῆς Αἰγύπτου· αἱ δὲ ἑπτὰ ἰσχναὶ ἀγελάδες καὶ οἱ ἑπτὰ ἰσχνοὶ στάχυες σημαίνουν ἑπτὰ ἔτη ἀφορίας, τὰ ὅποια θὰ διαδεχθοῦν ἀμέσως τὰ ἔτη εὐφορίας. Τὸ ὅτι εἶδε τὰ δύο ὄνειρα τὸ ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου σημαίνει ὅτι ταχέως θὰ συμβοῦν ὅσα εἶδε. Συνεβούλευσε δὲ

ὁ Ἰωσήφ τὸν Φαραῶ, διὰ νὰ μὴ ὑποφέρῃ ὁ λαὸς πολὺ κατὰ τὰ ἔτη τῆς ἀφορίας, νὰ ἐκλέξῃ ἕνα φρόνιμον ἄνδρα, ὁ ὁποῖος νὰ φροντίσῃ γὰρ θέσῃ κατὰ μέρος πολὺν σίτον κατὰ τὰ ἑπτὰ ἔτη τῆς εὐφορίας.

Ὁ Φαραῶ τότε ἐσκέφθη ὅτι ὁ Ἰωσήφ θὰ ἦτο ὁ καταλλήλως-τατος ἀνὴρ νὰ φροντίσῃ διὰ τὸν σίτον καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἄρχοντα, καὶ τὸν ἐτίμησε μὲ μεγάλας τιμὰς. Ὁ Ἰωσήφ ἐκυδέρησε μὲ μεγάλην σοφίαν· κατὰ τὰ ἑπτὰ ἔτη τῆς εὐφορίας ἔκτισεν εἰς τὰς πόλεις τῆς Αἰγύπτου μεγάλας ἀποθήκας καὶ ἐγέμισεν αὐτὰς ἀπὸ σίτον, ὅταν δὲ βραδύτερον ἦλθαν τὰ ἔτη τῆς ἀφορίας εἰς ὅλην τὴν γῆν, μόνον εἰς τὴν Αἴγυπτον οἱ ἄνθρωποι δὲν ἐστερήθησαν τὸν σίτον καὶ δὲν ὑπέφεραν πολὺ· ἦρχοντο δὲ ἀπὸ ἄλλα μέρη εἰς τὴν Αἴγυπτον διὰ νὰ ἀγοράσουν σίτον.

12. Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ ἔρχονται εἰς Αἴγυπτον.

Κατὰ τὰ ἔτη τῆς εὐφορίας ἤκουσε καὶ ὁ Ἰακώβ ὅτι εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐπώλουν σίτον καὶ ἔστειλε τοὺς υἱοὺς του ἐκεῖ διὰ νὰ ἀγοράσουν· ἐκράτησε δὲ πλησίον του μόνον τὸν μικρότερον υἱὸν του Βενιαμίν. Ὅταν οἱ δέκα υἱοὶ τοῦ Ἰακώβ ἦλθαν εἰς τὴν Αἴγυπτον, παρουσιάσθησαν εἰς τὸν Ἰωσήφ, διότι αὐτὸς εἶχε τὴν φροντίδα διὰ τὴν πώλησιν τοῦ σίτου, καὶ ἐγονάτισαν ἔμπροσθέν του. Ὁ Ἰωσήφ ἀνεγνώρισε τοὺς ἀδελφούς του, ἀλλ' ἐπειδὴ ἤθελε νὰ τοὺς δοκιμάσῃ, δὲν ἐφανερώθη, καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς μὲ ἀπότομον τρόπον ἀπὸ ποῦ ἔρχονται καὶ διατί. Αὐτοὶ ἀπήντησαν ὅτι ἔρχονται ἀπὸ τὴν Χαναὰν διὰ νὰ ἀγοράσουν σίτον. Ὁ Ἰωσήφ τότε εἶπε πρὸς αὐτούς: Σεῖς εἴσθε κατάσκοποι ξένου βασιλέως καὶ δὲν ἦλθατε, ὅπως λέγετε, διὰ νὰ ἀγοράσετε σίτον, ἀλλὰ διὰ νὰ κατασκοπεύσετε τὴν χώραν. Οἱ ἀδελφοὶ διεμαρτύροντο ὅτι δὲν ἦσαν κατάσκοποι καὶ ὅτι ὁ μόνος λόγος ποῦ ἦλθαν ἦτο ν' ἀγοράσουν σίτον· διηγήθησαν δὲ εἰς τὸν Ἰωσήφ ὅτι ἦσαν δώδεκα ἀδελφοί, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ μικρότερος ἔμεινε πλησίον τοῦ πατρὸς των, εἰς δὲ δὲν ὑπῆρχε πλέον εἰς τὴν ζωὴν. Ὁ Ἰωσήφ ἐξηκολούθει νὰ προσποιῆται ὅτι ἐθεώρει αὐτοὺς ὡς κατασκόπους καὶ εἶπεν εἰς αὐτοὺς ὅτι ἔως

ὅτου ἀποδειχθῆ ἢ ἀθωότης των θά κρατήσῃ ὅλους εἰς τὴν φυλακὴν, πλὴν ἐνός, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ υπάγῃ εἰς τὴν πατρίδα του νὰ φέρῃ καὶ τὸν μικρότερον ἀδελφόν εἰς τὴν Αἴγυπτον. Ἄλλὰ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἦλθεν ὁ Ἰωσήφ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ εἶπε μὲ ἕνα διερμηνεῖα ὁ ὁποῖος ἐγνώριζε τὴν ἑβραϊκὴν γλῶσσαν, πρὸς τοὺς ἀδελφούς ὅτι δύνανται νὰ ἀπέλθουν καὶ νὰ φέρουν εἰς τὴν πατρίδα των τὸν σίτον· πρέπει ὅμως εἰς ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς νὰ μείνῃ φυλακισμένος, ἕως ὅτου οἱ ἄλλοι φέρουν καὶ τὸν Βενιαμίν, διὰ νὰ βεβαιωθῆ ἐὰν λέγουν ἀληθῆ. Οἱ ἀδελφοὶ τότε ἔλεγον μετὰ τοῦ των : Ἡμεῖς τώρα πληρῶνομεν τὸ κακὸν ποῦ ἐκάμαμεν πρὸς τὸν Ἰωσήφ εἶδαμεν τὴν ἀγωνίαν του, ἤκουσαμεν τοὺς θρήνους του καὶ δὲν τὸν ἐλυπήθημεν, δι' αὐτὸ υποφέρομεν τώρα. Ὁ Ρουβὴν μάλιστα ἐπέπληττε πολὺ τοὺς ἀδελφούς του, διότι ἦσαν τόσον σκληροὶ πρὸς τὸν Ἰωσήφ. Οἱ ἀδελφοὶ ἔλεγον ὅλα αὐτὰ ἐνώπιον τοῦ Ἰωσήφ, διότι δὲν ἐγνώριζαν ὅτι αὐτὸς ἐννοεῖ τὴν γλῶσσαν των, ἀφοῦ ὠμίλει πρὸς αὐτοὺς πάντοτε μὲ διερμηνεῖα. Αὐτὸς ὅμως ἐνόησε ὅλα καὶ συνεκινήθη πολὺ, ἐπειδὴ ἔβλεπεν ὅτι ἤρχισαν οἱ ἀδελφοὶ του νὰ συναισθάνωνται τὸ σφάλμα των, καὶ ἀφοῦ ἐπῆγε κατὰ μέρος ἔκλαυσε πολὺ. Μετὰ ταῦτα ἐκράτησεν εἰς τὴν φυλακὴν μόνον τὸν Συμεών, εἰς δὲ τοὺς ἄλλους ἀδελφούς ἐπέτρεψε ν' ἀναχωρήσουν μὲ τοὺς σάκκους των πλήρεις ἀπὸ σίτον· διέταξε δὲ τοὺς ὑπηρέτας νὰ θέσουν εἰς τοὺς σάκκους ἐκάστου τὰ χρήματα, τὰ ὅποια ἔδωκαν διὰ τὴν ἀγοράν τοῦ σίτου, καὶ νὰ τοὺς δώσουν τροφὰς διὰ τὸ ταξεῖδιον.

Ὅταν οἱ ἀδελφοὶ καθ' ὁδὸν ἤνοιξαν τοὺς σάκκους των, ἠπόρησαν διότι εἶδαν τὰ χρήματά των ἐντὸς αὐτῶν. Ὅταν ἔφθασαν εἰς τὴν πατρίδα των, διηγήθησαν εἰς τὸν πατέρα των τὰ συμβάντα. Ὁ Ἰακώβ μὲ μεγάλην του ταραχὴν ἤκουσε τὴν φυλάκισιν τοῦ Συμεών καὶ τὴν ἀπαίτησιν τοῦ ἀρχόντος νὰ υπάγῃ ἐκεῖ καὶ ὁ Βενιαμίν, εἶπε δὲ εἰς αὐτούς : Μοῦ στερεῖτε τὰ τέκνα μου· ὁ Ἰωσήφ δὲν ζῆ πλέον, ὁ Συμεών δὲν ἐπέστρεψε, τώρα ζητεῖτε καὶ τὸν Βενιαμίν διὰ νὰ χάσω καὶ αὐτόν : Διὰ τί υποφέρω πάντα ταῦτα : Ὁ Ρουβὴν διεβεβαίωσε τὸν πατέρα του ὅτι ὁ Βενιαμίν οὐδὲν κακὸν θὰ πάθῃ καὶ ὅτι αὐτὸς θὰ τὸν ἔχῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν του, ἀλλ' ἦτο ἀδύνατον νὰ πεισθῆ ὁ γέρων Ἰακώβ.

13. Τὸ δεῦτερον ταξείδιον τῶν υἱῶν τοῦ Ἰακώβ
εἰς Αἴγυπτον. Ὁ Ἰωσήφ φανερῶνεται
εἰς τοὺς ἀδελφούς του.

Ὅταν ἐτελείωσεν ὁ σίτος, τὸν ὅποιον εἶχαν φέρει οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰακώβ, εἶπεν οὗτος εἰς τὰ τέκνα του νὰ ὑπάγουν πάλιν εἰς τὴν Αἴγυπτον διὰ νὰ ἐφοδιασθῶν μὲ σίτον. Ἄλλ' ὁ Ἰούδας τοῦ ἀπήντησεν ὅτι δὲν ἤμποροῦν νὰ ὑπάγουν χωρὶς τὸν Βενιαμίν. Ἐπὶ τέλους ὁ πατήρ, μὲ μεγάλην του λύπην, ἠναγκάσθη νὰ δώσῃ τὴν συγκατάθεσίν του, ἀφοῦ ἠγγυήθη διὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ Βενιαμίν ὁ Ἰούδας. Ἐφυγαν λοιπὸν καὶ οἱ δέκα ἀδελφοὶ διὰ τὴν Αἴγυπτον μὲ πολλὰ χρήματα καὶ δῶρα.

Ὅταν ὁ Ἰωσήφ εἶδε τοὺς ἀδελφούς του, ἐχαίρεισεν αὐτοὺς φιλικῶς καὶ τοὺς ἠρώτησε διὰ τὴν ὑγείαν αὐτῶν καὶ τοῦ πατρὸς των, ἐκεῖνοι δὲ ἀπεκρίθησαν ὅτι ὁ πατήρ των καὶ αὐτοὶ ὑγιαίνουν. Ἐπειτα ὁ Ἰωσήφ, ἀφοῦ ἔφερε πρὸς αὐτοὺς τὸν Συμεὼν, παρατήρησε τὸν Βενιαμίν καὶ ἠρώτησεν ἂν εἶνε ὁ νεώτερος ἀδελφός· ἔταν δὲ οἱ ἀδελφοὶ τὸν διεβεβαίωσαν περὶ τούτου, εἶπε πρὸς τὸν Βενιαμίν: Ὁ Θεὸς νὰ σὲ ἐλεήσῃ, τέκνον μου. Ὅσον δὲ συνεκινήθη, ὥστε ἦλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ ἔκλαυσε πολὺ.

Ἦστερον ἐπανῆλθεν ἐκεῖ, ὅπου ἦσαν οἱ ἀδελφοὶ του, καὶ διέταξε τοῦ, ὑπηρέτας νὰ φέρουν τὸ φαγητὸν καὶ ἐτοποθέτησεν εἰς τὴν τράπεζαν τοὺς ἀδελφούς του κατὰ τὴν ἡλικίαν των, αὐτοὶ δὲ ἠπόρησαν πῶς ἐγνώριζε τὴν ἡλικίαν των· διέταξε δὲ νὰ δοθῇ εἰς τὸν Βενιαμίν πενταπλασία μερὶς φαγητοῦ παρὰ εἰς τοὺς ἄλλους ἀδελφούς, διὰ νὰ ἰδῇ ἂν ἐξηκολούθουν νὰ εἶνε φθονεροί.

Ἀφοῦ ἔφαγαν καὶ ἔπιαν, παρήγγειλεν ὁ Ἰωσήφ εἰς τὸν ἐπιτάτην νὰ γεμίσῃ τοὺς σάκκους τῶν ἀδελφῶν του μὲ σίτον καὶ εἰς ἕκαστον σάκκον νὰ θέσῃ πάλιν ὅσα χρήματα ἔδωκαν διὰ τὸν σίτον· εἰς δὲ τὸν σάκκον τοῦ Βενιαμίν διέταξε νὰ θέσῃ καὶ ἓν ἀργυροῦν ποτήριον, ἀπὸ τὸ ὅποιον ἔπινεν ὁ ἴδιος.

Μόλις οί ἄδελφοί ἔφθασαν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν, παρήγγειλεν ὁ Ἰωσήφ εἰς τὸν ἐπιστάτην του νὰ τρέξῃ εἰς καταδίωξίν των, διότι δῆθεν τοῦ ἀφῆρεσαν τὸ ἀργυροῦν του ποτήριον. Ἀνύποπτοι ἐκεῖνοι διεμαρτύροντο ὅτι εἶνε ἀθῆροι καὶ ἔλεγαν ὅτι εἶνε σύμφωνοι νὰ θανατωθῇ ἐκεῖνος, εἰς τὸν σάκκον τοῦ ἑποίου ἤθελεν εὑρεθῆ τὸ πο-

Ὁ Ἰωσήφ φανερῶνεται εἰς τοὺς ἀδελφούς του.

τήριον. Ἦνοιξαν λοιπὸν ὅλοι τοὺς σάκκους των κατὰ σειράν καὶ ἐννοεῖται ποῖα ἦτο ἡ ἐκπληξίς καὶ ἡ λύπη ὄλων, ὅταν τὸ ποτήριον εὑρέθη εἰς τὸν σάκκον τοῦ Βενιαμίν! Μὲ μεγάλην ταραχήν ἐπέστρεψαν εὐθὺς ὀπίσω καὶ ἦλθαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἰωσήφ, ὅπου ἐγονάτισαν πρὸ αὐτοῦ, καὶ ἐδήλωσαν ὅτι γίνονται ὅλοι δοῦλοι του. Ὁ Ἰωσήφ ὅμως ἀπήντησεν ὅτι κατ' οὐδένα λόγον ἐννοεῖ νὰ τιμωρήσῃ ὅλους διὰ τὴν ἁμαρτίαν ἑνός, καὶ ὅτι αὐτοὶ μὲν εἶνε ἐλεύθεροι νὰ ἀπέλθουν, θὰ κρατήσῃ δὲ μόνον τὸν ἔνοχον, τὸν Βενιαμίν. Ὁ Ἰούδας τότε θερμότερα παρεκάλεσε τὸν Ἰωσήφ νὰ μὴ,

επιμένῃ εἰς αὐτὴν τὴν ἀπόφασίν του, διότι αὐτὸς ἔχει τὴν εὐθύνην γὰρ παραδώσῃ τὸν Βενιαμὴν εἰς τὸν πατέρα του, ὁ ὁποῖος θὰ ἀποθάνῃ ἀπὸ λύπην, ἂν δὲν ἰδῇ αὐτὸν νὰ ἐπιστρέψῃ μαζὶ μὲ τοὺς ἀδελφούς του, καὶ ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Ἰωσήφ ὡς χάριν νὰ μείνῃ αὐτὸς δοῦλος ἀντὶ τοῦ Βενιαμὴν, ὁ ὁποῖος νὰ φύγῃ μὲ τοὺς ἀδελφούς του.

Ὁ Ἰωσήφ δὲν ἠδυνήθη πλέον νὰ κρατηθῇ, ἤρχισε νὰ κλαίῃ καὶ ἀνεφώνησεν : Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ἰωσήφ, ζῆ ὁ πατὴρ μου ἀκόμη ; Οἱ ἀδελφοί του ἀπὸ τὴν ταραχὴν των ἔμειναν ἄφωνοι, αὐτὸς ὅμως ἐξηκολούθησε νὰ λέγῃ πρὸς αὐτούς : Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ἰωσήφ ὁ ἀδελφός σας, τὸν ὁποῖον ἐπωλήσατε. Μὴ φοβῆσθε καὶ μὴ νομίζετε ὅτι εἶμαι ὠργισμένος μὲ σᾶς. Σπεύσατε νὰ υπάγετε εἰς τὸν πατέρα μας, ἀναγγείλατε εἰς αὐτὸν τὰ συμβάντα καὶ ἐλάτε μαζὶ του νὰ καθίσετε ἐδῶ, διότι ἡ πείνα θὰ διαρκέσῃ πέντε ἀκόμη ἔτη.

Ὁ Ἰωσήφ ἔπειτα μὲ μεγάλην τρυφερότητα, ἐνηγκαλιόσθη τὸν Βενιαμὴν, τὸν κατεφίλει καὶ ἔκλεεν, ὕστερον δὲ ἐφίλησε κατὰ σειράν ἅλους τοὺς ἀδελφούς του, οἱ ὁποῖοι ἦσαν πολὺ συγκινημένοι.

14. Ὁ Ἰακώβ εἰς τὴν Αἴγυπτον.

Μὲ μεγάλην χαρὰν οἱ ἀδελφοί ἦλθαν εἰς τὴν πατρίδα των καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τὸν γέροντα πατέρα των τὴν εὐχάριστον εἶδῃσιν, ὅτι ὁ ἀγαπητός του υἱὸς Ἰωσήφ ζῆ εὐτυχῆς εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὅπου τὸν περιμένει. Φαντάζεται καθεὶς τὴν ἐκπληξίν τοῦ γέροντος πατρός : πῶς εἶνε δυνατόν, ἔλεγε, νὰ ζῆ ὁ υἱός μου τὸν ὁποῖον ἔκλαυσα ; Σεῖς δὲν μοῦ ἐφέρατε τὸ ἐπανωφόριόν του βουτημένον εἰς τὸ αἷμα ; Κακὰ θηρία δὲν τὸν εἶχον καταφάγει ; Ὅταν ὅμως ἤκουσε λεπτομερείας ἀπὸ τὸ στόμα τῶν υἱῶν του καὶ εἶδε τὰ πλοῦσια δῶρα, ἐπίστευσεν ἐπὶ τέλους καὶ ἡ ἐκπληξίς του μετεβλήθη εἰς ἀφάνταστον χαρὰν. Ἐτοιμάσθη γρήγορα διὰ τὸ ταξεῖδιον εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ ἐξεκίνησε μὲ μεγάλην ἀνυπομονήσιν διὰ νὰ ἰδῇ τὸν υἱόν του, τὸν ὁποῖον ἐνόμιζε νεκρόν.

Ὁ Ἰωσήφ μόλις ἔμαθεν ὅτι ἔρχεται ὁ πατὴρ του ἐξῆλθε διὰ νὰ τὸν προῦπαντήσῃ : ὅταν συνηντήθησαν, ἔπεσαν ὁ Ἰωσήφ εἰς

τὸν τράχηλον τοῦ Ἰακώβ, κατεφιλήθησαν καὶ ἀρκετὰ λεπτὰ ἐμειναν ἄφωνοι ἀπὸ τὴν μεγάλην συγκίνησίν των· ἔκλαιαν καὶ οἱ δύο ὡσάν παιδιά ἀπὸ τὴν χαρὰν των. Αὕτῃ ἡ ἡμέρα ἦτο ἡ εὐτυχεστέρα ἡμέρα τῆς ζωῆς τοῦ Ἰακώβ, ὁ ὅποιος ἔλεγεν ὅτι τῶρα ἠδύνατο πλέον νὰ ἀποθάνῃ εὐτυχῆς.

Ὁ Ἰακώβ ἔζησε ἀρκετὰ ἔτη εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἔπου καὶ ἀπέθανεν. Σύμφωνα δὲ μετὰ τὴν τελευταίαν του θέλησιν, ὁ Ἰωσήφ μετέφερε τὸν νεκρὸν του εἰς Χαναάν, ἔπου τὸν ἔθαψεν εἰς τὸν τάφον τῶν πατέρων του. Καὶ ὁ Ἰωσήφ μετὰ καιρὸν ἀπέθανεν εἰς τὴν Αἴγυπτον πολὺ γέρον καὶ εὐτυχῆς.

Γ' Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΜΩΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΤΟΥ ΝΑΥΗ

15. Οἱ Ἰσραηλῖται καταπιέζονται εἰς τὴν Αἴγυπτον.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον οἱ Ἰσραηλῖται ἐπληθύνοντο εἰς τὴν Αἴγυπτον· ἐπὶ τέλους δὲ ἐπληθύνθησαν τόσοσ, ὥστε ἡ χώρα εἶχε πληρωθῆ ἀπ' αὐτούς. Οἱ Φαραῶ, ἔπως ἐλέγοντο οἱ βασιλεῖς τῆς Αἴγυπτου, ἤρχισαν ν' ἀνησυχοῦν δι' αὐτό, ἐπειδὴ ἐφοβοῦντο μήπως συμμαχήσουν οἱ Ἑβραῖοι μετὰ τὴν χώραν καὶ χάσουν αὐτοὶ τὴν ἐξουσίαν ἢ μέρος τῆς χώρας. Διὰ τοῦτο, ἀφοῦ εἶχε πλέον παρέλθει ἀρκετὸς χρόνος ἀπὸ τὸν θάνατον τοῦ Ἰωσήφ καὶ εἶχε πλέον λησμονηθῆ πόσον αὐτὸς εὐηργέτησε τὴν χώραν, εἰς Φαραῶ διέταξε νὰ ἐπιβάλλουν εἰς τοὺς Ἑβραίους βαρεῖας ἐργασίας διὰ νὰ κοπιᾶζουν, νὰ ἀσθενοῦν καὶ νὰ ἀποθνήσκουν πολλοὶ, ὥστε νὰ ὀλιγοστεύουν ταχέως. Ὅταν ἕμεις εἶδεν ὁ Φαραῶ ὅτι αὐτὸ τὸ μέτρον δὲν ὠφέλησεν, ἀλλ' ὅτι τούναντίον οἱ Ἑβραῖοι ἐπληθύνοντο ἀκόμη περισσότερον, διέταξε τὰς μαίας νὰ φονεύουν τὰ νεογέννητα

ἄρρενα· ἐπειδὴ ὅμως καὶ αὐτὸ τὸ μέτρον δὲν ἐπέτυχε, διότι αἱ μάλιστα ἔλυποντο τὰ παιδία, διέταξε τέλος ὁ Φαραὼ νὰ ρίπτωνται εἰς τὸν Νεῖλον ποταμὸν ἅλα τὰ ἄρρενα, μόλις ἐγεννῶντο.

16. Γέννησις τοῦ Μωϋσέως.

Γυνὴ τις Ἑβραία, ἣ ὅποια εἶχε δύο τέκνα, τὴν Μαριάμ καὶ τὸν Ἀαρῶν, ἀπέκτησεν, ἀφοῦ ὁ Φαράω εἶχε διατάξει νὰ πνίγωνται τὰ ἄρρενα, ἕνα οὖν ἀκόμη. Οἱ γονεῖς τοῦ παιδίου ἔκρυψαν τὸ παιδίον εἰς τὴν οἰκίαν των τρεῖς μῆνας, ἐπειδὴ ὅμως ἡ φωνὴ του θὰ τοὺς ἐπρόδιδεν, ἠτοίμασεν ἡ μήτηρ ἕν καλάθιον ἀπὸ καλάμον τὸ ἤλειψε μὲ πῖσσαν, διὰ νὰ μὴ εἰσέρχεται τὸ ὕδωρ καὶ ἔθεσεν ἐντὸς αὐτοῦ τὸ παιδίον· ἔφερε δὲ τὸ καλάθιον πλησίον εἰς τὴν ὄχθην τοῦ Νεῖλου ποταμοῦ, ὅπου συχνὰ ἤρχετο ἡ κόρη τοῦ Φαραὼ διὰ νὰ λουσθῇ, μὲ τὴν ἐλπίδα μήπως αὕτη ἰδῇ τὸ καλάθιον, τὸ ἀνοίξῃ καὶ φροντίσῃ διὰ τὸ παιδίον. Παρεφύλαττε δὲ ἐκεῖ πλησίον, ὀπίσω ἀπὸ θάμνους, ἡ ἀδελφὴ τοῦ παιδίου διὰ νὰ ἰδῇ τί θὰ ἀπογίνῃ.

Μετ' ὀλίγον ἄληθῶς ἤλθε διὰ νὰ λουσθῇ ἡ κόρη τοῦ Φαραὼ μὲ τὰς ὑπηρετρίαις της. Μόλις εἶδε τὸ καλάθιον, ἔστειλε μίαν ὑπηρετρίαν νὰ τῆς τὸ φέρῃ, τὸ ἤνοιξε καὶ εἶδε τὸ βρέφος, τὸ ὅποιον ἔκλαιεν ἐνόησεν ἄμεσως ὅτι ἦτο ἑβραϊόπαις καὶ τὸ ἐλυπήθη. Τότε ἔτρεξε πρὸς αὐτὴν ἡ ἀδελφὴ τοῦ βρέφους, ἡ Μαριάμ, καὶ ἠρώτησε τὴν βασιλόπαιδα μήπως θέλῃ νὰ ὑπάγῃ νὰ εὕρῃ μίαν Ἑβραίαν τροφόν· ἡ βασιλόπαις ἐδέχθη, καὶ ἡ Μαριάμ ἔφερε διὰ τροφὸν τὴν μητέρα αὐτῆς καὶ τοῦ βρέφους, ἣ ὅποια ἐθήλασε τὸ παιδίον εἰς τὴν οἰκίαν της. Ὅταν ἐμεγάλωσε τὸ παιδίον τὸ παρέλαθεν ἡ βασιλόπαις εἰς τὰ ἀνάκτορα, τὸ υἱοθέτησε καὶ τὸ ὠνόμασε Μωϋσῆν.

17. Φυγὴ καὶ κλησίς τοῦ Μωϋσέως.

Ὁ Μωϋσῆς ἐδιδάσκετο εἰς τὰ ἀνάκτορα τὴν αἰγυπτιακὴν γλῶσσαν καὶ σοφίαν, οὐδέποτε ὅμως ἐλησμόνησε τοὺς συμπατριώτας

του, πρὸς τοὺς ὁποίους ἠσθάνετο μεγάλην συμπάθειαν. Ὅταν ἦτο 40 ἐτῶν, εἶδε μίαν ἡμέραν, καθ' ὁδόν, ἕτι εἰς Αἰγύπτου ἔδερε

Ὁ Μωϋσῆς σώζεται ἀπὸ τὰ ὕδατα.

σκληρότατα ἓνα Ἑβραῖον ἐταράχθη πολὺ καὶ ἤθελε νὰ βοηθήσῃ τὸν Ἑβραῖον, ἀλλ' ὁ Αἰγύπιος ἐπετέθη κατ' αὐτοῦ μὲ κακὸν

σκοπόν τότε, όταν είδεν ὁ Μωϋσῆς ὅτι ἐκινδύνευεν ἡ ζωὴ του, διὰ νὰ ἀμυνθῆ ἐπρόλαβε καὶ ἐφόνησε τὸν Αἰγύπτιον καὶ ἔκρυψε τὸ πτώμα του εἰς τὴν ἄμμον. Ἐπειδὴ ἔμωε τὸ πρᾶγμα ἔγιγε

Ὁ Μωϋσῆς.

γνωστόν, ὁ Μωϋσῆς διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἐκδίκησιν, ἔφυγεν ἀπὸ τὴν Αἰγύπτου καὶ ἦλθεν εἰς τὴν γῆν Μαδίμ, ὅπου καὶ ἐνούμφεθῆ.

Ὁ Θεὸς ἐλυπεῖτο τοὺς Ἑβραίους, οἱ ὅποιοι ὑπέφεραν τὰ πάν-
δεινα εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ ἀπεφάσισε νὰ τοὺς σώσῃ. Ἐνῶ λοιπὸν
μῖαν ἡμέραν ὁ Μωϋσῆς ἔδωκε τὰ πρόβατα τοῦ πενθεροῦ του, εἶδε
μῖαν θάτον (βατομουριά), ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξήρχοντο φλόγες καὶ
ὅμως δὲν ἐκάετο. Ὁ Μωϋσῆς ἐπλησίασε διὰ γὰ ἰδῆ τὴν θάτον
αὐτὴν, καὶ τότε ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ Θεοῦ, ἣ ὁποία τοῦ εἶπε :
Μὴ πλησιάσῃς· ἔκβαλε τὰ ὑποδήματά σου, διότι ὁ τόπος εἶνε
ιερός. Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεός. Εἶδα τί ὑποφέρῃ ὁ λαός μου εἰς τὴν
Αἴγυπτον καὶ ἤκουσα τὴν κραυγὴν του, διὰ τοῦτο ἀπεφάσισα νὰ
τὸν σώσω ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Αἰγυπτίων καὶ νὰ τὸν ὀδηγήσω εἰς
τὴν γῆν Χαναάν. Θὰ σὲ στείλω λοιπὸν πρὸς τὸν Φαραῶ καὶ θὰ
ἐξαγάγῃς τὸν λαὸν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον. Ὁ Μωϋσῆς, ἀφοῦ ἐδίστασε
κατ' ἀρχάς, ἀνέλαβε τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον τοῦ ἀνέθεσεν ὁ Θεὸς
καὶ ἤλθε μὲ τὸν ἀδελφόν του Ἀαρὼν εἰς Αἴγυπτον, ὅπου οἱ Ἑ-
βραῖοι τοὺς ἐδέχθησαν μὲ μεγάλην χαρὰν.

18. Οἱ Ἰσραηλῖται φεύγουν ἐξ Αἰγύπτου.

Ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἀαρὼν παρουσιάσθησαν πρὸς τὸν Φαραῶ
καὶ τοῦ ἐζήτησαν τὴν ἄδειαν νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν Ἰσραηλιτικὸν
λαὸν νὰ φύγῃ ἐξ Αἰγύπτου. Ὁ Φαραῶ ὄχι μόνον ἠρνήθη, ἀλλὰ
διέταξε νὰ ἐπιβάλουν ἀκόμη βαρυτέρας ἐργασίας εἰς τοὺς Ἰσραηλί-
τας. Τότε ὁ Θεὸς ἔστειλε δέκα βαρυτέρας τιμωρίας κατὰ τῆς χῶ-
ρας τοῦ Φαραῶ, τὰς καλουμένας δέκα πληγὰς τοῦ Φαραῶ (τὸ
ὕδωρ τοῦ Νείλου μετεβλήθη εἰς αἷμα, βάρτραχοι ἐπλήρωσαν τὴν
γῆν, βαθύτατον σκότος ἐκάλυψεν ὅλην τὴν Αἴγυπτον ἐπὶ τρεῖς
ἡμέρας κτλ.). Ἄλλ' ὁ Φαραῶ ἐπέμενε νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν
Ἰσραηλιτικὸν λαὸν νὰ φύγῃ.

Τότε ὁ Θεὸς ἔστειλε τὴν δεκάτην καὶ φοβερωτέραν τῶν πλη-
γῶν· δηλαδὴ καθ' ὥρισμένην νύκτα ἀπέθαναν πάντα τὰ πρωτό-
τοκα τέκνα ὅλων τῶν Αἰγυπτίων, ἐνῶ τὰ πρωτότοκα τῶν Ἰσραη-
λιτῶν διεσώθησαν. Θρήνος φοβερός ἐγένετο εἰς ὅλην τὴν Αἴγυπτον
καὶ ἔντρομος ἐκάλυψεν ὁ Φαραῶ τὸν Μωϋσῆν καὶ τὸν Ἀαρὼν
κατὰ τὴν νύκτα διὰ νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τοὺς Ἑβραίους νὰ φύγουν·

τότε ἔφυγαν ἐξ Αἰγύπτου 600,000 πολεμισταὶ μὲ τὰς γυναῖκας τῶν καὶ τὰ τέκνα τῶν.

Ὁ Φαραὼ ἔμως ταχέως μετενόησε, διότι ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς Ἑβραίους νὰ φύγουν καὶ ἔστειλε στρατὸν διὰ νὰ τοὺς ἐπαναφέρῃ. Οἱ Ἑβραῖοι εἶχαν πλέον φθάσει πλησίον τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ὅτε ἐφάνη ὁ στρατὸς τοῦ Φαραὼ. Μόλις τὸν ἀντελήφθησαν ἐταράχθησαν πολὺ· τριγύρω τῶν ἦσαν ὄρη ἀπόκρημνα καὶ θάλασσα, ἕξαφνα δὲ ἐφάνη καὶ ὁ ἐχθρὸς· δὲν ἐγνώριζαν τί νὰ κάμουν· κατηρῶντο τὴν ὥραν ποὺ ἔφυγαν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον. Ὁ Θεὸς ἔμως δὲν τοὺς ἀφήκεν εἰς τὴν τύχην τῶν· διέταξε τὸν Μωϋσῆν νὰ ὑψώσῃ τὴν ράβδον του καὶ νὰ ἐκτείνῃ τὴν χειρὰ του πρὸς τὴν θάλασσαν, ἀμέσως δὲ τότε, κατὰ θαυμαστὸν τρόπον, τὰ ὕδατα συνηθροίσθησαν εἰς τὰ πλάγια, εἰς τὸ μέσον ἔγινε ξηρὰ καὶ ἀπὸ αὐτὴν διηλύθησαν οἱ Ἑβραῖοι, χωρὶς νὰ βραχοῦν διόλου. Οἱ Αἰγύπτιοι ἐνόμισαν ὅτι καὶ αὐτοὶ θὰ ἠδύναντο νὰ διέλθουν, ὅπως οἱ Ἑβραῖοι, ἀλλ' ὁ Μωϋσῆς πάλιν ὕψωσε τὴν ράβδον του καὶ τὰ ὕδατα ἐπανῆλθαν, ὅπως καὶ πρὶν, ὁ δὲ Φαραὼ μὲ ὄλον τὸν στρατὸν του ἐπνίγη. Οἱ Ἰσραηλῖται τότε ἐδοξολόγησαν τὸν Θεὸν διὰ τὴν θαυμασίαν διάβασιν αὐτῶν διὰ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ διὰ τὴν καταστροφὴν τῶν ἐχθρῶν τῶν.

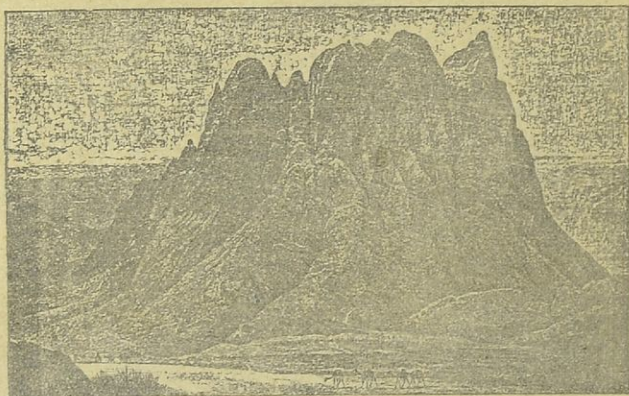
19. Οἱ Ἰσραηλῖται μετὰ τὴν ἀναχώρησίν των ἐξ Αἰγύπτου.

Ἄφ' ὅπου διέβησαν οἱ Ἑβραῖοι τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ἐφθασαν εἰς τὴν ἔρημον· ἐπειδὴ δὲ ἔλειψαν τὰ τρόφιμα καὶ ἤρχισαν νὰ παραπονοῦνται κατὰ τοῦ Μωϋσέως, ὁ Θεὸς τοὺς ἔστειλε ὄρνυγας καὶ ἐν εἶδος ἄρτου, τὸ μάννα· ὅταν δὲ βραδύτερον τοὺς ἔλειψε τὸ ὕδωρ, πάλιν ὁ Θεὸς διέταξε τὸν Μωϋσῆν νὰ κτυπήσῃ ἕνα βράχον μὲ τὴν ράβδον του διὰ νὰ ἐξέλθῃ ὕδωρ.

Μετὰ τρεῖς μῆνας ἀφ' ὅπου οἱ Ἑβραῖοι ἔφυγαν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον ἐφθασαν εἰς τὸ ὄρος Σινᾶ. Ὁ Μωϋσῆς ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, ὅπου παρουσιάσθη πρὸς αὐτὸν ὁ Θεὸς καὶ τοῦ εἶπεν ὅτι θὰ προστατεύσῃ τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαόν, ἐὰν ἐδέχετο νὰ φυλάττῃ τὰς ἐντολάς του.

Μπαλάνου Δ. Ἱερά Ἱστορία Π. Διαθήκης διὰ τὰ Ἑλλην. σχολεῖα
Ἑκδόσις Ζ' 6—2—25

Ὁ Μωϋσῆς κατήλθεν ἀπὸ τὸ ὄρος καὶ ἠρώτησε τὸν λαόν, ὃ ὅποιος ἐδέχθη προθυμότατα. Ὁ Θεὸς τότε παρήγγειλεν εἰς τὸν Μωϋσῆν νὰ καθαρίσουν οἱ Ἑβραῖοι τὸ σῶμά των καὶ τὰ ἐνδύματά των δύο ἡμέρας, διὰ νὰ εἶναι ἕτοιμοι τὴν τρίτην ἡμέραν καὶ νὰ μὴ προσέλθουν εἰς τὸ ὄρος, πρὶν δοθῇ εἰς αὐτοὺς ἡ ἄδεια. Τὴν τρίτην ἡμέραν

Ἡ βορεία κορυφή τοῦ ὄρους Σινᾶ (ῥφος 1994 μ.)

μόλις ἐξημέρωσεν, ἐφάνη καπνὸς καὶ νεφέλη ἐπὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἔλαμψαν ἀστραπαὶ καὶ ἠκούσθησαν κεραυνοὶ καὶ ἦχος σάλπιγγος μετ' ὀλίγον δὲ ἠκούσθη εὐκρινῶς ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ ἡ ὁποία ἔδιδε τὰς δέκα ἐντολάς.

20. Ἡ Νομοθεσία.

Ἡ πρώτη ἐντολὴ διδάσκει ὅτι πρέπει νὰ λατρεύωμεν μόνον ἓνα Θεόν· ἡ δευτέρα ὅτι δὲν πρέπει νὰ λατρεύωμεν ψευδεῖς θεοὺς· ἡ τρίτη νὰ μὴ ὀρκιζώμεθα χωρὶς λόγον· ἡ τετάρτη νὰ ἐργαζώμεθα ἕξ ἡμέρας καὶ τὴν ἑβδόμην νὰ ἀναπαυώμεθα· ἡ πέμπτη νὰ τιμῶμεν τοὺς γονεῖς μας· ἡ ἕκτη νὰ μὴ φονεύωμεν· ἡ ἑβδόμη νὰ μὴ προσ-

βέλλωμεν τὴν τιμὴν τοῦ ἄλλου· ἢ ὀργὴν νὰ μὴ κλέπτωμεν· ἢ ἐννάτη νὰ μὴ μαρτυρῶμεν ψευδῶς κατὰ τοῦ ἄλλου καὶ ἡ δεκάτη νὰ μὴ ἐπιθυμῶμεν ὅ,τι ἀνήκει εἰς τοὺς ἄλλους.

Ὁ Θεὸς παρήγγειλεν εἰς τὸν Μωϋσῆν νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ ὄρος· οὗτος ἀνῆλθε καὶ ἔμεινε 40 ἡμέρας καὶ νύκτας· ἔδωκε δὲ εἰς αὐτὸν

Ὁ Μωϋσῆς φέρει εἰς τὸν λαὸν τὰς δύο λιθίνας πλάκας.

Ὁ Θεὸς διαφόρους παραγγελίας καὶ δύο λιθίνας πλάκας, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἦσαν γραμμῆναι αἱ δέκα ἐντολαί.

Ὁ Μωϋσῆς κατ' ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ κατεσκεύασε κινητὸν ναὸν ἀπὸ σανίδας ἐπιχρυσούς· ὁ ναὸς αὐτὸς ὠνομάζετο σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου καὶ ἐντὸς αὐτοῦ ἐφυλάσσετο ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης, ἐν κιβωτίῳ δηλαδὴ ὅπου ἐτέθησαν αἱ δύο λιθίνας πλάκες τοῦ δεκαλόγου.

Ὁ Μωϋσῆς ὥρισε καὶ τὰς ἑορτὰς τῶν Ἑβραίων· αὗται δὲ εἶναι τὸ σάββατον, ἡ ἐβδόμη ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος, ἡμέρα ἀργίας, ἀφιερωμένη εἰς τὸν Θεόν· αἱ νομηνίαι, δηλ. αἱ πρῶται ἡμέραι ἐκάστου

μηγός, τὸ Πάσχα, εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐξόδου ἐκ τῆς Αἰγύπτου πεντήκοντα ἡμέρας μετὰ τὸ Πάσχα ἢ Πεντηκοστή, ὅτε ἠὺχαρίστουν τὸν Θεὸν διὰ τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς· ἢ σκηνοπηγία, ὅτε ἠὺχαρίστουν τὸν Θεὸν διότι τοὺς ἔτρεφεν ὑπὸ τὰς σκηνάς εἰς τὴν ἔρημον μὲ μάννη καὶ ὄρυγας· ἢ ἡμέρα τοῦ ἐξιλασμοῦ, ὅτε παρεκάλουν τὸν Θεὸν νὰ τοὺς ἐξιλεώσῃ, δηλαδὴ νὰ τοὺς συγχωρήσῃ τὰ ἁμαρτήματα.

Ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ ἱερεῖς ἐξελέγοντο ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Ἀαρῶν, οἱ δὲ βοηθοὶ τῶν ἱερέων ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους τοῦ Λευῆ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἰακώβ, καὶ διὰ τοῦτο ἐλέγοντο Λευῖται.

21. Τὰ συμβάντα μετὰ τὴν μωσαϊκὴν νομοθεσίαν.

Ἀφοῦ οἱ Ἰσραηλίται ἔμειναν ἐν ἔτος περίπου εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Σινᾶ, κατὰ διαταγὴν τοῦ Θεοῦ ἀνεχώρησαν.

Ἀφοῦ ὠδοιπόρησαν ἀρκετὸν καιρὸν, ἐφῆσαν τέλος εἰς τὰ μεσημέρινὰ σύνορα τῆς γῆς Χαναάν. Τότε ὁ Μωϋσῆς κατ' ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἔστειλε δώδεκα ἀνδρας, ἀνὰ ἓνα ἐξ ἐκάστης φυλῆς, διὰ νὰ κατασκοπεύσουν τὴν χώραν. Οὗτοι ἀφοῦ περιῆλθαν 40 ἡμέρας τὴν Χαναάν, ἦλθαν πάλιν εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ ὠμίλησαν μὲ θαυμασμὸν διὰ τὴν εὐφορίαν τῆς χώρας, ὅπου καθὼς ἔλεγον, ρέει μέλι καὶ γάλα καὶ ἔδειξαν λαμπροὺς καρπούς, τοὺς ὁποίους ἔφεραν ἀπὸ ἐκεῖ· προσέθεσαν ὅμως οἱ περισσότεροι ἀπὸ αὐτοὺς ὅτι αἱ πόλεις εἶναι ὄχυραί, μὲ τείχη, οἱ δὲ κάτοικοι δυνατοὶ καὶ μεγάλῳσμοι.

Ὁ λαὸς ὅταν ἤκουσεν αὐτὰς τὰς περιγραφὰς ἐφοβήθη πολὺ καὶ ἔκλαιεν ὄλην τὴν νύκτα· μὲ κανένα τρόπον δὲν ἤθελε νὰ ἔλθῃ εἰς πόλεμον μὲ τοὺς Χανααναίους· ἔλεγε ὅτι καλύτερον θὰ ᾔτο νὰ εὕρισκετο εἰς τὴν Αἴγυπτον παρὰ νὰ ἀποθάνῃ εἰς τὴν ἔρημον ἐκείνην.

Δύο ἀνδρες ἀπὸ τοὺς δώδεκα ποὺ κατεσκόπευσαν τὴν Χαναάν, ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ καὶ ὁ Χάλεβ, προσεπάθουν νὰ ἐνθαρρύνουν τὸν λαόν· τοῦ ἔλεγον ὅτι μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ θὰ νικήσῃ τοὺς Χανααναίους καὶ θὰ κατακτήσῃ τὴν εὐφορον ἐκείνην χώραν, ὅπου θὰ ἔχῃ ὄλα τὰ ἀγαθὰ. Ὁ λαὸς ὅμως ὄχι μόνον δὲν ἐπίθετο

ἀλλ' ἤθελε νὰ λιθοβολήσῃ αὐτοὺς τοὺς δύο ἄνδρας καὶ αὐτὸς νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Αἴγυπτον.

Ὁ Θεὸς τότε πρὸς τιμωρίαν ἐπέβαλεν εἰς τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαὸν νὰ περιπλανᾶται 40 ἔτη ἀκόμη εἰς τὴν ἔρημον· κανεῖς δὲ

Καρποί ἐκ τῆς γῆς Χαναάν.

ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους τῶν εἵκοσι ἐτῶν νὰ μὴ ἀξιωθῇ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν γῆν Χαναάν, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ καὶ τὸν Χάλεθ.

Ἄλλὰ καὶ αὕτῃ ἡ τιμωρία δὲν ἐσωφρόνισε τοὺς Ἰσραηλίτας, οἱ ὅποιοι συχνὰ παρεπονοῦνται ἐναντίον τοῦ Μωϋσέως, διότι ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ Αἴγυπτου· ἐγίνε μάλιστα καὶ στάσις ἐναντίον αὐτοῦ, τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς ἐποίας ἐτιμώρησεν ὁ Θεὸς εἰς θάνατον.

22. Ὁ θάνατος τοῦ Μωσέως.

Ἄφου ἐπέρασαν 40 ἔτη ἀπὸ τὴν ἐξοδὸν τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐξ Αἰγύπτου, κατὰ τὰ ὁποῖα περιεπλανῶντο οὗτοι εἰς τὴν ἔρημον, ἔφθασαν τέλος πλησίον τῆς γῆς Χαναάν.

Τότε ἦλθεν ὁ καιρὸς τοῦ θανάτου τοῦ Μωσέως· πρὶν ἀποθάνη προησθάνθη τὸ τέλος του καὶ συνήθροισε διὰ τελευταίαν φοράν τοὺς Ἰσραηλίτας, ὑπενθύμισεν εἰς αὐτοὺς τὰς εὐεργεσίας τοῦ Θεοῦ πρὸς

Ὁ Μωσῆς βλέπει τὴν γῆν Χαναάν ἀπὸ τὸ ὄρος Ναβαῦ.

τὸν λαὸν· καὶ τοὺς ἐβεβαίωσεν ὅτι ὁ Θεὸς ἔὰ τοὺς δῶση ἄφθονα ἀγαθὰ, ἐὰν τηροῦν τὰς ἐντολάς του, ὅτι δὲ τοῦναντίον ἔα τοὺς ἐγκαταλείψῃ, ἐὰν γίνουσι ἀσεβεῖς· ὕστερον, ἀφ’ ὧρισεν ὡς διάδοχόν του τὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ καὶ ἀνύμνησε τὸ μεγαλεῖον τοῦ Θεοῦ, ἀνῆλθεν εἰς τὸ ὄρος Ναβαῦ, κατὰ διαταγὴν τοῦ Θεοῦ· ἀπὸ ἐκεῖ εἶδε τὴν ποθητὴν γῆν τῆς Χαναάν, καὶ κατόπιν ἀπέθανεν.

Τὸν θάνατον τοῦ μεγάλου νομοθέτου καὶ ἀρχηγοῦ ἐθρόνησεν ὁ λαὸς τριάκοντα ἡμέρας.

23. Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ.

Ολίγας ἡμέρας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μωϋσέως, οἱ ἱερεῖς μὲ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης καὶ ἅπας ὁ Ἰσραηλιτικὸς λαὸς ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, διέβησαν μὲ τὴν θέλησιν τοῦ Θεοῦ, τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν, χωρὶς νὰ βραχοῦν διόλου, ὅπως καὶ ἄλλοτε εἶχε συμβῆ κατὰ τὴν διάβασιν τῆς ἔρυθρᾶς θαλάσσης· μόλις διέβησαν οἱ Ἰσραηλῖται τὸν Ἰορδάνην ἐπανήλθαν, τὰ ὕδατά του πάλιν εἰς τὴν θέσιν των.

Πρώτη φροντίς τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ ἦτο νὰ κατακτίσῃ τὴν πόλιν Ἰεριχώ, διότι ἂν δὲν κατεκτάτο αὕτη, ἦτο ἀδύνατον νὰ κατακτηθῇ ἡ γῆ Χαναάν. Τοῦτο δὲ ἦτο πολὺ δύσκολον, διότι ἡ πόλις ἦτο καλῶς ὠχυρωμένη. Παρ' ὅλας ὅμως τὰς μεγάλας δυσκολίας οἱ Ἰσραηλῖται κατώρθωσαν νὰ κατακτήσουν τὴν Ἰεριχώ, διότι εἶχαν τὴν προστασίαν τοῦ Θεοῦ. Κατὰ διαταγὴν λοιπὸν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ, ὅλοι οἱ πολεμισταὶ ἐπὶ ἕξ ἡμέρας ἔκαμαν μίαν φορὰν τὴν ἡμέραν τὸν κύκλον τῆς πόλεως καὶ τὴν ἐβδόμην ἡμέραν ἐπὶ τὰς τρεῖς φορὰς· κατὰ τὸν ἕβδομον γύρον οἱ ἱερεῖς ἤχησαν τὰς σάλπιγγας, ὃ δὲ λαὸς ἐδόξασε, καὶ ἀμέσως κατὰ θαυμαστὸν τρόπον ἔπεσαν τὰ τείχη τῆς πόλεως, οἱ δὲ Ἰσραηλῖται, ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, κατέκτησαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν γῆν Χαναάν, τὴν ὅποιαν ἐμοίρασεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰς διαφόρους φυλάς τῶν Ἰσραηλιτῶν.

24. Ὁ Ἰώβ.

Κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἕξῃ εἰς ἄνθρωπος ὀνομαζόμενος Ἰώβ, ἐνάρετος καὶ εὐσεβής· εἶχε δὲ ἐπτὰ υἱοὺς καὶ τρεῖς θυγατέρας, καὶ πλῆθος ὑπηρετῶν, κτηνῶν καὶ κτημάτων. Ἐνῷ ὅμως ὁ Ἰώβ ἕξῃ τόσον εὐτυχής, ἤλθε σειρὰ δυστυχημάτων εἰς αὐτὸν ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας· τὰ ζῷα του ἠρπάγησαν, οἱ ὑπηρέται του ἐφονεύθησαν ὑπὸ ληστῶν, καὶ τέλος, ἐνῷ ἔλα τὰ τέκνα του συνέτριπον εἰς τὴν οἰκίαν

τοῦ μεγαλειτέρου των, σεισμὸς κατεκρήμνισε τὴν οἰκίαν, ἣ ἐποία κατεπλάκωσε καὶ ἐφόνευσε αὐτά. Ὁ Ἰὼβ εἰς τὸ ἄκουσμα αὐτῶν τῶν συμφορῶν ἐλυπήθη υπερβολικὰ ἀλλὰ δὲν ἔπαυσε οὐδὲ διὰ μίαν στιγμήν τὴν θερμὴν του ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν· τὸναντιον προσεκύνει αὐτὸν καὶ ἔλεγεν· ὁ Θεὸς μὲν ἔδωκε τὰ ἀγαθὰ, ὁ Θεὸς μου τὰ ἀφῆρσεν· ἔγινε καθὼς ἠθέλησεν ὁ Θεός· ἄς εἶνε τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου εὐλογημένον.

Ὁ Ἰὼβ καὶ οἱ τρεῖς φίλοι του.

Ὡς νὰ μὴ ἔφθαναν τὰ δυστυχήματα αὐτά τοῦ Ἰὼβ, προσεβλήθη καὶ ὁ ἴδιος ἀπὸ φοβερὰν νόσον καὶ ἐπειδὴ εἶχε καταντήσει πάμπτωχος, ἔζη ἔξω τῆς πόλεως εἰς τὸ ὑπαιθρον. Ἀφοῦ παρῆλθε πολλὸς καιρὸς καί, ὁ Ἰὼβ ἐξηκολούθει νὰ υποφέρῃ, μίαν ἡμέραν ἣ γυνὴ του εἶπεν εἰς αὐτὸν ὅτι ἀπορεῖ μὲ τὴν υπομονὴν του καὶ ὅτι ματαίως ἐλπίζει νὰ καλυτερεύσῃ ἣ τύχη του. Ὁ Ἰὼβ τότε ἐπέπληξε τὴν γυναῖκά του καὶ εἶπεν εἰς αὐτήν· Ὁμίλησες ὡς ἀνέητος γυνὴ· ἀφοῦ ἐδέχθημεν τὰ ἀγαθὰ ἀπὸ τὴν χεῖρα τοῦ Θεοῦ, δὲν πρέπει νὰ υποφέρωμεν καὶ τὰ κακά·

Τρεῖς φίλοι τοῦ Ἰὼβ ἤκουσαν τὰς μεγάλας συμφοράς του καὶ

ἤλθαν νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦν. Ὅταν εἶδαν τὴν ἀθλιάν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκετο, ἐλυπήθησαν πολὺ, ἔκλαυσαν πικρῶς καὶ ἐκάθησαν πλησίον τοῦ ἐπὶ τῆς γῆς· ἦσαν ὅμως τόσοι τεταραχμένοι, ὥστε δὲν ἠδύναντο νὰ εἶπουν μίαν λέξιν ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. Αὐτὸ ἐτάραξε πολὺ τὸν Ἰὼβ καὶ κατηράσθη τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεώς του· τότε ὠμίλησαν καὶ οἱ φίλοι του, οἱ ὁποῖοι εἶπαν κατὰ τὴν γνώμην των διὰ νὰ ὑποφέρῃ τόσοι ὁ Ἰὼβ θὰ ἡμάρτησεν.

Ὁ Ἰὼβ διεμαρτυρήθη καὶ εἶπεν ὅτι εἶνε ἀθῶος καὶ ὅτι ἀδίκως ὑποφέρει τόσα. Ἐπὶ τέλους παρουσιάζεται ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος εἶπεν ὅτι οἱ ἄνθρωποι δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ συζητοῦν διὰ τὰς πράξεις αὐτοῦ, διότι δὲν δύνανται πολλάκις νὰ τὰς ἐννοήσουν· ἕκαστος πρέπει, χωρὶς νὰ παραπονῆται, νὰ ὑποφέρῃ καὶ νὰ ὑποτάσσεται εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος πράττει ὅλα μὲ σκοπόν, τὸν ὁποῖον ὅμως πολλάκις δὲν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν. Ὁ Ἰὼβ μετενόησε, διότι κατηράσθη, τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεώς του, ὁ δὲ Θεός, ἐπειδὴ οὗτος ἔδειξε μεγάλην ὑπομονὴν εἰς τὰ παθήματά του καὶ ἀγάπην πρὸς αὐτόν, τὸν ἔθεράπευσε, τοῦ ἔδωκε περισσότερα ἀγαθὰ ἀπὸ ὅσα εἶχε πρὶν, καὶ ἑπτὰ υἱοὺς καὶ τρεῖς θυγατέρας.

Δ' Η ΕΠΟΧΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΩΝ.

25. Οἱ Κριταί. Ὁ Γεδεών.

Ἀφοῦ ἀπέθανεν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Νκυῆ, οἱ Ἰσραηλιταὶ ἤρχισαν νὰ συναναστρέφονται μὲ εἰδωλολάτραις καὶ νὰ προσκυνοῦν τοὺς ψευδεῖς θεοὺς των· διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς τοὺς ἐτιμώρει καὶ ὑπέτασεν αὐτοὺς εἰς ξένους λαοὺς. Ὅταν ὅμως ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν συνησθάνοντο οἱ Ἑβραῖοι τὴν ἀμαρτίαν των μετενόουν, καὶ τότε ὁ ἐλεήμων Θεὸς ἔστειλεν εἰς αὐτοὺς ἀρχηγοὺς εὐσεβεῖς καὶ πολεμικοὺς, οἱ ὁποῖοι τοὺς ᾠδήγουν εἰς πόλεμον νικηφόρον κατὰ τῶν

ἐχθρῶν. Οἱ ἄνδρες οὗτοι, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἀρχηγοὶ τῶν Ἑβραίων· ὄχι μόνον κατὰ τὸν πόλεμον ἀλλὰ καὶ κατὰ τοὺς γρόνους τῆς εἰρήνης, λέγονται Κριταί. Μεταξὺ τῶν κριτῶν τούτων φημίζονται ὁ Γεδεὼν, ὁ Σαμφών, ὁ Ἥλι καὶ ὁ Σαμουήλ.

Ὅταν οἱ Ἰσραηλῖται εὗρισκοντο εἰς πόλεμον μὲ τῶς Μαδιανίτας, ὁ κριτὴς Γεδεὼν ἐξέλεξεν ἐκ τοῦ στρατοῦ του τριακοσίους

Ὁ Γεδεὼν μὲ τοὺς τριακοσίους του.

ἄνδρας, διήρπασεν αὐτοὺς εἰς τρία μέρη καὶ τοὺς διέταξε νὰ λάβῃ ἕκαστος εἰς μίαν χεῖρα ὕδριαν (στάμναν), εἰς τὴν ὅποίαν νὰ θέσῃ ἀνημμένην λαμπάδα, εἰς δὲ τὴν ἄλλην χεῖρα σάλπιγγα· ἔταν δὲ δῶση τὸ σύνθημα αὐτὸς κατὰ τὴν νύκτα, ἔλοι μαζὶ νὰ σπλάσουν τὰς ὕδριαις, νὰ ἀνυψώσουν τὰς λαμπάδας καὶ νὰ ἤχησσαν τὰς σάλπιγγάς των. Οἱ ἐχθροί, ἔταν ἤκουσαν εἰς τὸ μέσον τῆς νυκτὸς τόσον θόρυβον καὶ εἶδαν τόσην λάμψιν, ἔταράχθησαν καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, οἱ δὲ Ἰσραηλῖται τοὺς κατεδίωξαν καὶ τοὺς κατέστρεψαν.

26. Σαμφών, Ἡλί, Σαμουήλ.

Ὅταν οἱ Ἰσραηλῖται ἐλησημόνησαν πάλιν τὸν ἀληθινὸν Θεόν, ὑπετάγησαν εἰς τοὺς Φιλισταίους· ἐπειδὴ ὅμως μετενόησαν, ὁ Θεὸς ἔστειλεν εἰς αὐτοὺς κριτὴν τὸν Σαμφών, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν μεγίστην δύναμίν του ἔφερε μεγάλας καταστροφὰς εἰς τοὺς ἐχθρούς. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους μία Φιλισταία γυνή, ἡ Δαλιδά, τὸν ἐπρόδωσεν εἰς τοὺς Φιλισταίους, οἱ ὁποῖοι τὸν συνέλαβαν καὶ τὸν ἔφεραν εἰς τὴν πόλιν Γάζαν· ἐκεῖ τὸν ἔρριψαν εἰς τὴν φυλακὴν, τὸν ἐτύφλωσαν καὶ ἠνάγκασαν αὐτὸν νὰ ἐκτελῇ διαφόρους ἐργασίας. Ὅταν μίαν ἡμέραν οἱ Φιλισταῖοι ἐώρταζαν μίαν μεγάλην των ἑορτήν, ἔφεραν τὸν Σαμφών, διὰ νὰ τὸν ἐμπαίξουν, ἔξω ἀπὸ μίαν οἰκίαν, μεταξὺ δύο στύλων, οἱ ὁποῖοι τὴν ἐστήριζαν. Τότε ὁ Σαμφών, ἀφοῦ προσηυχῆθη εἰς τὸν Θεόν, ἐνηγκαλίσθη τοὺς δύο στύλους καὶ τοὺς ἔσεισε παρακαλῶν νὰ ἀποθάνῃ μαζί μὲ τοὺς ἐχθρούς του· ἀμέσως δὲ ἐκρημνίσθη ἡ οἰκία, καὶ ἐφονεύθη αὐτὸς καὶ πολυάριθμοι Φιλισταῖοι, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἐντὸς τῆς οἰκίας.

Μετὰ τὸν Σαμφών κριτὴς ἔγινεν ὁ Ἡλί· αὐτὸς ἦτο μὲν εὐσεβὴς καὶ ἐνάρετος, ἀλλ' ἦτο πολὺ ἐπιεικὴς καὶ δὲν ἐτιμῶρει τὰ τέκνα του ὅταν παρέβαινον τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεός, ἀφοῦ πολλάκις συνεβούλευσε τὸν Ἡλί χωρὶς ἀποτέλεσμα, ἀπεφάσισε νὰ τιμωρήσῃ αὐτὸν διὰ τὴν ὑπερβολικὴν ἐπιείκειάν του καὶ τοὺς υἱοὺς του διὰ τὴν ἀσεβειάν των. Εἰς ἓνα πόλεμον τῶν Ἰσραηλιτῶν κατὰ τῶν Φιλισταίων, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχαν λάβει μέρος καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ἡλί, ἐνίκηθησαν οἱ Ἰσραηλῖται, ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης, ὅπου περιέχοντο αἱ δέκα ἐντολαί, ἔπεσεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ἡλί ἐφονεύθησαν. Ὅταν ἀνηγγέλη εἰς τὸν Ἡλί ἡ εἶδησις αὕτη, ἔπεσεν ἐκ τοῦ θρόνου του καὶ ἔμεινε νεκρός.

Τὸν Ἡλί διεδέχθη ὡς κριτὴς ὁ Σαμουήλ. Οὗτος συνεβούλευε τοὺς Ἰσραηλῖτας νὰ μετανοήσουν διὰ τὴν ἀσεβειάν των, καὶ ἐνίκησε τοὺς Φιλισταίους. Ὅταν ἐγήρασε, διώρισε ὡς κριτὰς τοὺς δύο υἱοὺς του· οὗτοι ὅμως ἦσαν ἀδικοὶ καὶ ἀσεβεῖς, διὰ τοῦτο ὁ λαὸς

δὲν τοὺς ἡγάπα. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἰσραηλιταὶ ἔβλεπαν ὅτι οἱ γειτονικοὶ λαοὶ ἐκυβερνῶντο ἀπὸ βασιλεῖς, ἐζήτησαν καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τὸν Σαμουὴλ νὰ ὀρίσῃ βασιλέα. Ὁ Σαμουὴλ κατ' ἀρχὰς δὲν ἤθελεν, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ λαὸς ἐπέμενε, ἠναγκάσθη νὰ ὑποχωρήσῃ καὶ ὤρισε βασιλέα τὸν γενναῖον Σαούλ.

27. Ἡ Ρούθ.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν Κριτῶν εἰς τὴν Χαναὰν συνέθη λιμός, καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἠναγκάζοντο νὰ καταφεύγουν εἰς ἄλλας γειτο-

Ἡ Νωεμὶν μετὰ τῆς Ρούθ.

νικᾶς χώρας, διὰ νὰ ἐξοικονομοῦν τὴν τροφήν των. Μεταξὺ ἄλλων καὶ ὁ Ἐλιμέλεχ μετὰ τὴν σύζυγόν του Νωεμὶν ἐγκατέλειψαν τὴν πόλιν τῆς Ἰουδαίας Βηθλεὲμ καὶ ἦλθαν μετὰ τοὺς δύο υἱοὺς των εἰς τὴν πλησίον εὐρυσκομένην Μωάβ. Μετ' ὀλίγον ἕμως ὁ Ἐλιμέλεχ ἀπέθανεν, οἱ δὲ δύο τοῦ υἱοῦ ὑπανδρεύθησαν δύο παρθέτους ἐκ

Νωάδ, ὁ μὲν μεγαλειότερος τὴν Ὀρφά, ὁ δὲ νεώτερος τὴν Ροῦθ.
Ἄλλὰ μετ' ὀλίγα ἔτη ἀπέθαναν καὶ οἱ δύο υἱοί, καὶ ἀπέμειναν ἡ
Νωεμὶν μὲ τὰς δύο γύμφας τῆς.

Ὅταν ὕστερον ἀπὸ καιρὸν ἔπαυσεν ὁ λιμὸς εἰς τὴν Βηθλεέμ,
ἡ Νωεμὶν ἠθέλησε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς αὐτὴν ἐκάλεσε λοιπὸν τὰς
γύμφας τῆς καὶ εἶπε τὴν ἀπόφασίν τῆς, συνέστησε δὲ εἰς αὐτάς νὰ
ἐπιστρέψουν εἰς τὰς πατρικὰς τῶν οἰκίας. Ἡ Ὀρφά καταλυπημένη,
ἀφοῦ κατεφίλησε τὴν πενθεράν τῆς, ἤκουσεν ἐπὶ τέλους τὴν συμ-
βουλὴν τῆς ἡ Ροῦθ ὅμως δὲν ἠθέλησε νὰ τὴν χωρισθῇ καὶ εἶπε

Ἡ Νωεμὶν εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ Βοός.

πρὸς αὐτήν: Μὴ ἐπιμένῃς νὰ χωρισθῶμεν, διότι ὅπου θὰ ὑπάγῃς
θέλω νὰ μένω τὸν λαόν σου θεωρῶ ὡς λαόν μου, καὶ τὸν Θεόν
σου ὡς Θεόν μου· ὅπου ἀποθάνῃς, ἐκεῖ θέλω νὰ ἀποθάνω καὶ νὰ
ταφῶ· ὁ θάνατος μόνον ἄς μᾶς χωρίσῃ.

Ἡ Νωεμὶν, ὅταν εἶδεν αὐτὴν τὴν θερμὴν ἀγάπην τῆς Ροῦθ
πρὸς αὐτήν, τὴν παρέλαβε μαζί τῆς εἰς Βηθλεέμ.

Ὅταν ἔφθασαν ἐκεῖ, ἦτο ὁ καιρὸς τοῦ θερισμοῦ καὶ ἡ Ροῦθ
μετέβαινε εἰς τοὺς ἀγρούς τοῦ πλουτοῦ Βοός διὰ νὰ συλλέξῃ

στάχους· ὁ Βοός, ὁ ὁποῖος ἔμαθε πόσον καλὴ εἶχε φανή ἢ Ῥούθ
πρὸς τὴν Νωεμίν, τὴν ἐξετίμησε καὶ μετ' ὀλίγον τὴν ἐνομφεύθη.

Ε'. ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ

28. Ὁ Σαούλ.

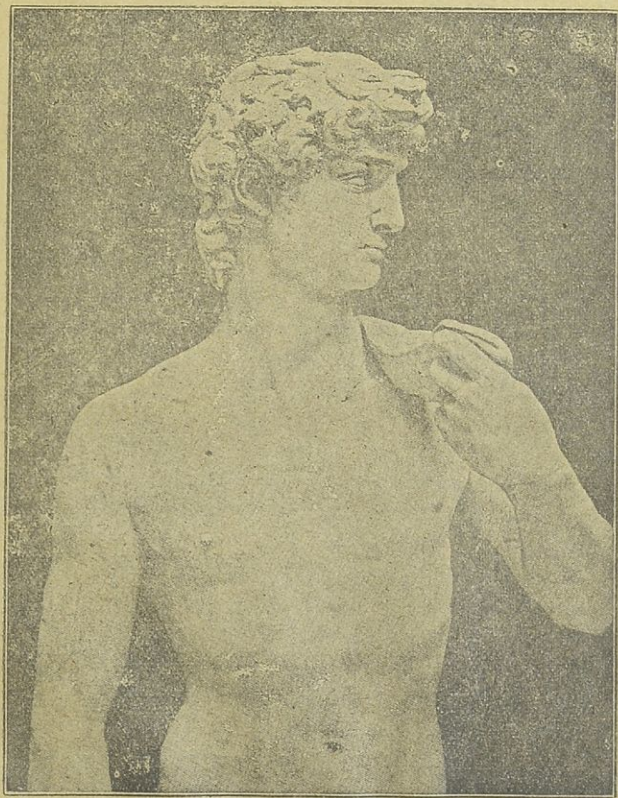
Ὁ Σαούλ, ἀφοῦ ἔγινε βασιλεὺς, ἐκυβέρνηα κατ' ἀρχάς τὸν λαὸν
καλῶς καὶ ἐνίκησε τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Κράτους. Μετ' ὀλίγον ὁμως

Ὁ Δαβὶδ παίζει κιθάραν πρὸ τοῦ Σαούλ.

ἤρχισε νὰ παραβαίνει τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τοῦτο ὁ
Σαμουὴλ προεῖπεν εἰς αὐτὸν ὅτι ὁ Θεὸς θὰ ἔσται τιμωρήσῃ καὶ ὅτι
ἡ βασιλεία δὲν θὰ μείνῃ εἰς τὴν οἰκογένειάν του, ἀλλὰ θὰ περιέλθῃ

εις χεῖρας ἄλλου. Ὁ Σαούλ ἔγινε δι' αὐτὸ μελαγχολικός, προσεκάλεσε δὲ ἓνα νέον ποιμένα, τὸν Δαβίδ, ἀπόγονον τῆς Ῥούθ, διὰ νὰ τὸν ἀνακουφίσῃ μετὰ τὴν κιθάραν τὴν ὁποῖαν ἔπαιζεν.

Ὁ Δαβίδ.

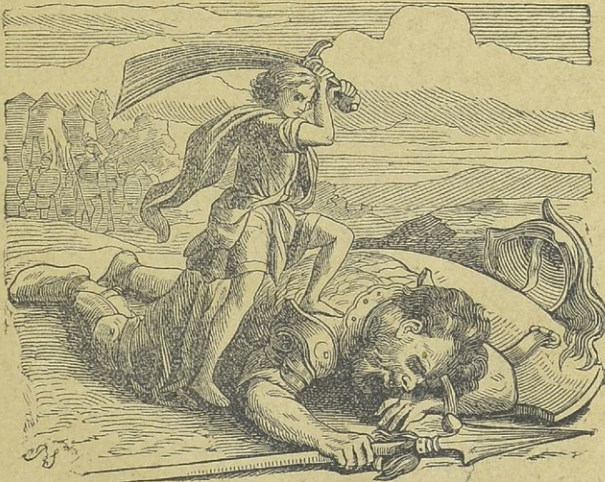
Κατὰ τοὺς χρόνους τῆς βασιλείας τοῦ Σαούλ, οἱ Ἰσραηλίται ἦλθαν εἰς πόλεμον μετὰ τοὺς Φιλισταίους. Μίαν ἡμέραν εἰς γίγας δυνατώτατος, μετὰ φοβεράν πανοπλίαν, ὁ Γολιάθ, ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ

στρατόπεδον τῶν Φιλισταιῶν καὶ ἐφώναζε πρὸς τοὺς Ἰσραηλίτας :
Τί ἐτοιμάζεσθε νὰ πολεμήσετε ἐναντίον μας ; δὲν εἶναι καλύτερον
νὰ ἔλθῃ εἰς ἀπὸ σᾶς νὰ μονομαχήσῃ μαζί μου ; ἐὰν νικήσῃ αὐτός
ποῦ θὰ παρουσιασθῇ ἀπὸ τὸ στρατόπεδόν σας, νὰ εἰσθε σεῖς οἱ
νικηταὶ καὶ ἡμεῖς δοῦλοί σας· ἐὰν δὲ νικήσω ἐγὼ, θὰ εἶμεθα ἡμεῖς
οἱ νικηταὶ καὶ σεῖς δοῦλοι μας. Ὁ Σαοὺλ καὶ οἱ Ἰσραηλιταὶ ἤκου-
σαν τοὺς λόγους αὐτοῦ τοῦ Γολιάθ, ἀλλὰ κανεῖς τῶν δὲν ἐτόλμα
νὰ δεχθῇ τὴν πρόσκλησίν του, διότι ἔλοι τὸν ἐφοβήθησαν. Ὁ Γο-
λιᾶθ 40 ἡμέρας πρωτὶ καὶ βράδυ, ἐξήρχετο καὶ ἐπανελάμβανε τὴν
πρόσκλησιν, ἀλλὰ κανεῖς δὲν παρουσιάζετο.

Μίαν ἡμέραν ὁ πατὴρ τοῦ Δαβὶδ τὸν ἔστειλε νὰ φέρῃ τροφὰς
εἰς τοὺς ἀδελφούς του, οἱ ὅποιοι ἐπολέμουν εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ
Σαοὺλ· ἐνῶ δὲ ὁ Δαβὶδ ὠμίλει μὲ τοὺς ἀδελφούς του ἐξῆλθε πάλιν
ὁ Γολιάθ καὶ προσεκάλει ἕνα ἐκ τῶν ἐχθρῶν εἰς μονομαχίαν. Ἄλλ’
οὐδεὶς πάλιν ἐδέχετο, ἂν καὶ ὁ Σαοὺλ εἶχεν ὑποσχεθῆ, ὅτι εἰς
ἐκεῖνον ὁ ὅποιος θὰ ἐνίκη τὸν Γολιάθ θὰ ἔδιδεν ἄφθονα πλοῦτη καὶ
τὴν κόρην του διὰ σύζυγον. Τλος ὁ Δαβὶδ, ὁ ὅποιος ἦτο μὲν
μικρόσωμος, ἀλλ’ ἦτο γενναῖος, ἀφοῦ ἐσκέφθη ὀλίγον, παρουσιάσθη
εἰς τὸν Σαοὺλ καὶ τοῦ εἶπεν ὅτι εἶναι πρόθυμος αὐτός νὰ μονομα-
χήσῃ. Ὁ Σαοὺλ ὅμως δὲν ἐδέχθη τὴν προσφορὰν τοῦ Δαβὶδ καὶ
τοῦ εἶπε : σὺ δὲν θὰ δυνηθῆς νὰ νικήσῃς· εἶσαι μικρόσωμος καὶ
πολὺ νέος, ἐνῶ αὐτός εἶναι πλέον ἀνὴρ, γίγας, συνηθισμένος εἰς
τοὺς πολέμους ἀπὸ τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν. Ἄλλ’ ὁ Δαβὶδ ἐπέ-
μενεν : Ἐγὼ, εἶπεν εἰς τὸν Σαοὺλ, ἤμην ποιμὴν εἰς τὸ ποίμνιον
τοῦ πατρός μου· καὶ ὅταν ἤρχετο λέων ἢ ἄρκτος νὰ ἀρπάσῃ κανὲν
πρόβατον ἀπὸ τὸ ποίμνιον, ἐγὼ ἔτρεχα ἐναντίον του καὶ ἔσωζα τὸ
ἀτυχὲς πρόβατον ἀπὸ τὸ στόμα του· ἐὰν δὲ τὸ θηρίον ἐπετίθετο
ἐναντίον μου ἐγὼ τὸ συνελάμβανα καὶ τὸ ἐφόνευα. Ἐγὼ ποῦ ἐφό-
νευσα τὰ φοβερά αὐτὰ θηρία δὲν θὰ φονεύσω αὐτὸν τὸν ἀλλόφυλον
καὶ δὲν θὰ κατανικήσω αὐτὸν τὸν ὕβριστήν ; Ὁ Θεός, ποῦ μὲ ἐβοήθει
τότε, δὲν θὰ μὲ βοηθήσῃ καὶ τώρα ; Ὁ Σαοὺλ ἐθαύμασεν ὅταν εἶδεν
αὐτὸ τὸ θάρρος καὶ τὴν πεποίθησιν τοῦ νεαροῦ ποιμένος, καὶ δὲν
ἠθέλησε νὰ τὸν ἐμποδίσῃ περισσότερο· πήγαινε, τοῦ εἶπε, καὶ ἄς
εἶναι ὁ Θεὸς μαζί σου· τὸν ἐνέδυσσε δ’ ἀμέσως μὲ μανδύαν καὶ μὲ
χαλκὴν περικεφαλαίαν καὶ τοῦ ἔζωσε τὴν μάχαιράν του. Ἄλλ’ ὁ

μικρὸς Δαβὶδ δὲν ἠδύνατο νὰ σηκῶνῃ τόσον βάρος καὶ ἐπέταξεν ἅλα αὐτά, ἔλαβε δὲ μόνον τὴν ράβδον του, ὀλίγους λίθους καὶ τὴν σφενδόνην του, καὶ ἦλθεν ἀντιμέτωπος τοῦ Γολιάθ.

Μόλις ὁ Γολιάθ ἀντίκρουσε τὸν Δαβὶδ, τὸν ἐκύτταξε μὲ μεγάλην περιφρόνησιν καὶ τοῦ εἶπε μὲ εἰρωνείαν : μὲ ἐνόμισες διὰ κύνα καὶ ἔρχεσαι ἐναντίον μου μὲ ράβδον καὶ μὲ λίθους ; Ἄλλ' ὁ Δαβὶδ μὲ μεγάλην ψυχραιμίαν ἀπήντησεν : ὅτι, ἐγὼ σὲ θεωρῶ χειρότε-

Ἄ Ο Δαβὶδ φονεύει τὸν Γολιάθ.

ρον ἀπὸ τὸν κύνα. Τότε ἐθύμωσε πολὺ ὁ Γολιάθ καὶ τοῦ εἶπεν : Ἔλα λοιπὸν νὰ δώσω τὰς σάρκας σου τροφήν εἰς τὰ πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ. Ἄλλ' ὁ Δαβὶδ τοῦ ἀπήντησε : σὺ ἔρχεσαι ἐναντίον μου μὲ μάχαιραν, μὲ δόρυ καὶ ἀσπίδα, ἐγὼ δὲ πολεμῶ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ· θὰ σὲ φονεύσω καὶ θὰ μάθουν ἄλλοι τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ. Τέλος ὁ Δαβὶδ ἔλαβεν ἓνα λίθον καὶ τὸν ἔρριψε κατὰ τοῦ ἀντιπάλου του· ὁ λίθος διετρύπησε τὴν περικεφαλαίαν του καὶ ἐκτύπησε τὸ μέτωπον τοῦ Γολιάθ, ὁ ὁποῖος ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν· ἐπλη-

Μπαλάνου Δ. Ἱερά Ἱστορία Π. Διαθήκης διὰ τὰ Ἑλλην. σχολεῖα Ἐκδοσις Ζ' 6—2—25.

σάσε τότε ὁ Δαβίδ, ἀπέσπασε τὴν μάχαιραν τοῦ Γολιάθ καὶ με αὐτὴν τοῦ ἀπέκοψε τὴν κεφαλὴν. Μόλις εἶδαν οἱ Φιλιισταῖοι ὅτι ἀπέθανεν ὁ γίγας, κατελήφθησαν ἀπὸ πανικὸν καὶ ἐτρέπησαν εἰς φυγὴν, οἱ δὲ Ἰσραηλιταὶ κατεδίωξαν καὶ διεσκόρπησαν αὐτούς. Ὁ Δαβίδ μετὰ τὸ κατόρθωμά του τοῦτο ἐδοξάσθη πολὺ ἀπὸ τὸν λαὸν· ἔστιν ὁ στρατὸς ἐπανήλθεν εἰς τὰ Ἱεροσόλημα νικητῆς, αἱ γυναῖκες ἐξῆλθαν εἰς προῦπάντησίν του καὶ ἔψαλλαν: Ὁ Σαούλ ἐφόνευσε χιλιάδας, ὁ δὲ Δαβίδ μυριάδας.

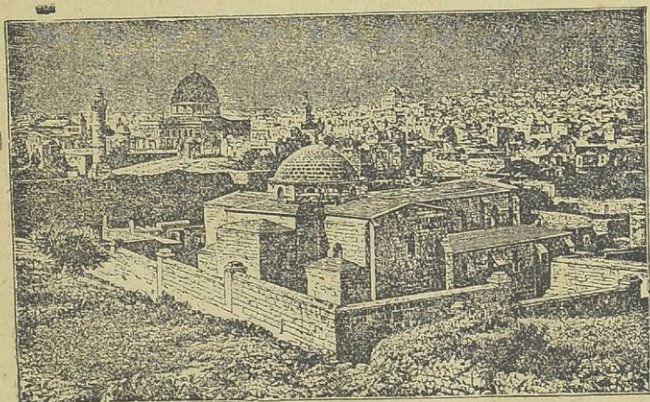
Ὁ Σαούλ δὲν ἐβλεπε μετὰ εὐχαρίστησιν τὴν ἀγάπην τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν Δαβίδ, καὶ ἤρchiσε νὰ τὸν μισῇ καὶ νὰ ζητῇ πᾶσαν εὐκαιρίαν διὰ νὰ τὸν βλάψῃ· ἐδοκίμασε μάλιστα καὶ νὰ τὸν φονεύσῃ ἀλλ' αὐτὸς μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐσώζετο. Ὁ Δαβίδ τοῦναντίον, ἂν καὶ πολλάκις τοῦ ἐδόθη εὐκαιρία νὰ φονεύσῃ τὸν Σαούλ, πάντοτε τὸν ἐσεβάσθη.

Ἐσπερον ἀπὸ λίγα ἔτη οἱ Φιλιισταῖοι πάλιν ἐπῆλθαν ἐναντίον τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ ἐγένεε σοβαρὰ μάχη, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐφονεύθησαν τρεῖς υἱοὶ τοῦ Σαούλ, αὐτὸς δὲ ὁ ἴδιος ἐπληγώθη σοβαρώτατα. Οὗτος διὰ νὰ μὴ πέσῃ εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν του, διέταξε τὸν ἀκλόουθόν του, ὁ ὁποῖος ἐβάσταζε τὴν πανοπλίαν του, νὰ τὸν φονεύσῃ· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκεῖνος δὲν ἤθελε νὰ θανατώσῃ τὸν κύριόν του, ἔλαβεν ὁ ἴδιος ὁ Σαούλ τὴν μάχαιράν του καὶ ἐφονεύθη. Ὁ Δαβίδ ἔκλαυσε πικρῶς διὰ τὸν θάνατον τοῦ Σαούλ καὶ τοῦ υἱοῦ του Ἰωνάθαν, πρὸς τὸν ὁποῖον συνεδέετο μετὰ ἀδελφικὴν φιλίαν, ἐθρήνησε δὲ τοὺς νεκροὺς των μετὰ λαμπρὸν θρήνον.

Εἰς τὸν θρήνον αὐτὸν συνιστᾷ ὁ Δαβίδ εἰς τὸν λαὸν νὰ θρηνηῇ τὸν θάνατον τῶν ἡρώων του καὶ εὐχεται ἢ θλιβερὰ αὕτη εἰδησις νὰ μὴ φθάσῃ εἰς τὰς πόλεις τῶν Φιλιισταίων, διὰ νὰ μὴ χαροῦν οἱ ἐχθροί· καταρᾶται τὰ ὄρη, ὅπου ἔχουσιν τὸ αἱμά των οἱ ἥρωες, νὰ ξηραθοῦν καὶ νὰ μὴ ἴδοῦν ποτὲ δρόσον ἢ βροχὴν. Ἐσπερον ἐξυμνεῖ τὰς ἀρετὰς τοῦ Σαούλ καὶ τοῦ Ἰωνάθαν, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἐλαφρότεροι ἀπὸ τοὺς ἀετοὺς καὶ δυνατώτεροι ἀπὸ τοὺς λέοντας· τέλος προτρέπει τὰς κόρας τῆς Ἱερουσαλὴμ νὰ πενήθουσιν διὰ τὸν θάνατον τοῦ Σαούλ, ὁ ὁποῖος εἶχε χαρίσει εὐτυχεῖς ἡμέρας εἰς τὸν λαὸν καὶ περιγράφει πόσον τὸν ἐλύπησεν ὁ θάνατος τοῦ ἀγαπητοῦ του Ἰωνάθαν.

Ὁ Δαβίδ

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σαοὺλ ἔγινε βασιλεὺς ὁ Δαβίδ, κατ' ἀρχὰς τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα, καί, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ τελευταίου υἱοῦ τοῦ Σαοὺλ ἐλοκλήρου τοῦ βασιλείου. Ὁ Δαβίδ ἐνίκησε τοὺς ἐχθροὺς καὶ κατέκτησε καὶ τὸ ὑπόλοιπον μέρος τῆς Ἱερουσαλήμ, τὸ ὅποιον ἦτο ἀκόμη εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν. Ἡ Ἱερουσαλήμ,

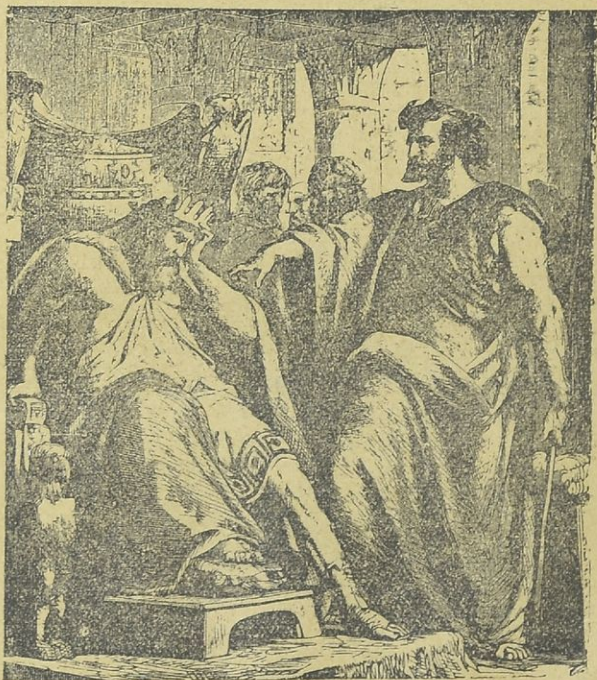
Γενικὴ ἄποψις τῆς Ἱερουσαλήμ.

τὴν ὁποίαν ἔκαμε πρωτεύουσαν τοῦ κράτους του, μετέφερεν ὁ Δαβίδ μὲ μεγάλην πομπήν, τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης καὶ τὴν ἔθεσεν ἐντὸς μιᾶς πολυτελοῦς σκηνῆς· ἐτακτοποίησε τὴν θείαν λατρείαν, καὶ ἔκαμε θαυμασίους ψαλμοὺς εἰς δόξαν τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Δαβίδ μίαν φορὰν ἐφέρθη πολὺ ἄδικα πρὸς ἓνα στρατηγόν του. Ὁ Θεὸς τότε τοῦ ἔστειλε τὸν προφήτην Νάθαν καὶ τὸν ἐπέπληξε πολὺ δι' αὐτό· Ὁ Δαβίδ ἐνόησε τότε τὸ σφάλμα του καὶ μετενόησε μὲ τὴν καρδίαν του· δι' αὐτὸ ὁ Νάθαν τοῦ εἶπεν ὅτι ὁ Θεός, ἐπειδὴ βλέπει τὴν μετάνοιάν του, θὰ τοῦ χαρίσῃ μὲ τὴν

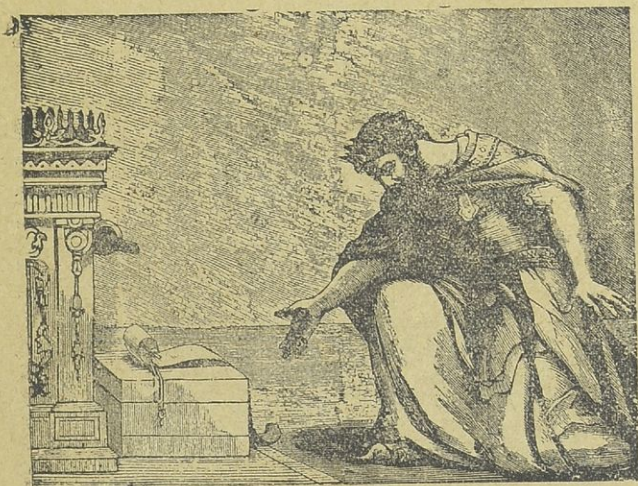
ζωήν, ἀλλά, διὰ τὴν ἐννοήσῃ καλύτερα τί κακὸν ἔκαμε καὶ τὴν μὴ τὸ ἐπαναλάβῃ, θὰ τὸν τιμωρήσῃ.

Τότε ὁ Δαβὶδ συνέθεσεν ἕνα ὠραιότατον ψαλμὸν, εἰς τὸν ὁποῖον

Ὁ προφήτης Νάθαν ἐπιπλήττει τὸν Δαβὶδ.

ἐκφράζει ὅλην τοῦ τὴν λύπην καὶ τὴν μετάνοιαν διὰ τὸ ἀμάρτημά του, ὡς καὶ τὴν ἐλπίδα ὅτι ὁ Θεὸς θὰ τὸν συγχωρήσῃ καὶ θὰ τὸν σώσῃ ἀπὸ τοῦ κακοῦ. ὑπόσχεται δὲ αὐτὸς ὅτι θὰ ὑμῆνῃ πάντοτε τὸν Θεὸν καὶ ὅτι θὰ ἔχῃ ταπεινὴν καρδίαν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς προτιμᾷ ἀπὸ κάθε ἄλλῃ θυσίαν.

Ὁ Δαβὶδ μετανοεῖ

30. Ἡ στάσις, καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἀβεσσαλώμ.

Ὁ υἱὸς τοῦ Δαβὶδ Ἀβεσσαλώμ, ἐλησμόνησε τὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμὸν τὸν ὁποῖον ὤφειλε πρὸς τὸν πατέρα του, καὶ ἐπανεστῆκε κατ' αὐτοῦ διὰ νὰ λάβῃ τὴν βασιλείαν. Ὁ Δαβὶδ ἔστειλε στρατὸν κατὰ τοῦ υἱοῦ του, εἶχε δώσει ὅμως τὴν παραγγελίαν νὰ μὴ τὸν φονεύσουν, ἅμα τὸν συλλάβουν. Εἰς τὴν μάχην ἐνικήθη ὁ Ἀβεσσαλώμ καὶ ἐτράπη εἰς φυγὴν, ἀλλ' ἐνῶ ἔφυγε ἐπάνω εἰς ἓνα ἡμίονον, περιεπλάκη ἢ μακρὰ κόμη του εἰς τοὺς κλάδους ἑνὸς δένδρου τοῦ δάσους, ὁ ἡμίονος ἔφυγεν, αὐτὸς δὲ ἔμεινε κρεμασμένος ἀπὸ τὸ δένδρον. Τότε εἰς στρατηγὸς τοῦ Δαβὶδ, ὁ ὁποῖος τὸν κατεδίωκεν, ἐπληρίασε καὶ τὸν ἐφόνευσεν.

Ὁ Δαβὶδ ἔταν τοῦ ἀνήγγειλαν τὸν φρικτὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ του, ὡσὰν καλὸς πατὴρ ποῦ ἦτο, δὲν ἐσυλλογίσθη τὴν ἀχαριστίαν

τοῦ τέκνου του πρὸς αὐτόν, ἀλλ' ἐλυπήθη υπερβολικά, ἔκλαιεν ἀπαρηγόρητα καὶ ἐφώναζεν : Υἱέ μου, υἱέ μου Ἄβεσσαλώμ διατί

Ὁ θάνατος τοῦ Ἄβεσσαλώμ.

νά μὴ ἀποθάνω ἐγὼ ἀντὶ σοῦ : Ἐγὼ ἄς ἀπέθνησκα ἀντὶ σοῦ, Ἄβεσσαλώμ υἱέ μου, υἱέ μου !

31. Ὁ θάνατος τοῦ Δαβὶδ.

Ὅταν ὁ Δαβὶδ ἐνόησεν ὅτι ἐπλησίαζεν ὁ θάνατός του, ὤρισεν ὡς διάδοχόν του τὸ υἱόν του Σολομῶντα, συνέστησε δὲ εἰς αὐτόν τὰ τηρῆ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ. Ὁ Δαβὶδ ἀπέθανεν ἀφ' οὗ ἐβασίλευσε 40 ἔτη. Ἦτο υπέρροχος βασιλεὺς· ἐφάνη εὐσεβὴς πρὸς τὸν Θεόν, μεγαλόψυχος πρὸς τὸν Σαούλ, καλὸς φίλος πρὸς τὸν Ἰωνάθαν, ἀληθὴς προστάτης τοῦ λαοῦ, γενναῖος καὶ ὑπομονητικὸς,

ἠμάρτησε μὲν καὶ αὐτός, ἀλλὰ μετενόησεν εἰλικρινῶς καὶ εἶχεν ἀκλόνητον πίστην εἰς τὸν Θεόν, ὅπως φαίνεται καὶ εἰς τοὺς ὠραι-
οτάτους ψαλμοὺς, τοὺς ὁποίους συνέθεσεν.

Ἡ ἐποχὴ τοῦ Δαβὶδ ἦτο ἐποχὴ τῆς ἀκμῆς καὶ δόξης τοῦ Ἰσραη-
λιτικοῦ λαοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν ἀπέβλεπεν οὗτος πάντοτε μὲ ὑπερη-
φάνειαν.

32. Ὁ Σολομών.

Ὅταν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Δαβὶδ ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον ὁ
υἱὸς τοῦ Σολομών, ὁ Θεὸς παρουσιάσθη εἰς αὐτὸν καὶ τὸν ἠρώ-

Ὁ Σολομών χριεῖται βασιλεὺς.

τησε τί ἤθελε νὰ τοῦ χάριση, σοφίαν, πλοῦτον, δόξαν, μακροζωίαν
ἢ ἄλλό τι. Ὁ Σολομών ἐζήτησε σοφίαν, ὁ δὲ Θεὸς ηὐχαριστήθη
καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν: Ἐπειδὴ δὲν ἐζήτησες μακροζωίαν ἢ πλοῦ-
τον, ὅπως οἱ περισσότεροὶ ἄνθρωποι θὰ ἐζήτουν, ἀλλ' ἐζήτησες σο-
φίαν, ἤκουσα τὴν παράκλησίν σου καὶ σοῦ εἶδω σοφίαν τόσην,
ὥστε ἐξ ὅλων τῶν ἀνθρώπων οὐδεὶς ὑπῆρξε καὶ οὐδεὶς θὰ ὑπάρξῃ
τόσον σοφός, ὡς σύ. Ἐκτὸς τῆς σοφίας ὅμως θὰ σοῦ δώσω καὶ ὅτι

δὲν ἐζήτησες, δηλαδή πλοῦτον καὶ δόξαν ἂν δὲ τηρήσῃς τὰς ἐν-
τολάς μου, θὰ σοῦ δώσω καὶ μακροζωΐαν.

Ὁ Σολομὼν ἔδειξε τὴν σοφίαν καὶ εὐφυΐαν του εἰς πολλὰς
περιστάσεις καὶ εἰς τὴν ἐξῆς: Δύο γυναῖκες παρουσιάσθησαν πρὸ
τοῦ βασιλέως διὰ νὰ λύσῃ μίαν διαφορὰν των. Ἦρχισε νὰ ὁμιλῇ
ἡ μία ἐξ αὐτῶν, καὶ εἶπε: Βασιλεῦ, αὐτὴ ἡ γυνή, ἡ ὁποία εἶναι

Ἡ κρίσις τοῦ Σολομῶντος.

πλησίον μου, ἐκάθητο μαζί μου εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν ἑκάστη ἐξ
ἡμῶν εἶχεν υἱὸν ὀλίγων ἡμερῶν. Μίαν νύκτα ὅμως ἀπέθανεν ὁ
υἱός της, διότι, ἐνῷ ἐκοιμᾶτο, ἐπίεσε καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν, χωρὶς
νὰ θέλῃ. Τότε ἐσηκώθη καὶ ἔλαθε, χωρὶς νὰ ἐννοήσω, τὸ τέκνον
μου, ἀπὸ τὸν κόλπον μου, εἰς τὸν ὅποιον ἔθεσε τὸ νεκρὸν τέκνον
της. Ὅταν ἐξύπνησα τὸ πρωῒ, εἶδα εἰς τὴν κλίνην μου τὸ νεκρὸν
πεδίον, ἀλλὰ μόνις τὸ παρατήρησα μὲ προσοχήν, ἐνόησα ὅτι δὲν
ἦτο τὸ τέκνον μου. Κατόπιν ἔλαθε τὸν λόγον ἡ ἄλλη γυνή, ἡ ὁποία
εἶπε: Δὲν εἶνε αὐτὸ ἀληθές· ὁ υἱός μου ζῆ καὶ ὁ υἱός σου εἶνε νεκρός.
Ἄλλ ἡ πρώτη γυνή ἐπέμενε καὶ ἔλεγεν: Ὅχι ὁ υἱός σου ἀπέθα-

γεν, καὶ ὁ ἰδικός μου ζῆ. Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη ἐπέμενον ὅτι τὸ παιδίον τοῦ ἔζη ἦτο ἰδικόν της, ἐζήτουν καὶ αἱ δύο ἀπὸ τὸν Σολομῶντα νὰ ἀποφασίσῃ. Ὁ Σολομῶν τότε διέταξε νὰ φέρουν μίαν μάχαιραν καὶ νὰ μοιράσουν τὸ παιδίον εἰς τὰς δύο γυναῖκας. Ἡ ἀληθὴς μήτηρ τοῦ παιδίου, ἡ ὁποία τὸ ἠγάπα, ὅταν ἤκουσεν αὐτὴν τὴν διαταγὴν τοῦ βασιλέως, ἐτρόμαξε καὶ ἐφώναξε: Βασιλεῦ, δώσατε εἰς αὐτὴν τὴν γυναῖκα τὸ παιδίον, καὶ μὴ τὸ φονεύσετε, διότι προτιμῶ νὰ τὸ ἶδω εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς παρὰ νὰ τὸ ἶδω νεκρόν. Ἡ ἄλλη γυνὴ ἔμωσ, ἡ ὁποία δὲν ἐπόνει διὰ τὸ παιδίον, ἤθελε νὰ τὸ μοιράσουν. Ὁ Βασιλεὺς τότε ἐνόησε ποία ἦτο ἡ ἀληθινὴ μήτηρ τοῦ παιδίου καὶ διέταξε νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν.

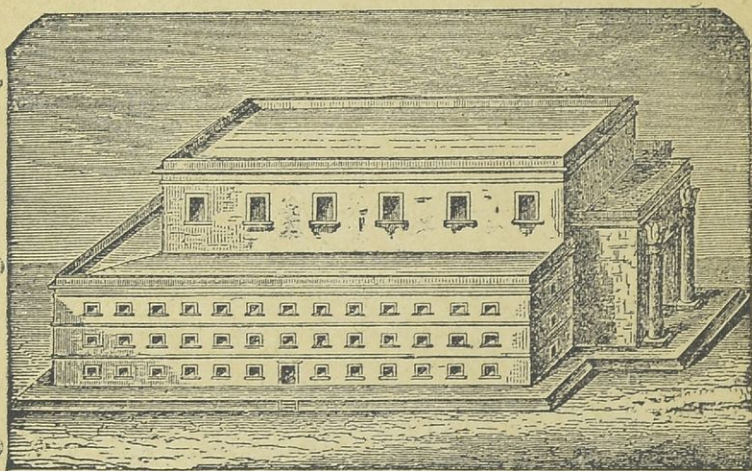
33. Ὁ ναός.

Ὁ Σολομῶν, κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ Θεοῦ, ἀνήγγειρε μεγαλοπρεπῆ ναόν, εἰς τὸν λόφον τῶν Ἱεροσολύμων Μωρία. Ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ναοῦ, διὰ τὴν ὁποίαν εἰργάζοντο χιλιάδες ἐπιστατῶν καὶ ἐργατῶν, καὶ ἐδαπανήθησαν χιλιάδες χρημάτων, διήρκεσεν ἑπτὰ ἔτη. Ὁ ναὸς διηρεῖτο εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων καὶ τὸ ἱερόν· ἐχωρίζοντο δὲ τὰ δύο μέρη αὐτὰ μὲ καταπέτασμα πολύτιμον. Ἐνῶς ἀπὸ τὸν ναὸν ἦσαν δύο αὐλαί, ἡ ἐσωτερικὴ διὰ τοὺς ἱερεῖς καὶ ἡ ἔξωτερικὴ διὰ τὸν λαόν. Διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ναοῦ ἐχρησιμοποιήθησαν λίθοι πελεκητοί, ὅλο δὲ τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ναοῦ ἦτο ἀπὸ σανίδας ἐπιχρυσους. Ἐκοσμήθη δὲ ὁ ναὸς μὲ πολυτίμους λίθους καὶ μὲ πολύτιμα ἀνάγλυφα. Ἐμπροσθεν τοῦ ναοῦ ἐστήθησαν δύο στύλοι ὑψηλότατοι.

Ὅταν ἐτελείωσεν ἡ οἰκοδομὴ, μὲ μεγάλην πομπὴν μετεφέρθη ὑπὸ τῶν ἱερέων καὶ Λευιτῶν ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης ἀπὸ τὴν ἀκρόπολιν τῶν Ἱεροσολύμων, τὴν Σιών, ὅπου εὕρισκετο, εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων τοῦ ναοῦ· ἑκατὸν εἴκοσι ἱερεῖς ἐσάλπιζον, ἐνῶ ὅλος ὁ λαὸς ὕμνει τὸν Θεόν. Τότε ὁ Σολομῶν ἠύλόγησε τὸν Θεὸν καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ συγχωρήσῃ τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ καὶ νὰ τὸν προστατεύῃ· προσέφερε δὲ θυσίαν εἰς αὐτὸν 22 χιλιάδας μόσχους.

Οἱ Ἰσραηλιταὶ ἐπίστευαν ὅτι ὁ Θεὸς κατοικεῖ ἐντὸς τοῦ ναοῦ

τοῦ Σολομῶντος καὶ δι' αὐτὸ δὲν ἐκτίζαν ἄλλον ναόν, ἀλλ' ἤρχοντο ἐκεῖ ἀπὸ δληγ τὴν Παλαιστίνην διὰ γὰρ λατρεύσουσιν τὸν Θεόν.

Ὁ Ναὸς τοῦ Σολομῶντος (κατ' ἀναπαράστασιν)

Ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης μεταφέρεται εἰς τὸν ναόν.

34. Δόξα, ἁμαρτία καὶ θάνατος τοῦ Σολομῶντος.

Ὁ Σολομὼν ὑστερον ἀπὸ τὸν ναὸν ἀνέγειρε μεγαλοπρεπῆ ἀνάκτορα ἀπὸ κέρδους τοῦ Λιβάνου· ἀνύψωσε τείχη γύρω ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ· ἔκτισεν, ὠχύρωσε καὶ ἐκαλλώπισε πολλὰς πόλεις, διωργάνωσε τὸν στρατὸν, ἠύξησε τὸν στόλον, καὶ ἔδωκε μεγάλην ζωὴν εἰς τὸ ἐμπόριον, ὥστε ἄφθονον χρῆμα ὑπῆρχεν εἰς τὸν τόπον.

Ἀφοῦ τοιοιτοτρόπως ἠτοίμασε τὴν χώραν, ἐπετέθη κατὰ τῶν ἐχθρῶν, τοὺς ἐνίκησεν καὶ ἐπεξέτεινε τὰ ὅρια τοῦ κράτους του.

Ἡ δόξα τοῦ Σολομῶντος εἶχε διαδοθῆ καὶ πέραν ἀπὸ τὴν Παλαιστίνην· ξένοι ἤρχοντο εἰς Ἱερουσαλήμ διὰ νὰ θαυμάσουν τὸν μέγαν βασιλέα· μεταξύ ἄλλων ἦλθε καὶ ἡ βασίλισσα τῶν Σαβαίων, διότι εἰς τὴν πατρίδα της ἤκουε πολλὰ δι' αὐτόν. Ὅταν αὕτη συνηγήθη μὲ τὸν Σολομῶντα καὶ εἶδε τὴν σοφίαν του, τὰ ἔργα του, τὴν μεγαλοπρέπειάν του, εἶπε πρὸς αὐτόν: Ὅταν ἤμην εἰς τὴν πατρίδα μου καὶ ἤκουσα διὰ τὴν σοφίαν σου καὶ διὰ τὰ μεγαλεῖά σου ἐνόμιζα ὅτι ἦσαν ὑπερβολαὶ καὶ δὲν ἐπίστευα· καὶ ἔμεις ὅσα ἤκουσα ἦσαν πολὺ ὀλιγώτερα ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν· μακαρίζω τὰς γυναῖκάς σου καὶ τὰ τέκνα σου, διότι σὲ ἔχουν πάντοτε πλησίον των· ἅς εἶναι εὐλογημένος ὁ Θεός, ὁ ὅποιος σὲ ὕψωσεν εἰς τὸν θρόνον καὶ ἅς σοῦ χαρίζῃ πολλὰ ἔτη. Προσέφερε δὲ εἰς τὸν Σολομῶντα πολλὰ πολύτιμα δῶρα,

Ἀυστυχῶς ὁ Σολομὼν δὲν ἔμεινε ἐνάρετος ὡς τὸ τέλος τοῦ βίου του· ἡ δόξα, αἱ τιμαὶ καὶ τὰ πλοῦτη τὸν ἐτύφλωσαν καὶ τὸν διέφθειραν· ἀντὶ νὰ λατρεύῃ μόνον τὸν Θεόν, εἰς τὸν ὅποιον ὤφειλεν δεῖξαι τὰ ἀγαθὰ του, ἤρχισε νὰ λατρεύῃ ψευθεῖς θεούς. Διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς παρουσιάσθη καὶ τοῦ εἶπε: Βλέπω πῶς ἐλησμόνησες ὅτι μὲ τὴν βοήθειάν μου ἐμεγάλωσες τὸ κράτος σου καὶ ἔπαυσες νὰ φυλάττης τὰς ἐντολάς μου· δι' αὐτό, πρὸς τιμωρίαν σου, μετὰ τὸν θάνατόν σου, εἴαν θὰ βασιλεύῃ ὁ υἱός σου, τὸ ἥμισυ τοῦ κράτους σου θὰ ἀποστατήσῃ ἀπ' αὐτόν καὶ θὰ κηρύξῃ βασιλέα τὸν δούλον σου· τοιοιτοτρόπως τὸ κράτος σου θὰ μοιρασθῇ εἰς δύο.

Ὁ Σολομών, ἀφοῦ ἐβασίλευσε 40 ἔτη, ἀπέθανε πολὺ γέρον, χίλια περίπου ἔτη πρὶν γεννηθῆ ὁ Χριστός.

35. Ὁ Ροβοὰμ καὶ ὁ Ἱεροβοὰμ.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σολομῶντος τὸν διεδέχθη ὁ υἱὸς τοῦ Ροβοὰμ. Ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ παρουσιάσθησαν πρὸς αὐτὸν μὲ τὴν παράκλησιν νὰ ἐλαττώσῃ τοὺς φόρους, τοὺς ὁποίους εἶχεν ἐπιβάλει ὁ Σολομών. Ἐπειδὴ ἔμως ὁ Ροβοὰμ δὲν ἐδέχθη, ἀλλὰ τοῦναντίον εἶπεν εἰς αὐτοὺς ὅτι θὰ φανῆ σκληρότερος τοῦ πατρός του, ὁ λαὸς ἐπαναστάτησε, καὶ ἐκ τῶν δώδεκα φυλῶν μόνον αἱ δύο ἔμειναν εἰς αὐτὸν πισταί· αἱ δὲ ἄλλαι δέκα φυλαὶ ἐξέλεξαν βασιλέα τὸν δοῦλον τοῦ Σολομῶντος Ἱεροβοὰμ. Τοιοῦτοτρόπως ἐξεπληρώθη ὅ,τι προεῖπεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Σολομῶντα καὶ τὸ βασίλειον διηρέθη εἰς δύο, εἰς τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραήλ, ἐκ δέκα φυλῶν, μὲ βασιλέα τὸν Ἱεροβοὰμ καὶ πρωτεύουσαν τὴν Σαμάρειαν, καὶ εἰς τὸ βασίλειον τοῦ Ἰούδα, ἐκ δύο φυλῶν, μὲ βασιλέα τὸν Ροβοὰμ καὶ πρωτεύουσαν τὴν Ἱερουσαλήμ.

Ἡ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΣ ΔΙΑΙΡΕΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΥΠΟΤΑΓΗΣ ΑΥΤΩΝ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ

36. Ἡ Καταστροφή τῶν δύο βασιλείων.

Ἡ ἀσέβεια καὶ ἡ διαφθορὰ ταχέως εἰσῆλθαν καὶ εἰς τὰ δύο βασίλεια. Ἡ κακία ἤρξανε ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν καὶ ἐπὶ τέλους ἐπῆλθεν ἡ καταστροφή. Οἱ Ἀσσύριοι, διακόσια πενήντα περίπου ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σολομῶντος, ἐπολιόρχησαν τὴν Σαμά-

ρειαν, και μετ' ὀλίγον ἐκυρίευσαν καὶ ὑπέταξαν τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ.

Ἐπιπλέον ἀπὸ πολλὰ ἔτη ὁ βασιλεὺς τῶν Βαβυλωνίων Ναβουχοδονόσορ ἐνίκησε τὸ βασίλειον τοῦ Ἰούδα, ἐκυρίευσε τὴν πρωτεύ-

Ἡ πολιορκία τῆς Ἱερουσαλήμ.

ουσάν τοῦ Ἱερουσαλήμ, κατέστρεψε τὸν περίφημον ναὸν τοῦ Σολομῶντος καὶ ἔφερε τὸν βασιλέα, τὸν ὁποῖον ἐτύφλωσε, καὶ τὸν λαόν, αἰχμάλωτον εἰς Βαβυλῶνα. Ἐκεῖ ὁ Ἰσραηλιτικὸς λαὸς ὑπέφερε τὰ πάνδεινα ἐπὶ ἑβδομήκοντα ἔτη. Τοιοῦτοτρόπως ἢ ἀσέβεια καὶ ἡ διαφθορὰ ἐπέφεραν τὴν καταστροφὴν καὶ τῶν δύο βασιλείων.

37. Οἱ Προφῆται.

Μεταξὺ τοῦ λαοῦ, ὁ ὁποῖος ἔζη εἰς τὴν ἀσέβειαν καὶ τὴν διαφθοράν, ὑπῆρχαν καὶ μερικοὶ ὑπέροχοι ἄνδρες, φωτισμένοι ἀπὸ τὸν Θεόν, ποὺ προσεπάθουν μὲ κάθε τρόπον νὰ σταματήσουν τὰ

κακὸν καὶ νὰ διορθώσουν τὴν κοινωσίαν. Οἱ ἄνδρες αὐτοὶ ἦσαν οἱ προφήται. Οὗτοι ἐστέλλοντο ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις διὰ νὰ συμβουλευσοῦν τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαὸν καὶ τοὺς ἄρχοντας του νὰ παύσουν τὴν ἀσέθειαν καὶ τὴν διαφθοράν, ἂν ἤθελαν νὰ διαφύγουν τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ, καὶ προέλεγαν ὅτι θὰ ἔλθῃ ὁ Χριστὸς διὰ νὰ σώσῃ τὸν κόσμον καὶ νὰ διδάξῃ τὴν ἀληθῆ ἠθροσκειάν.

Οἱ προφῆται εἶχαν μέγα θάρρος καὶ ἔλεγαν τὴν ἀλήθειαν, χωρὶς νὸ φοβοῦνται κανένα· δι' αὐτὸ ὑπέφεραν πολλὰ μαρτύρια καὶ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς τὸν θάνατον, διότι κατεδιώκοντο ἀπὸ τοὺς ἰσχυροὺς, τοὺς ὁποίους ἐπέπλητταν διὰ τὴν ἀσεβείαν των.

Τοιοῦτοι προφῆται ἦσαν ὁ Ἡλίας, ὁ Ἡσαΐας, ὁ Ἰερεμίας, ὁ Δανιὴλ καὶ ἄλλοι.

38. Ὁ Ἡλίας.

Ὁ προφῆτης Ἡλίας ἔζη μὲν συνήθως εἰς τὰ ὄρη καὶ τὰς ἐρήμους, ἀλλ' ἤρχετο ὁσάκις ἦτο ἀνάγκη εἰς τὰς πόλεις, διὰ νὰ ἐπιπλήξῃ καὶ συμβουλεύσῃ τοὺς κακοὺς, διὰ νὰ βοηθήσῃ καὶ ἀνακουφίσῃ τοὺς δυστυχεῖς καὶ διὰ νὰ προείπῃ τὰ μέλλοντα νὰ συμβοῦν. Ὁ λαὸς τὸν ἐτίμα πάρα πολύ, διότι ἔβλεπε τὴν εὐσεβείαν του καὶ τὴν σοφίαν του, καθὼς καὶ τὴν δύναμιν, τὴν ὁποίαν εἶχε λάβει ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ κάμῃ θαύματα.

Μίαν ἡμέραν, ὅταν ἦτο λιμὸς εἰς τὴν χώραν, ὁ Ἡλίας εἶδε μίαν πτωχὴν γυναῖκα νὰ συλλέγῃ ξύλα, καὶ ἐζήτησεν ἀπὸ αὐτὴν ὀλίγον ὕδωρ καὶ ἄρτον· ἡ γυνὴ ἀπήντησεν ὅτι δὲν εἶχε μαζὶ της παρὰ ὀλίγον ἔλαιον καὶ ἄλευρον καὶ ὅτι θέλει νὰ συλλέξῃ ξύλα διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ τὴν τροφήν, ἡ ὁποία τῆς ἀπομένει δι' αὐτὴν καὶ διὰ τὸ τέκνον της· ἅμα τελειώσουν καὶ αὐτά, προσέθηκεν ἡ δυστυχὴς γενή, δὲν μένει ἄλλο παρὰ νὰ ἀποθάνωμεν. Ὁ Ἡλίας ἐλυπήθη τὴν πτωχὴν γυναῖκα καὶ εἶπεν εἰς αὐτὴν νὰ μὴ ἀπελπίζεται, διότι ὁ Θεὸς θὰ ἔχῃ τὰ δοχεῖά της πλήρη ἀπὸ ἔλαιον καὶ ἄλευρον, ἕως ἔτου παύσῃ ὁ λιμὸς· καὶ αὐτὸ ἔγινε πραγματικῶς.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τὴν μνήμην τοῦ προφήτου Ἡλία τὴν 20ὴν Ἰουλίου.

39. Ὁ Ἡσαΐας.

Ὁ σπουδαιότερος ὄλων τῶν προφητῶν εἶναι ὁ Ἡσαΐας, ὁ ὁποῖος ἐπολέμησε σφοδρότατα τὴν διαφθορὰν τῆς ἐποχῆς του καὶ προέλεγεν ὅτι θὰ τιμωρηθοῦν οἱ Ἑβραῖοι διὰ τὴν ἀσεβειάν των, ἀλλ' ὅτι θὰ καταστραφοῦν καὶ οἱ ἐχθροὶ των. Ἐλεγεν ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἀρκεῖται μὲ τὰς νηστείας καὶ τὰς ἐορτὰς καὶ τὴν ἐκτέλεσιν προσευχῶν καὶ θυσιῶν, ἀλλ' ὅτι ἀπαιτεῖ ἔργα καλὰ, δηλαδὴ νὰ τρέφωμεν πεινῶντας, νὰ ποτίζωμεν διψῶντας, νὰ ἐνδύωμεν γυμνοὺς, νὰ παρηγορῶμεν τοὺς λυπημένους, νὰ μετανοῶμεν καὶ νὰ μὴ κάμνωμεν ἀμαρτίας.

Προεῖπε δὲ ὁ Ἡσαΐας ὅτι θὰ ἔλθῃ ὁ Χριστὸς νὰ σώσῃ τὸν κόσμον καὶ ὅτι θὰ μαρτυρήσῃ πρὸς χάριν μας. Ὁ Ἡσαΐας ἔλεγε πάντοτε τὴν ἀλήθειαν καὶ οὐδένα ποτὲ ἐκολάκευε, τέλος δὲ ἐφυνεύθη κατὰ διαταγὴν ἑνὸς κακοῦ βασιλέως.

40. Ὁ Ἱερεμίας.

Ὁ Ἱερεμίας ἤρχισε νεώτατος νὰ προφυτεύῃ καὶ ἐξηκολούθησε τὸ ἔργον του 40 ὀλόκληρα ἔτη. Προέλεγεν εἰς τοὺς συμπατριῶτας του ὅτι ἐπειδὴ εἶναι τόσο ἀσεβεῖς θὰ τιμωρηθοῦν ἀπὸ τὸν Θεόν καὶ θὰ ὑποταχθοῦν ἀπὸ τοὺς Βαβυλωνίους. Ὄταν κατεστράφησαν τὰ Ἱεροσόλυμα, ὁ Ἱερεμίας ἐθρήνησε μὲ ζωηροτάτην λύπην διὰ τοῦτο, καὶ τὴν λύπην του ἔγραψεν εἰς ἓν ὥραϊον ποίημα, τοὺς θρήνους. Εἰς τὸ ποίημα αὐτὸ θεωρεῖ τὴν καταστροφὴν τῶν Ἱεροσαλύμων ὡς δικαίαν τιμωρίαν τοῦ Θεοῦ· ἐλπίζει ὅμως καὶ εὐχεταται ταχέως νὰ μετανοήσουν οἱ συμπατριῶταί του διὰ νὰ συγχωρηθοῦν ἀπὸ τὸν Θεόν.

41. Ὁ Δανιήλ.

Ὅταν ὁ Ναβουχοδονόσορ, ὁ βασιλεὺς τῶν Βαβυλωνίων ἐκυρίευσεν τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἔφερε τοὺς κατοίκους αὐτῶν αἰχμαλώτους εἰς τὴν Βαβυλώνα, διέταξε νὰ ἐκλέξουν ἐξ αὐτῶν νέους ἐκλεκτοὺς διὰ νὰ μάθουν τὴν βαβυλωνιακὴν γλῶσσαν καὶ σοφίαν, ὥστε μίαν ἡμέραν νὰ χρησιμεύσουν εἰς τὸ κράτος. Ἐξελέχθησαν δὲ ὁ Δανιήλ καὶ τρεῖς ἄλλοι νέοι, οἱ ὅποιοι ταχέως προώδευσαν πολὺ καὶ ἔλαβαν μεγάλας θέσεις. Πρὸ πάντων διεκρίθη ὁ Δανιήλ, ὁ ὅποιος εἶχε λάβει παρὰ τοῦ Θεοῦ τὸ δῶρον νὰ προφυτεύῃ καὶ νὰ ἐξηγήῃ ὄνειρα· ἐπειδὴ μάλιστα μόνος αὐτὸς ἠδυνήθη νὰ ἐξηγήσῃ ἕν ὄνειρον εἰς τὸν βασιλέα, διωρίσθη ὑπ' αὐτοῦ ἄρχων τῆς χώρας.

Μίαν φορὰν ὁ Ναβουχοδονόσορ διέταξε νὰ προσκυνήσουν ὅλοι τὴν χρυσοῦν εἰκόνα του, ἂν δὲ κανεὶς ἤρνεϊτο νὰ πράξῃ τοῦτο νὰ ριφθῆ εἰς τὴν κάμινον. Ὅλοι ὑπήκουσαν εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ βασιλέως, ἀλλ' οἱ τρεῖς παῖδες δὲν ἤθελαν νὰ προσκυνήσουν, διότι ἡ θρησκεία των ἀπηγόρευε νὰ προσκυνοῦν ἄλλο τι ἐκτὸς τοῦ Θεοῦ. Ὁ βασιλεὺς ὅταν ἔμαθε τοῦτο, διέταξε νὰ ρίψουν τοὺς παῖδας εἰς τὴν κάμινον· ποία ὅμως ἦτο ἡ ἐκπληξίς του, ὅταν βραδύτερον ἐπλησίασεν εἰς αὐτὴν καὶ εἶδε τοὺς τρεῖς παῖδας ἀβλαβεῖς νὰ περιπατοῦν ἐντὸς αὐτῆς καὶ νὰ ὑμνοῦν τὸν Θεόν, ἐκτὸς δὲ αὐτῶν καὶ ἄγγελον τὸν ὅποιον ἔστειλεν ὁ Θεός, διὰ νὰ τοὺς προστατεύσῃ. Ἀμέσως διέταξε νὰ ἀπομακρύνουν αὐτοὺς ἀπὸ τὴν κάμινον καὶ νὰ θανατώσουν πάντα ὑβριστὴν τοῦ Θεοῦ, ὁ ὅποιος διεφύλαξε τοὺς τρεῖς παῖδας.

Ὅταν ὁ βασιλεὺς τῶν Μήδων Δαρεῖος ὑπέταξε τὴν Βαβυλώνα, ἀνύψωσε τὸν Δανιήλ εἰς ὕψιστον ἀξίωμα. Διὰ τοῦτο οἱ αὐλικοὶ τοῦ βασιλέως ἐμίσησαν τὸν Δανιήλ καὶ ἐσκέπτοντο πῶς νὰ τὸν βλάψουν. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐγνώριζαν ὅτι ὁ Δανιήλ προσηύχето τρεῖς φορὰς καθ' ἑκάστην εἰς τὸν Θεόν, ἔπεισαν τὸν βασιλέα νὰ ἀπαγορεύσῃ εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἐπὶ τριάκοντα ἡμέρας νὰ προσευχηθοῦν εἰς τὸν Θεόν, ἂν δὲ τις προσηύχето, νὰ ριφθῆ εἰς ἕνα λάκκον, ὅπου ὑπῆρχαν λέοντες. Ὁ Δανιήλ ἦτο τόσο εὐσεβής, ὥστε τίποτε

δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν κάμῃ νὰ παραλείψῃ τὰ καθήκοντά του πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἐξηκολούθει τακτικὰ νὰ προσεύχηται. Διὰ τοῦτο ὁ βασιλεὺς ἂν καὶ ἠγάπα πολὺ τὸν Δανιήλ, διέταξε νὰ τὸν ρίψουν εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων· ἀλλ' ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν ἄγγελόν του, ὁ ὁποῖος ἔκλεισε τὰ στόματα τῶν λεόντων καὶ τοιαυτοτρόπως ἔμεινε ὁ Δανιήλ ἀβλαβής, τότε ὁ βασιλεὺς, ὅταν εἶδε τοῦτο, διέταξε νὰ

Ὁ Δανιήλ εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων.

ἀπομακρυνθῆ ὁ Δανιήλ ἀπὸ τὸν λάκκον καὶ νὰ ριφθοῦν εἰς αὐτόν οἱ ἔχθροί του, οἱ ὁποῖοι κατεσπαράχθησαν ἀμέσως ἀπὸ τοὺς λέοντας.

42. Ὁ Ἰωνᾶς.

Ὁ προφήτης Ἰωνᾶς ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Θεὸν τὴν ἐντολὴν νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἀσσυρίας Νινευτ καὶ νὰ συμβουλευθῇ τοὺς κατοίκους αὐτῆς νὰ μετανοήσουν διὰ τὴν ἀσέθειάν των, ὥστε νὰ μὴ τιμωρηθοῦν ἀπὸ τὸν Θεόν. Ὁ Ἰωνᾶς δὲν ὑπήκουσε καὶ ἐπεβίασθη εἰς ἓν πλοῖον διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς μίαν ἄλλην πόλιν. Κατὰ

Μπαλάνου Δ. Ἱερὰ Ἱστορία II. Διαθήκης διὰ τὰ Ἑλλην. σχολεῖα
Ἔδκοις Z 6—2—25. 5

τὸν πλοῦν ὅμως συνέβη μεγάλη τρικυμία καὶ τὸ πλοῖον ἐκινδύνευε νὰ καταποντισθῇ. Οἱ ἐπιβάται ἤρχισαν νὰ ἐπικαλοῦνται τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ νὰ ἐλαφρώσῃ τὸ πλοῖον ἔρριψαν τὰ σκεύη του εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλ' ὁ κίνδυνος ἐξηκολούθει. Τότε ἀπεφάσισαν οἱ ἐπιβάται νὰ βάλουν κλήρους μὲ τὰ ὀνόματά των καὶ νὰ λάβουν ἓνα ἐξ αὐτῶν διὰ νὰ ἴδουν ἐξ αἰτίας τίνος ὁ Θεὸς ἔστειλε τὴν τρικυμίαν, καὶ ἐκλήρωθη τὸ ὄνομα τοῦ Ἰωνᾶ. Ὁ Ἰωνᾶς ὡμολόγησεν ὅτι παρήκουσεν εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ ὅτι αὐτὸς ἦτο ἡ αἰτία τῆς τρικυμίας, τότε δ' οἱ συνταξιδιώται του τὸν ἔρριψαν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ κατέπαυσεν ἀμέσως ἡ τρικυμία. Μόλις ἔπεσεν ὁ Ἰωνᾶς εἰς τὴν θάλασσαν, τὸν κατέπτε μέγα κῆτος, δηλαδὴ μέγα θαλάσσιον θηρίον, εἰς τὴν κοιλίαν τοῦ ὁποίου ἔμεινε τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, προσευχόμενος καὶ μετανοῶν· τέλος ὁ Θεὸς τὸν συνεχώρησε καὶ τὸ κῆτος ἐξήγαγε τὸν Ἰωνᾶν εἰς τὴν ξηρὰν σῶον καὶ ἀβλαβῆ, ἦλθε δὲ οὗτος ἀμέσως εἰς τὴν Νινευῖ καὶ ἐκήρυξε μετάνοιαν ὅπως τὸν διέταξεν ὁ Θεός.

43. Ὁ Τωβίτ.

Μεταξὺ τῶν αἰχμαλώτων, οἳ ποιοὶ ὠδηγήθησαν ὑπὸ τῶν Ἀσσυρίων ἀπὸ τὴν Χαναὰν εἰς τὴν Ἀσσυρίαν, ἦτο ὁ εὐσεβὴς Τωβίτ· οὗτος κατεγίνετο διαρκῶς εἰς ἔργα φιλανθρωπίας καὶ ἔκαμνεν ὅλα του τὰ καθήκοντα πρὸς τὸν Θεόν.

Ὁ Τωβίτ δυστυχῶς μίαν ἡμέραν ἔξαφνα ἐτυφλώθη. Ὅταν δὲ ἦλθαν μερικοὶ φίλοι του νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦν τοῦ ἔλεγον: νὰ τί ἔχεις ἀμοιρῆν διὰ τὴν ἀρετὴν σου· ἔχασες τὸ φῶς σου. Ὁ εὐσεβὴς Τωβίτ ὅμως τοὺς ἔλεγε: μὴ ὀμιλεῖται μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον· οἱ εὐσεβεῖς θὰ ἀνταμειφθοῦν ἀπὸ τὸν Θεὸν εἰς τὸ μέλλον.

Ὅταν ὁ Τωβίτ ἐνόμισεν ὅτι ἔφθασεν ἡ ὥρα τοῦ θανάτου του, ἐκάλεσε τὸν υἱὸν του Τωβίαν, εἰς τὸν ὁποῖον ἔδωκε λαμπρὰς συμβουλὰς· τοῦ εἶπε δηλαδὴ.

1ον. Νὰ σέβεται τὴν μητέρα του καὶ ποτὲ νὰ μὴ τὴν λυπῇ· ἔταν δὲ αὐτὴ ἀποθάνῃ, νὰ τὴν θάψῃ εἰς τὸν ἴδιον τάφον μὲ αὐτόν.

·2ον· νὰ μὴ παραβῆ καμμίαν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ κάμνη πάντοτε ὅτι εἶναι δίκαιον· 3ον· ποτὲ νὰ μὴ πράττῃ εἰς τὸν ἄλλον, ὅ,τι δὲν θέλει ὁ ἄλλος· νὰ κάμνη εἰς αὐτόν· 4ον· νὰ εἶναι ἐλεήμων, φρόνιμος καὶ γενναίουψυχος· 5ον· νὰ ζητῇ συμβουλὰς ἀπὸ τοὺς φρονίμους· καὶ 6ον· νὰ εὐλογῇ πάντοτε τὸν Θεόν. Ὁ Τωβίας μὲ συγκίνησιν καὶ μὲ προσοχὴν ἤκουσε τὰς σοφὰς συμβουλὰς τοῦ πατρὸς του καὶ ὑπεσχέθη νὰ τὰς ἀκολουθῇ εἰς ἕλην του τὴν ζωὴν.

Εὐτυχῶς ὁ Τωβίτ ἐξῆσεν ἀκόμη ἀρκετὰ ἔτη καὶ μετ' ὀλίγον, χάρις εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ἐπανεῦρε τὸ φῶς του καὶ ἀπέθανεν εἰς μεγάλην ἡλικίαν εὐτυχῆς.

44 Ἡ αἰχμαλωσία καὶ ἡ ἐπάνοδος τῶν Ἰουδαίων ἐξ αὐτῆς.

Οἱ Ἰουδαῖοι ὑπέφεραν φοβερὰ εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν· ἐστεροῦντο ἔλα, καὶ μὲ λύπην μεγάλην καὶ νοσταλγίαν ἐσκέπτοντο τί ὥραϊα ἔζων εἰς τὴν πατρίδα των καὶ τί ὑπέφεραν τῶρα· μετενοοῦν διὰ τὰς ἀμαρτίας των καὶ παρεκάλουν τὸν Θεὸν νὰ τοὺς συγχωρήσῃ καὶ νὰ τοὺς ἀξιῶσῃ γρήγορα νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὴν ἀγαπημένην των γῆν.

Εἰς ἓνα φαλμὸν ὠραιότατα ἐκφράζεται ὁ πόνος τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ ὁ πόθος τῆς ἐπιστροφῆς : Εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ τῆς Βαβυλῶνος ἐκαθήμεθα καὶ ἐκλαίμεν, διότι ἐσκεπτόμεθα σέ, ὦ Ἱερουσαλήμ· μᾶς παρεκάλεσαν αὐτοὶ τοῦ μᾶς ἠχμαλώτισαν νὰ τοὺς ψάλωμεν ἀπὸ τὰ ἄσματά τῆς πατρίδος μας· ἀλλ' ἡμεῖς δὲν ἠθελήσαμεν νὰ ψάλωμεν οὔτε νὰ λάβωμεν τὰ ὄργανά μας, τὰ ὅποια ἦσαν κρεμασμένα εἰς τὰ δένδρα τῆς πόλεως. Πῶς εἰς ξένην γῆν θὰ ψάλωμεν τὸ ἄσμα τοῦ Κυρίου ; Πῶς θὰ ψάλωμεν μακρὰν τῆς Ἱερουσαλήμ, τὴν ὅποιαν ποτὲ δὲν θὰ λησμονήσωμεν ; ὦ ! ἐὰν ποτὲ ἐλησμονοῦμεν τὴν Σιών ἃς ἐμέναμεν ἄφωνοι, ἃς παρέλυναι αἱ χεῖρές μας ! Ὁχι ! ἡ ἐπάνοδός μας εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ ἀποτελεῖ πάντοτε τὴν μεγίστην μας χαρὰν καὶ ἐπιθυμίαν. Θεέ μου ! μὴ λησμονῆς τοὺς κακοὺς μας γείτονας, τοὺς Ἑδωμίτας,

οἱ ὅποιοι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς καταστροφῆς τῶν Ἱεροσολύμων ἐχαίροντο καὶ ἐφώναζαν εἰς τοὺς ἐχθροὺς μας νὰ καταστρέψουν τὴν πόλιν ἐκ θεμελίων. Ὡ δυστυχῆς Βαβυλῶν! εὐτυχῆς θὰ εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὅποιος θὰ σοῦ ἀνταποδώσῃ τὸ κακὸν ποὺ μᾶς ἔκαμες, καὶ ποὺ θὰ ἐξολοθρεύσῃ τοὺς κατοίκους σου.

Οἱ Ἰσραηλῖται ἀπάγονται εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν.

Ὅταν τέλος οἱ Πέρσαι ἐνίκησαν τοὺς Βαβυλωνίους, ἐπομένως καὶ ἡ Παλαιστίνη περιήλθεν εἰς τὴν περσικὴν κυριαρχίαν, ὁ Κύρος ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν, ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς Ἰουδαίους νὰ ἐπανέλθουν ἐκ τῆς Βαβυλῶνος εἰς τὴν Παλαιστίνην. Ἔδωκε δὲ εἰς αὐτοὺς τὴν ἄδειαν νὰ φέρουν μαζί τινὰ τὰ ἱερὰ σκευὴ τοῦ ναοῦ, ὅσα εἶχεν ἀρπάσει ὁ Ναβουχοδονόσορ. Οἱ Ἰουδαῖοι ἤρχισαν νὰ ἐπαγέρωνται καὶ μετὰ τινα ἔτη ἔκτισαν πάλιν τὸν ναὸν καὶ τὰ τείχη τῆς Ἱερουσαλήμ.

45. Ἡ ὑποταγὴ τῆς Παλαιστίνης ὑπὸ τὸν μέγαν
Ἀλέξανδρον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς
Συρίας καὶ τῆς Αἰγύπτου.

Βραδύτερον ὁ μέγας Ἀλέξανδρος, ἀφοῦ ἐνίκησε τοὺς Πέρσας, εἰσῆλθε θριαμβευτικῶς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου ὁ ἀρχιερεὺς μὲ τοὺς ἱερεῖς, τοὺς Λευῖτας καὶ τὸν λαὸν ἐξῆλθον πρὸς ὑποδοχὴν του. Ὁ μέγας Ἀλέξανδρος ἐσεδάσθη τὴν θρησκείαν τῶν Ἑβραίων καὶ ἦλθεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος, ὅπου ἐθυσίασεν εἰς τὸν Θεόν. Ἡ ὑχαριστήθη δὲ πολὺ ἔταν τοῦ ἔδειξαν μίαν προφητείαν τοῦ προφήτου Δανιὴλ δι: τὸ κράτος τῶν Περσῶν θὰ καταστραφῆ ἀπὸ τὸν βασιλέα τῶν Ἑλλήνων.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἡ Παλαιστίνη ὑπέκυψεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Πτολεμαίων, βασιλέων τῆς Αἰγύπτου, καὶ κατόπιν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Σελευκιδῶν, βασιλέων τῆς Συρίας.

Οἱ Ἰουδαῖοι ὑπέστησαν τὰ πάνδεινα ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ βασιλέως τῆς Συρίας Ἀντιόχου τοῦ ἐπιφανοῦς. Οὗτος, ἔταν εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἀφῆρεσεν ἀπὸ τὸν ναὸν τὰ σκεύη καὶ τοὺς θησαυροὺς, ἀνήγειρεν ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου βωμὸν τοῦ Διὸς καὶ διέταξε νὰ φονεύωνται ὅσοι Ἰουδαῖοι δὲν ἐδέχοντο νὰ ἀρνηθοῦν τὴν πίστιν των ἢ νὰ καύσουν τὴν ἁγίαν Γραφήν.

Πολλοὶ τότε Ἰουδαῖοι ἠναγκάσθησαν, διὰ νὰ σώσουν τὴν ζωὴν των, νὰ ἀρνηθοῦν τὴν θρησκείαν των· ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἐπροτίμησαν ἐνδοξον καὶ τετιμημένον θάνατον παρὰ νὰ ἀλλάξουν τὴν πίστιν των

46. Ὁ Ἐλεάζαρος καὶ ἡ μήτηρ τῶν ἐπτὰ τέκνων.

Μεταξὺ τῶν γενναίων ἐκείνων ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι, κατὰ τὸν διωγμὸν Ἀντιόχου τοῦ ἐπιφανοῦς, ἐπροτίμησαν νὰ μαρτυρήσουν παρὰ νὰ ἀρνηθοῦν τὴν πίστιν των ἦσαν ὁ γέρων Ἐλεάζαρος καὶ ἐπτὰ ἀδελφοὶ μὲ τὴν μητέρα των.

Ὁ Ἐλεάζαρος ἦτο εἰς γέρον, ὁ ὁποῖος διεκρίνετο διὰ τὴν ἀρετὴν του καὶ τὴν θέσιν του· τὸν συνέλαβαν λοιπὸν καὶ ἤθελαν νὰ τὸν ἀναγκάσουν νὰ φάγη χοιρινὸν κρέας, ἐνῶ ἡ ἑβραϊκὴ θρησκεία ἀπαγορεύει νὰ τρώγουν ἀπὸ αὐτό. Ἐπειδὴ ὁμοῦς ὁ Ἐλεάζαρος ἤρνεϊτο, τοῦ εἶπαν νὰ φάγη ὅτι κρέας θέλει καὶ νὰ προσποιηθῆ μόνον ἐνώπιον τοῦ κόσμου ὅτι τρώγει χοιρινὸν κρέας, διὰ νὰ τοῦ χάρισουν τὴν ζωὴν. Ἀλλὰ καὶ πάλιν ἠρνήθη καὶ εἶπε: Ποτὲ δὲν ἤμπορῶ νὰ κάμω ὅτι λέγετε· δὲν ἀρκεῖ ἐγὼ νὰ μὴ φάγω χοιρινὸν κρέας, οὔτε οἱ ἄλλοι πρέπει νὰ νομίζουν ὅτι ἐγὼ ἔφαγα ἐξ αὐτοῦ, δίδαγμα θὰ ἔδιδά εἰς τοὺς νέους ἐὰν ἐνόμιζαν ὅτι ἐγὼ παρέβην μίαν διὰταξιν τῆς θείας θρησκείας μου· θὰ ἔκαμναν καὶ αὐτοὶ τὸ ἴδιον καὶ θὰ ἤμην ἐγὼ ὁ αἷτιος τῆς καταστροφῆς τῶσων ἀνθρώπων· θὰ ἔσωζα τώρα τὴν ζωὴν μου, ἀλλὰ δὲν θὰ ἀπέφευγα εἰς τὸ μέλλον τὴν φοβερὰν τιμωρίαν τοῦ Θεοῦ. Προτιμῶ τὸν καλὸν θάνατον ἀπὸ τὴν ἀτιμὸν ζωὴν· θὰ ἀποθάνω μὲ δόξαν καὶ θὰ δώσω τὸ καλὸν παράδειγμα εἰς τοὺς νέους. Μόλις ὁ Ἐλεάζαρος εἶπεν αὐτὰς τὰς λέξεις, τὸν ὠδήγησαν εἰς τὸν τόπον τοῦ μαρτυρίου· ὀλίγον δὲ πρὶν ἀποθάνῃ ἀνεστέναξε καὶ εἶπε: τὸ σῶμά μου βασανίζεται καὶ ὑποφέρει φοβερά, ἀλλ' ἡ ψυχὴ μου εὐχαριστεῖται, ἐπειδὴ ἀποθνήσκω διὰ τὸν Θεόν.

Τότε συνελήφθη καὶ μία οἰκογένεια, ἡ ὁποία ἀποτελεῖτο ἀπὸ τὴν γράϊαν χήραν μητέρα καὶ ἐπτὰ υἱούς. Μὲ βασανιστήρια ἤθελαν νὰ ἀναγκάσουν τὴν μητέρα καὶ τοὺς υἱούς τῆς ν' ἀρνηθοῦν τὴν θρησκείαν των καὶ νὰ φάγουν χοιρινὸν κρέας· ἐπειδὴ ὁμοῦς ἠρνοῦντο, διέταξεν ὁ βασιλεὺς νὰ θανατώσουν μὲ φοβερά μαρτύρια, ἕνα πρὸς ἕνα τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὴν μητέρα, ἡ ὁποία ἔδιδε θάρρος εἰς τὰ φονευόμενα τέκνα τῆς καὶ ἐλπίδας ὅτι θὰ τοὺς ἀνταμείψῃ ὁ Θεός. Ἀφοῦ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἐμαρτύρησαν, μὲ ἀπίστευτον θάρρος, οἱ ἕξ ἀδελφοί, ἤλθεν ἡ σειρά τοῦ ἐβδόμου· ὁ Ἀντίοχος τότε ὑπέσχετο εἰς τὸν ἕβδομον υἱόν, ἐὰν ἀρνηθῆ τὴν πίστιν του, νὰ τὸν ὑψώσῃ εἰς μεγάλα ἀξιώματα καὶ νὰ τοῦ δώσῃ ἕλα τ' ἀγαθὰ τῆς γῆς. Εἰς τὸν νέον ὁμοῦς δὲν ἔκαμαν καμμίαν ἐντύπωσιν ὅλα αὐτὰ καὶ μὲ κανένα τρόπον δὲν ἤθελε νὰ ἀρνηθῆ τὸν Θεόν του. Τότε ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσε τὴν μητέρα καὶ τῆς εἶπε νὰ συμβουλευσῇ τὸν υἱόν τῆς νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὸ θέλημά του διὰ νὰ εὐτυχῆσῃ αὐτὸς καὶ αὐτή. Ἡ μήτηρ προσεποιήθη ὅτι δέχεται, καὶ ἤρχισε νὰ συμβου-

λεύη τὸν υἱὸν τῆς, εἰς τὴν ἑβραϊκὴν γλῶσσαν, νὰ μὴ ἀρνηθῆ τὴν θρησκείαν τοῦ καὶ νὰ μὴ φοβηθῆ τὸν τύραννον, ἀλλὰ νὰ μιμηθῆ τὸ γενναῖον παράδειγμα τῶν ἀδελφῶν τοῦ, ὥστε ἔλοι μαζί νὰ ἀνταμειφθοῦν μίαν ἡμέραν ἀπὸ τὸν Θεόν· Τότε ὁ νεανίας πλήρης ἀπὸ θάρρος καὶ πίστιν εἶπε· Δὲν ὑπακούω τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως ὁ ὁποῖος θὰ τιμωρηθῆ βαρύτερα ἀπὸ τὸν Θεόν· ἀκούω τὰ προστάγματα τῆς θρησκείας μου, ὅπως καὶ οἱ ἀδελφοί μου οἱ ὁποῖοι θὰ ἀνταμειφθοῦν ἀπὸ τὸν Θεὸν μὲ τὴν αἰώνιον ζωὴν.

Τότε ὁ βασιλεὺς ἐθύμωσε καὶ διέταξε τὴν θανάτωσιν καὶ τοῦ ἐβδόμου υἱοῦ μὲ φοβερά μαρτύρια· τέλος δὲ καὶ ἡ γενναία μήτηρ ὑπεβλήθη εἰς μαρτυρικὸν θάνατον.

47. Οἱ Μακκαβαῖοι.

Εἰς μίαν πόλιν τῆς Ἰουδαίας ἔζη ὁ ἱερεὺς Ματταθίας καὶ οἱ πέντε υἱοί του, οἱ ὁποῖοι πολὺ ἐστενοχωροῦντο νὰ βλέπουν τί ἔκαμεν ὁ Ἀντίοχος ὁ ἐπιφάνης ἐναντίον τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ καὶ τῆς θρησκείας τοῦ.

Μίαν ἡμέραν ἦλθαν εἰς τὴν πατρίδα τοῦ Ματταθίου ἀπεσταλμένοι τοῦ βασιλέως διὰ νὰ ἀναγκάσουν τοὺς κατοίκους ν' ἀλλάξουν τὴν πίστιν των. Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς κατοίκους ἐπέστησαν, διότι ἐφοβήθησαν, ὁ Ματταθίας ὅμως καὶ οἱ υἱοί του ἔμειναν ἀκλόνητοι. Ὅταν μετ' ὀλίγας ἡμέρας παρουσιάσθη εἰς Ἰουδαίαν νὰ θυσιάσῃ εἰς τὸν βωμὸν τῶν εἰδώλων, ὁ Ματταθίας κατελήφθη ἀπὸ ἱερὰν ὀργήν, ὤρμησε καὶ ἔσφαξεν αὐτόν, καθὼς καὶ τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ βασιλέως καὶ ἐφώνησε πρὸς τὸν λαόν· ἄς μὲ ἀκολουθήσουν ἔλοι ἔσοι ἀγαποῦν τὴν θρησκείαν των. Τότε αὐτός, καὶ οἱ υἱοί του καὶ πολλοὺς λαοὺς ἐγκατέλειψαν ὅσα εἶχαν καὶ ἔφυγαν εἰς τὰ ὄρη. Ὅλιγον κατ' ὀλίγον ὁ Ματταθίας συνεκέντησεν ἀρκετὸν στρατὸν μὲ ἱερὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ κατώρθωσε νὰ πολεμήσῃ μὲ ἐπιτυχίαν τὸν τύραννον.

Ὅταν ἐγήρασεν ὁ Ματταθίας καὶ προσηθάνθη τὸν θάνατόν του ἐκάλεσε τοὺς υἱούς του καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς : Ἀγαπητά μου παιδιά ! Νὰ ἔχετε ἀφωσίωσιν καὶ ζῆλον μεγάλον διὰ τὴν θρησκείαν καὶ τὸ ἔθνος σας καὶ νὰ εἰσθε ἕτοιμοι νὰ ἀποθάνετε δι' αὐτά, ἐάν

Ἰσραηλίται πολεμισταί.

εἶναι ἀνάγκη. Μιμῆσθε τοὺς ἐνδόξους προγόνους σας καὶ θὰ δοξασθῆτε καὶ θὰ ἀποκτήσετε ὄνομα ἀθάνατον. Ἀφοῦ δὲ τοὺς ἠύλογησεν ἀπέθανεν.

Τὸν Ματταθίαν διεδέχθη ὁ υἱὸς του Ἰούδας ὁ Μακκαθαῖος ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὀλόκληρος ἡ οἰκογένεια ὠνομάσθη ἢ οἰκογένεια τῶν Μακκαθαίων. Αὐτὸς συνεπλήρωσε τὸ ἔργον τοῦ πατρὸς του, κατέστρεψε τὸν στρατὸν τοῦ Ἀντίχου, εἰσῆλθε νικητὴς εἰς τὰ Ἱεροσόλημα, ἐκαθάρισε καὶ ἐπεσκεύασε τὸν ναόν, τὸν ὁποῖον ἐγκαινίασε πάλιν. Τὸ ἔργον τοῦ Ἰούδα, ὁ ὁποῖος ἀπέθανεν ὡς ἦρωσ εἰς τὴν μάχην συνεπλήρωσαν βαθμηδὸν οἱ ἀδελφοὶ του καὶ μάλιστα ὁ Σίμων καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἰωάννης ὁ Ὑρχανός ἐπὶ τοῦ ὁποίου οἱ

Σύροι ἐξεδιώχθησαν ἐντελῶς ἀπὸ τὴν Ἰουδαίαν καὶ τὸ Ἰουδαϊκὸν ἔθνος ἔγινε πάλιν ἐλεύθερον καὶ ἰσχυρόν.

Δυστυχῶς ὅταν ἐλευθερώθησαν οἱ Ἰουδαῖοι, ταχέως ἤρχισαν νὰ διαφθείρωνται καὶ νὰ ἐρίζουν μεταξύ των καὶ τοιοῦτοτρόπως ὁ ρωμαῖος στρατηγὸς Πομπήϊος εὔρεν ἐπὶ τέλους τὴν εὐκαιρίαν καὶ ὑπέταξε τὴν Ἰουδαίαν ὑπὸ τοὺς Ρωμαίους, ἐξήγητα τρία ἔτη πρὶν γεννηθῆ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

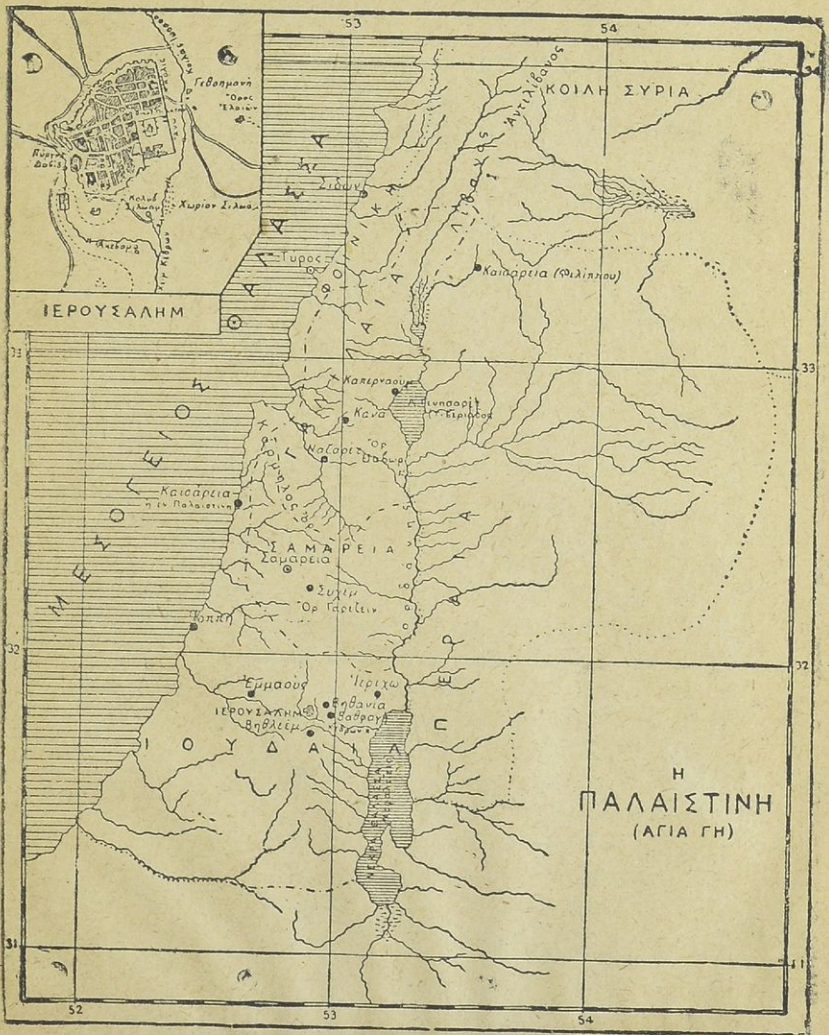
ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Είδαμεν τὰς τύχας τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ, τὰς εὐτυχίας καὶ τὰς δυστυχίας του, τὴν ἀνύψωσιν καὶ τὴν κατάπτωσίν του, τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν μικρότητά του.

Ὅταν ὁ λαὸς ἦτο εὐσεβὴς καὶ ἐνάρετος, εἶχε προστάτην τὸν Θεόν, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ὁποίου ἐνίκα τοὺς ἐχθροὺς διήρχετο ποταμοὺς καὶ θαλάσσας, χωρὶς νὰ βραχῇ, ἐτρέφετο μὲ μάννα καὶ μὲ ὄρνυγας εἰς τόπους ἐρήμους· ὅταν ὁμως ἐλησμόνει τὸν σεβασμόν, τὸν ὁποῖον ὀφείλειν εἰς τὸν θεὸν καὶ εἰς τὰς ἐντολάς του, διεφθείρετο, ἐξησθένει, ἔχανε τὴν προστασίαν τοῦ Θεοῦ, ἐγένετο δοῦλος εἰς ξένους λαούς, ὑπέφερε τὰ πάνδηνα μακρὰν τῆς πατρίδος του καὶ ὑφίστατο πολλὰς ταπεινώσεις.

Ἡ ἱστορία αὕτη ἄς εἶναι καὶ δι' ἡμᾶς δίδαγμα· ἄς ἴδωμεν ποῦ δύναται νὰ καταντήσῃ ἓνα λαὸν ἡ ἀσέβεια καὶ ἡ διαφθορά· εἰς τὴν καταστροφὴν, εἰς τὴν ὑποδούλωσιν.

Ἄς προσπαθῆσωμεν λοιπὸν νὰ μίνωμεν εὐσεβεῖς καὶ καλοὶ πολῖται διὰ νὰ εὐτυχήσωμεν καὶ διὰ νὰ συντελέσωμεν νὰ ἐπανεύσῃ ἡ Πατρίς μας τὰς παλαιὰς ἡμέρας τῆς εὐκλείας καὶ τῆς δόξης!

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

τῶν κυριωτέρων συμβάντων τῆς ἰουδαϊκῆς ἱστορίας.

(Διὰ τὸν διδάσκαλον)

Ἐγκατάστασις Ἀβραάμ εἰς Χαναάν περὶ τὸ	2200 π. X.
Πατριάρχαι » »	2200—1400 π. X.
Οἱ Ἰσραηλῖται εἰς Αἴγυπτον περίπου	1900—1500 π. X.
Ἐκ Μωϋσῆς περὶ τὸ	1500 π. X.
Ἐκ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ περὶ τὸ	1450 π. X.
Οἱ Κριταί περὶ τὸ	1425—1095 π. X.
Οἱ τρεῖς μεγάλοι βασιλεῖς	1095— 975 π. X.
ἦτοι : Σαούλ	1095—1055 π. X.
Δαβίδ	1055—1015 π. X.
Σολομών	1015— 975 π. X.
Διαιρέσις τοῦ κράτους εἰς δύο ἐπὶ Ροβοάμ.	975 π. X.
Οἱ Ἀσσύριοι ὑποτάσσουσιν τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραήλ	722 π. X.
Ἐκ Ναβουχοδονόσορ ὑποτάσσεται τὸ βασίλειον τοῦ Ἰούδα	588 π. X.
Ἐκ Κῦρος ἐπιτρέπεται τὴν ἐπάνοδον ἐκ τῆς βαβυλωνιακῆς αἰχμαλωσίας	539 π. X.
Ἐκ μέγας Ἀλέξανδρος εἰσέρχεται εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ	332 π. X.
Ἐκ στάσις τῶν Μακκαθαίων	167 π. X.
Ἐκ Πομπηῖος ὑποτάσσεται τὴν Παλαιστίνην	63 π. X.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

(σημειουμένων ἐν παρενθέσει τῶν πηγῶν ἐκάστου κεφαλαίου)

Α'. Ἡ πρὸ τῶν Πατριαρχῶν ἱστορία.

1. Οἱ πρωτόπλαστοι (Γενέσεως Α', 1—Γ', 24)	Σελ.
2. Ὁ κατακλυσμὸς (Γεν. Γ', 1—Θ', 3)	» 5
3. Ὁ Πύργος τοῦ Βαβέλ (Γεν. ΙΑ', 1—9)	» 8

Β'. Οἱ Πατριάρχαι.

4. Ὁ Ἀβραάμ (Γεν. ΙΒ', 1—5 ΙΓ', 6—18 ΙΘ', 24—25 καὶ ΚΑ', 1—3)	» 9
5. Ὁ γάμος τοῦ Ἰσαάκ (Γεν. ΚΔ', 1—67)	» 11
6. Ὁ Ἠσαῦ καὶ Ἰακώβ (Γεν. ΚΖ', 1—40)	» 13
7. Ὁ Ἰακώβ μικρὰν τῆς πατρίδας του (Γεν. ΚΖ', 41—ΚΘ' 14)	» 15
8. Ἐπιστροφή τοῦ Ἰακώβ (Γεν. ΛΒ' καὶ ΛΓ')	» 17
9. Ὁ Ἰωσήφ καὶ οἱ ἀδελφοὶ του (Γεν. ΛΖ', 1—36)	» 17
10. Ὁ Ἰωσήφ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Πετεφρῆ καὶ εἰς τὴν φυλακὴν (Γεν. ΛΘ' καὶ Μ')	» 20
11. Ἡ ἀνύψωσις τοῦ Ἰωσήφ (Γεν. ΜΑ')	» 21
12. Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ ἔρχονται εἰς Αἴγυπτον (Γεν. ΜΒ')	» 23
13. Τὸ δεῦτερον ταξίδιον τῶν υἱῶν τοῦ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον. Ὁ Ἰωσήφ φανερώνεται εἰς τοὺς ἀδελφοὺς του (Γεν. ΜΓ', 1—ΜΕ', 24)	» 24
14. Ὁ Ἰακώβ εἰς τὴν Αἴγυπτον (Γεν. ΜΕ', 25 κ.έ.)	» 27

Γ'. Ἡ ἐποχὴ τοῦ Μωϋσέως καὶ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ.

15. Οἱ Ἰσραηλῖται καταπιέζονται εἰς τὴν Αἴγυπτον, (Ἐξόδου Α')	» 28
---	------

16. Γέννησις τοῦ Μωϋσέως (Ἐξόδου Β', 1—10) .	Σελ.	29
17. Φυγή καὶ κλήσις τοῦ Μωϋσέως (Ἐξόδου Β' 11—Δ', 31)	»	20
18. Οἱ Ἰσραηλίται φεύγουσιν ἐξ Αἰγύπτου (Ἐξόδου Ε' 1—ΙΕ', 21)	»	32
19. Οἱ Ἰσραηλίται μετὰ τὴν ἀναχώρησίν των ἐξ Αἰγύπτου (Ἐξόδου ΙΕ', 22—ΙΘ', 25)	»	32
20. Ἡ νομοθεσία (Ἐξόδου Κ' καὶ Λευιτ. ΚΓ') .	»	34
21. Τὰ συμβάντα μετὰ τὴν μωσαϊκὴν νομοθεσίαν (Ἐξόδου ΙΓ', ΙΔ' καὶ ΙΓ')	»	36
22. Ὁ θάνατος τοῦ Μωϋσέως (Δεύτερον, ΛΑ'—ΛΔ')	»	38
23. Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ (Βιβλίον Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ)	»	39
24. Ὁ Ἰώδ (Βιβλίον Ἰώδ)	»	39

Δ'. Ἡ ἐποχὴ τῶν Κριτῶν.

25. Οἱ Κριταί. Ὁ Γεδεὼν (Κριτῶν Β'.—8—19 καὶ Ζ', 16—23)	»	41
26. Σαμψὼν, Ἡλὶ, Σαμουὴλ (Κριτῶν ΙΓ'—Ι5' καὶ Α' Βασιλειῶν Α'—ΙΑ')	»	43
27. Ἡ Ρούθ	»	44

Ε'. Οἱ Βασιλεῖς.

28. Ὁ Σαοὺλ (Α' Βασιλειῶν ΙΓ'—Β', Βασιλ. Α')	»	46
29. Ὁ Δαβὶδ (Β' Βασιλ. Β'—ΙΒ'	»	51
30. Ἡ στάσις καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἀθεσσαλῶν (Β' Βασιλ. ΙΕ'—ΙΗ')	»	53
31. Ὁ θάνατος τοῦ Δαβὶδ (Γ'. Βασιλ. Α' καὶ Β')	»	54
32. Ὁ Σολομῶν (Γ'. Βασιλ. Β'—Ε')	»	54
33. Ὁ ναὸς (Γ'. Βασιλ. 7' καὶ Α' Παραλ. Β'—Ζ')	»	56
34. Δόθα, ἄμαρτία καὶ θάνατος τοῦ Σολομῶντος (Γ'. Βασιλ. Ζ'—ΙΑ')	»	58
35. Ὁ Ροβοὰμ καὶ ὁ Ἰεροβοὰμ (Γ' Βασιλ. ΙΒ')	»	59

**ΣΤ'. Ἱστορία τῶν Ἑβραίων ἀπὸ τῆς δικαιοέσεως
τοῦ βασιλείου μέχρι τῆς ὑποταγῆς αὐτῶν
ὑπὸ τοὺς Ῥωμαίους**

35. Ἡ καταστοφὴ τῶν δύο Βασιλείων (Δ'. Βασιλ. ΙΖ' καὶ ΚΕ')	Σελ.	60
36. Οἱ προφῆται. (τὰ προφητικὰ βιβλία)	»	61
38. Ὁ Ἥλιος (Γ' Βασιλ. ΙΖ' κ. ἐ.)	»	61
39. Ὁ Ἡσαΐας. (Ἡ προφητεία τοῦ Ἡσαΐου)	»	62
40. Ὁ Ἰρεμίας. (Ἡ προφητεία καὶ οἱ θρήνοι τοῦ Ἰρεμίου)	»	63
41. Ὁ Δανιήλ. Τὸ βιβλίον τοῦ Δανιήλ	»	64
42. Ὁ Ἰωνᾶς. (Τὸ βιβλίον τοῦ Ἰωνᾶ)	»	65
43. Ὁ Τωβίτ. (Τὸ βιβλίον τοῦ Τωβίτ)	»	66
44. Ἡ αἰχμαλωσία καὶ ἐπάνοδος τῶν Ἰουδαίων ἐξ αὐτῆς. (Ψαλ. 136 καὶ βιβλία Ἐσδρα καὶ Νεμεία)	»	67
45. Ἡ ὑποταγὴ τῆς Παλαιστίνης ὑπὸ τὸν μέγαν Ἀλέξανδρον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς Συρίας καὶ τῆς Αἰγύπτου. (Δανιήλ καὶ βιβλία Μακκαθαίων)	»	68
46. Ὁ Ἐλεάζαρος καὶ ἡ μήτηρ τῶν 7 τέκνων. (Α' Μακκαθαίων Γ'—Ζ')	»	70
47. Οἱ Μακκαθαῖοι. (Βιβλία Μακκαθαίων)		73

Ἐπίλογος

Χρονολογικὸς πίναξ τῶν κυριωτέρων συμβάντων τῆς Ἰουδαϊκῆς ἱστορίας	«	70
---	---	----

ΠΙΝΑΞ ΕΙΚΟΝΩΝ

1. Οἱ πρωτόπλαστοι παρασύρονται ἀπὸ τὸν ὄφιν . . .	Σελ. 4
2. Οἱ πρωτόπλαστοι ἐκδιώκονται ἀπὸ τὸν παράδεισον.	» 5
3. Ἡ κατασκευὴ τῆς κιβωτοῦ τοῦ Νῶε	» 6
4. Ὁ Νῶε θυσιάζει.	» 7
5. Ὁ Πύργος τῆς Βαβέλ	» 8
6. Ὁ Ἄωτ μετὰ τὴν οἰκογένειάν του φεύγουν ἀπὸ τὰ Σόδομα	» 10
7. Ὁ Ἐλιέζερ καὶ ἡ Ρεβέκα	» 11
8. Τὸ μνημεῖον τοῦ Ἀβραάμ	» 12
9. Ὁ Ἰσαὰκ εὐλογεῖ τὸν Ἰακώβ	» 14
10. Ὁ Ἰακώβ καὶ ἡ Ραχὴλ	» 16
11. Τὰ ὄνειρα τοῦ Ἰωσήφ	» 18
12. Ὁ Ἰωσήφ πωλεῖται ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς του	» 19
13. Ὁ Ἰωσήφ ἐξηγεῖ τὰ ὄνειρα τοῦ Φαραώ	» 22
14. Ὁ Ἰωσήφ φανερώνεται εἰς τοὺς ἀδελφούς του	» 27
15. Ὁ Μωϋσῆς σώζεται ἀπὸ τὰ ὕδατα	» 30
16. Ὁ Μωϋσῆς	» 31
17. Ἡ βορεῖα κορυφὴ τοῦ ὄρους Σινᾶ	» 34
18. Ὁ Μωϋσῆς φέρει εἰς τὸν λαὸν τὰς δύο λιθίνας πλάκας	» 35
19. Καρποὶ ἐκ τῆς γῆς Χαναάν	» 37
20. Ὁ Μωϋσῆς βλέπει τὴν Χαναάν ἀπὸ τὸ ὄρος Ναβαῦ	» 38
21. Ὁ Ἰώβ καὶ οἱ τρεῖς φίλοι του	» 40
22. Ὁ Γεδεὼν μετὰ τοὺς τριακοσίους του	» 42
23. Ἡ Νωεμὶν μετὰ τῆς Ρούθ	» 44
24. Ἡ Νωεμὶν εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ Βοόζ	» 45
25. Ὁ Δαβὶδ παίζει κιθάραν πρὸ τοῦ Σαούλ	» 46
26. Ὁ Δαβὶδ	» 47
27. Ὁ Δαβὶδ φονεύει τὸν Γολιάθ	» 49
28. Γενικὴ ἀποφίς τῆς Ἱερουσαλήμ	» 51
29. Ὁ προφῆτης Νάθαν ἐπιπλήττει τὸν Δαβὶδ	» 52
30. Ὁ Δαβὶδ μετανοεῖ	» 53
31. Ὁ θάνατος τοῦ Ἀβεσσαλώμ	» 54
32. Ὁ Σολομῶν χρείεται βασιλεὺς	» 55
33. Ἡ κρίσις τοῦ Σολομῶντος	» 56
34. Ἡ κιβωτὸς τῆς Διαθήκης μεταφέρεται εἰς τὸν ναόν	» 58
35. Ὁ ναὸς τοῦ Σολομῶντος	» 58
36. Ἡ πολιορκεῖα τῆς Ἱερουσαλήμ	» 61
37. Ὁ Δανιήλ εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων	» 65
38. Οἱ Ἰσραηλίται ἀπάγονται εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν	» 68
39. Ἰσραηλίται πολεμισταί	» 72
40. Χάρτης ὀλοσέλιδος τῆς Παλαιστίνης	» 75

Ἄριθ. } Πρωτ. 11556, 11849
 } Λιεκπ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἀπριλίου 1918

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ

ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς

τὸν κ. Δ. Μπαλᾶνον

συγγραφέα διδακτικῶν βιβλίων.

Ἀνακοινοῦμεν ὑμῖν ὅτι δι' ἡμετέρας ἀποφάσεως τῇ 19ῃ τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἐκδοθείσης καὶ τῇ 27ῃ τοῦ αὐτοῦ δημοσιευθείσης ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 24 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐνεκρίθη, ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους 1918—1919 καὶ ἐφεξῆς, τὸ ἐν χειρογράφῳ πρὸς κρίσιν ὑποβληθὲν ὑμέτερον βιβλίον «Ἱερά ἱστορία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης», διὰ τὴν Α' τάξιν τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου ὑποχρεοῦσθε δὲ ὅπως πρὸ τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ βιβλίου συμμορφωθῆτε πρὸς τὰς ἐν ταῖς σχετικαῖς εἰσηγήσεσι τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου περιλαμβανομένας ὑποδείξεις.

Ὁ Ὑπουργὸς

Δ Η Μ. Δ Ι Γ Κ Α Σ

Ν.Δ. Τσιριμώκος

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

Ἐγκριμμένα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας

Ἱερά Ἱστορία Παλαιᾶς Διαθήκης	(Α' Ἑλληνικοῦ)
Ἱερά Ἱστορία Καινῆς Διαθήκης	(Β' Ἑλληνικοῦ)
Ὁρθόδοξος Χριστιανικὴ Κατήχησις	(Γ' Ἑλληνικοῦ)
Ἑρμηνεῖα Περικοπῶν κατ' ἐκλογὴν ἐκ τῶν
Εὐαγγελίων	(Α' Γυμνασίου)
Περικοπαὶ ἐκ τῶν βιβλίων τῆς Παλαιᾶς Δια-
θήκης	(Α' Διδασκαλείου)